This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

2192 9
42

5379

600085379

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

THE

ANTIGONE

OF

SOPHOCLES.

WITH SHORT ENGLISH NOTES
FOR THE USE OF SCHOOLS.

OXFORD,
JOHN HENRY AND JAS. PARKER;
AND 377, STRAND, LONDON.
M DCCC LV.

242. g. 42.

DRAMATIS PERSONÆ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ. (Antigone, daughter of Œdipus, sister of Polynices and Eteocles; betrothed to Hæmon.)

ΙΣΜΗΝΗ. (Ismene, sister to Antigone.)

ΧΟΡΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ. (Chorus of Theban elders.)

ΚΡΕΩΝ. (Creon, regent of Thebes.)

ΦΥΛΑΞ. (Watchman.)

ΑΙΜΩΝ. (Hæmon, son of Creon.)

ΑΓΓΕΛΟΣ. (Messenger.)

ΕΥΡΥΔΙΚΗ. (Eurydice, wife of Creon.)

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ[a]. (Second Messenger.)

[a] Ἐξάγγελος. This personage differed from the ἄγγελος, in that he was employed to relate what was going on in the house (see 1278), or behind the scenes. The ἄγγελος brought tidings from without of things done at a distance.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀποθανόντα Πολυνείκην ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μονομαχίᾳ Κρέων ἄταφον ἐκβαλὼν κηρύττει μηδένα αὐτὸν θάπτειν, θάνατον τὴν ζημίαν ἀπειλήσας. τοῦτον Ἀντιγόνη ἡ ἀδελφὴ θάπτειν πειρᾶται. καὶ δὴ λαθοῦσα τοὺς φύλακας ἐπιβάλλει χῶμα· οἷς ἐπαπειλεῖ θάνατον ὁ Κρέων, εἰ μὴ τὸν τοῦτο δράσαντα ἐξεύροιεν. οὗτοι τὴν κόνιν τὴν ἐπιβεβλημένην καθάραντες οὐδὲν ἧττον ἐφρούρουν. ἐπελθοῦσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη καὶ γυμνὸν εὑροῦσα τὸν νέκρὸν ἀνοιμώξασα ἑαυτὴν εἰσαγγέλλει. ταύτην ἀπὸ τῶν φυλάκων παραδεδομένην Κρέων καταδικάζει καὶ ζῶσαν εἰς τύμβον καθεῖρξεν. ἐπὶ τούτοις Αἵμων, ὁ Κρέοντος υἱὸς, ὃς ἐμνᾶτο αὐτὴν, ἀγανακτήσας ἑαυτὸν ἐπισφάζει τῇ κόρῃ ἀπολομένῃ ἀγχόνῃ, Τειρεσίου ταῦτα προθεσπίσαντος· ἐφ' ᾧ λυπηθεῖσα Εὐρυδίκη, ἡ τοῦ Κρέοντος γαμετὴ, ἑαυτὴν κατασφάζει. καὶ τέλος θρηνεῖ Κρέων τὸν τοῦ παιδὸς καὶ τῆς γαμετῆς θάνατον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Ἀντιγόνη παρὰ τὴν πρόσταξιν τῆς πόλεως θάψασα τὸν Πολυνείκην ἐφωράθη, καὶ εἰς μνημεῖον κατάγειον ἐντεθεῖσα παρὰ τοῦ Κρέοντος ἀνῄρηται· ἐφ' ᾗ καὶ Αἵμων δυσπαθήσας διὰ τὸν εἰς αὐτὴν ἔρωτα ξίφει ἑαυτὸν διεχρήσατο. ἐπὶ δὲ τῷ τούτου θανάτῳ καὶ ἡ μήτηρ Εὐρυδίκη ἑαυτὴν ἀνεῖλε.

Τὸ μὲν δρᾶμα τῶν καλλίστων Σοφοκλέους. στασιάζεται δὲ τὰ περὶ τὴν ἡρωΐδα ἱστορούμενα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Ἰσμήνην, ἃς ὁ μὲν Ἴων ἐν τοῖς διθυράμβοις κατακρησθῆναί φησιν ἀμφοτέρας ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἥρας ὑπὸ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέους· Μίμνερμος δέ φησι τὴν μὲν Ἰσμήνην προσομιλοῦσαν Θεοκλυμένῳ ὑπὸ Τυδέως κατὰ Ἄδηφᾶς ἐγκέλευσιν τελευτῆσαι. τὸ δὲ δρᾶμα τὴν ἐπιγραφὴν ἔσχεν ἀπὸ τῆς παρεχούσης τὴν ὑπόθεσιν Ἀντιγόνης.

Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιία καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀντιγόνῃ πλὴν ἐκεῖ φωραθεῖσα μετὰ τοῦ Αἵμονος δίδοται πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ τίκτει τὸν Μαίμονα.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτικαῖς. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων γερόντων· προλογίζει δὲ ἡ Ἀντιγόνη· ὑπόκειται δὲ τὰ πράγματα ἐπὶ τῶν Κρέοντος βασιλείων. τὸ δὲ κεφάλαιόν ἐστι, τάφος Πολυνείκους, Ἀντιγόνης ἀναίρεσις, θάνατος Αἵμονος, καὶ μόρος Εὐρυδίκης τῆς Αἵμονος μητρός. φασὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα ἠξιῶσθαι τῆς ἐν Σάμῳ στρατηγίας, εὐδοκιμήσαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀντιγόνης[a]. λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο τριακοστὸν δεύτερον.

[a] Ol. 84. 4, A.C. 440.

INTRODUCTION.

THERE are five plays extant which relate to the fortunes of the house of Œdipus. Of these five, Sophocles wrote three,—Œdipus the King, Œdipus at Colonus, and the Antigone. Taken according to the order of events, the Antigone is latest of all, and brings to a close the dark history of the house of Laius. Next before the Antigone comes the Seven against Thebes of Æschylus, then Œdipus at Colonus, and, at the beginning of the series, Œdipus the King. The remaining play, the Phœnissæ of Euripides, is mainly cotemporary with the Seven against Thebes: but there is some confusion, because in the Œdipus at Colonus the disappearance from earth of Œdipus is narrated, whereas in the Phœnissæ he is represented as still alive.

ARGUMENT.

THE turning-point of the Antigone is reverence for the dead, and the importance of the sacred rites of burial.

The heroine's brothers, Eteocles and Polynices, had both fallen in battle, each by the other's hand. But one had fallen defending his country; the other invading it, (rightfully, it might be, but still invading,) with the help of foreign allies. Hence the funeral honours paid to Eteocles are denied to Polynices; and a decree is issued, commanding that his dead body be cast out to the birds of the air, and the beasts of the field, and denouncing curses and death upon any one who should presume to disobey. But the menaces of an unholy edict have no power with Antigone. The last time she and her brother had met, (it was when he was on his march against Thebes, from which he had turned aside to obtain his father's blessing, and she with filial devotion was fulfilling her last duties to the exile,) he had implored her not to leave his corse unburied; and now, disregarding alike Creon's threats, her sister's selfishness, and her own hopes, she dares to be true to her promise, and to follow the promptings of a sister's love.

She is detected, and doomed to death. From this point the catastrophe begins.

Creon must reap the fruits of his blind and unholy severity, in the deaths of his wife Eurydice and his only surviving son, Hæmon, in the utter ruin of his whole house, and in the bitterness of unavailing remorse.

ANALYSIS.

THE scene is laid at Thebes, in front of the royal palace: on the left hand is seen a street leading into the city; on the right, in the distance, a plain, skirted by hills, which has lately been the scene of battle. Time, daybreak on the morning after the battle, and retreat of the Argive host, which had been beleaguering the city. (See v. 16.)

Scene i. (1—99). Enter Antigone, followed by Ismene. Antigone informs her sister of Creon's decree, forbidding funeral rights to Polynices; declares her intention to disobey it, and invites her aid. Ismene tries to dissuade her, but is answered with indignant scorn. They separate: Ismene retiring into the palace; Antigone departing by another way, to execute her purpose of burying her brother.

100—161. The Theban elders (composing the Chorus), who have been summoned by Creon, come forward. They greet the sun, which is just beginning to be seen above the horizon, as ushering in a day of deliverance from the enemy. Hence they pass on to describe the advance of the enemy, and his overthrow; ascribing the victory to Zeus. While they are speaking,—

Enter Creon.

Scene ii. (162—331). He informs the Chorus of his succession to the throne, lays before them his views of the government, and justifies and repeats his edict respecting

the body of Polynices, charging the Chorus to see it fulfilled (211—222).

It will be remembered that Antigone had already gone for the purpose of performing the necessary rites for her brother. She has succeeded in scattering, unobserved, a few handfuls of dust over the body, just enough to satisfy the requirements of religion. The fact, though not the author of it, has been noticed, and a watchman now comes to report what has taken place to Creon. The Chorus suggests, that what has been done has been by the intervention of the gods; but Creon rebukes them, and threatens the watchman with punishment, for neglect of duty, if he do not quickly discover the offender. Exit Creon (326), into the palace, and the watchman by the way that he had come, towards the plain where the body is lying.

332—383. The Chorus, astonished that any one should have the audacity to disobey Creon's commands, admires the daring and versatility of men in their various pursuits: e.g. seamanship (335—7); husbandry (339-40); hunting, in its several kinds (341—353); rhetoric (354); civil government (355), and medicine (354—362); but deplores the too frequent perversion of these gifts (362—375).

(Meanwhile, Antigone, having observed that the earth which she had cast upon the body of Polynices has been swept off, has tried to bury the body, but has been detected in the act.) The Chorus now breaks off its strain, observing the approach of Antigone in custody of those who had been set to guard the body (375—383).

Scene iii. (384—582). Enter watchman, inquiring for Creon. Antigone in custody.

Creon comes out; the watchman relates the circum-

stances of the detection of Antigone. She, being charged by Creon, not only does not deny, but justifies and exults in, the deed.

During their altercation, enter Ismene, who has come in obedience to Creon's summons.

530. Creon charges her, suspecting her of having aided Antigone. She, desirous of atoning for the selfish timidity which she had evinced before, professes herself to have been an accomplice, and claims to share Antigone's punishment; but the latter indignantly disclaims her sister's having taken any part in the work. Ismene then tries to move Creon to pity; but he remains obdurate.

The Chorus (582—630), observing the race of Labdacus now almost arrived at the consummation of misery, is led to reflect how calamity attaches itself and spreads. The cause is traced mainly to impiety, which excites the wrath of the gods.

Scene iv. (632—780.) Enter Hæmon. Creon addresses him, expecting to find him exasperated on account of the sentence against Antigone, his betrothed. But seeing him apparently acquiescing in what has been done, he commends him, and exhorts him to forget Antigone, as one who has forfeited all claim to his love, through her disobedience (640—680). But Hæmon answers cautiously, advising his father not to be extreme in his wrath, lest he excite the discontent of the people, with whom Antigone is popular, for her piety and nobleness of heart (683—723).

Creon becomes very indignant at this, and, after a violent altercation, in the course of which Hæmon hints that he will lay violent hands on himself if Antigone is put to death,

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΑΝ. Ὦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα,
ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄγης ἄτερ
οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
ἔχεις τι κεἰσήκουσας; ἢ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά;

ΙΣ. ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἡδὺς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ' ἐξ ὅτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾷ θανόντων ἡμέρᾳ διπλῇ χερί·
ἐπεὶ δὲ φροῦδός ἐστιν Ἀργείων στρατὸς
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον οὔτ' ἀτωμένη.

ΑΝ. ᾗδη καλῶς, καί σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὕνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνῃ κλύοις.

ΙΣ. τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.

ΑΝ. οὐ γὰρ τάφου νῷν τὼ κασιγνήτω Κρέων
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μέν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκῃ

[χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ κατὰ χθονὸς]
ἔκρυψε, τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς,
τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαί τινα,
ἐᾶν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.
τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντά σοι
κἀμοὶ, λέγω γὰρ κἀμὲ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσιν
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδὲν, ἀλλ' ὃς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.
οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας εἴτ' ἐσθλῶν κακή.

ΙΣ. τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν ἢ 'φάπτουσα προσθείμην πλέον;

ΑΝ. εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάσει σκόπει.

ΙΣ. ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῦ γνώμης ποτ' εἶ;

ΑΝ. εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῇδε κουφιεῖς χερί.

ΙΣ. ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;

ΑΝ. τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σὸν, ἢν σὺ μὴ θέλῃς,
[ἀδελφόν. οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἁλώσομαι.]

ΙΣ. ὦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;

ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα.

ΙΣ. οἵμοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατὴρ
ὡς νῷν ἀπεχθὴς δυσκλεής τ' ἀπώλετο
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων, διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῷ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνὴ, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·

τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο μίαν καθ' ἡμεραν
αὐτοκτονοῦντε τὼ ταλαιπώρω μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.
νῦν δ' αὖ μόνα δὴ νὼ λελειμμένα σκόπει
ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βίᾳ
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν.
ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν γυναῖχ' ὅτι
ἔφυμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχουμένα·
ἔπειτα δ' οὕνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων,
καὶ ταῦτ' ἀκούειν κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα.
ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι. τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
ΑΝ. οὔτ' ἂν κελεύσαιμ' οὔτ' ἄν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἡδέως δρῴης μέτα.
ἀλλ' ἴσθ' ὁποία σοι δοκεῖ, κεῖνον δ' ἐγὼ
θάψω. καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν.
φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,
ὅσια πανουργήσασ'· ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.
ἐκεῖ γὰρ ἀεὶ κείσομαι· σοὶ δ', εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.
ΙΣ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιοῦμαι, τὸ δὲ
βίᾳ πολιτῶν δρᾶν ἔφυν ἀμήχανος.
ΑΝ. σὺ μὲν τάδ' ἂν προῦχοι· ἐγὼ δὲ δὴ τάφον
χώσουσ' ἀδελφῷ φιλτάτῳ πορεύσομαι.
ΙΣ. οἴμοι, ταλαίνης ὡς ὑπερδέδοικά σου.
ΑΝ. μή μου προτάρβει· τὸν σὸν ἐξύρθου πότμον.
ΙΣ. ἀλλ' οὖν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενὶ

τοῦργον, κρυφῇ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὔτως ἐγώ.
ΑΝ. οἴμοι· καταύδα. πολλὸν ἐχθίων ἔσει
στεγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε.
ΙΣ. θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
ΑΝ. ἀλλ' οἷδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἁδεῖν με χρή.
ΙΣ. εἰ καὶ δυνήσει γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾷς.
ΑΝ. οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.
ΙΣ. ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τἀμήχανα.
ΑΝ. εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκῃ.
ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο. πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.
ΙΣ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄπους μὲν ἔρχει, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλῃ.
ΧΟ. ἀκτὶς ἀελίοιο, κάλλιστον ἑπταπύλῳ φανὲν στρ. α'.
Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος,
ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσέας ἀμέρας βλέφαρον,
Διρκαίων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα,
τὸν λεύκασπιν Ἀργόθεν ἐκ φῶτα βάντα παν-
σαγίᾳ,
φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρῳ κινήσασα χαλινῷ,
ὃς ἐφ' ἁμετέρᾳ γᾷ Πολυνείκους
ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων
ὀξέα κλάζων
αἰετὸς ἐς γᾶν ὑπερέπτα,
λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανὸς
πολλῶν μεθ' ὅπλων
ξύν θ' ἱπποκόμοις κορύθεσσι

στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων φονώσαισιν ἀμφιχανὼν κύκλῳ ἀντ. α'.
λόγχαις ἑπτάπυλον στόμα
ἔβα, πρίν πυθ' ἁμετέρων αἱμάτων γένυσιν
πλησθῆναί τε καὶ στεφάνωμα πύργων
πευκάενθ' Ἥφαιστον ἑλεῖν. τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη
πάταγος Ἄρεος ἀντιπάλῳ δυσχείρωμα δράκοντι.
Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους
ὑπερεχθαίρει, καί σφας ἐσιδὼν
πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους
χρυσοῦ καναχῇ θ' ὑπερόπτας,
παλτῷ ῥιπτεῖ πυρὶ βαλβίδων
ἐπ' ἄκρων ἤδη
νίκην ὁρμῶντ' ἀλαλάξαι·
ἀντιτύπᾳ δ' ἐπὶ γᾷ πέσε τανταλωθεὶς στρ. β'.
πυρφόρος ὃς τότε μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ
βακχεύων ἐπέπνει ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων.
εἶχε δ' ἄλλα τὰ μὲν,
ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλοις ἐπενώμα στυφελίζων μέγας Ἄρης
δεξιόσειρος.
ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις
ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους ἔλιπον
Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη,
πλὴν τοῖν στυγεροῖν, ὦ πατρὸς ἑνὸς
μητρός τε μιᾶς φύντε καθ' αὑτοῖν
δικρατεῖς λόγχας στήσαντ' ἔχετον
κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω.
ἀλλὰ γὰρ ἁ μεγαλώνυμος ἦλθε Νίκα ἀντ. β'.

τοῦργον, κρυφῇ δὲ κεὖθε, σὺν δ' αὖτως ἐγώ.
ΑΝ. οἴμοι· καταύδα. πολλὸν ἐχθίων ἔσει
σιγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε.
ΙΣ. θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
ΑΝ. ἀλλ' οἷδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἁδεῖν με χρή.
ΙΣ. εἰ καὶ δυνήσει γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾷς.
ΑΝ. οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.
ΙΣ. ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τἀμήχανα.
ΑΝ. εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκῃ.
ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο. πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.
ΙΣ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχει, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.
ΧΟ. ἀκτὶς ἀελίοιο, κάλλιστον ἑπταπύλῳ φανὲν στρ. α'.
Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος,
ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσέας ἁμέρας βλέφαρον,
Διρκαίων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα,
τὸν λεύκασπιν Ἀργόθεν ἐκ φῶτα βάντα παν-
σαγίᾳ,
φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρῳ κινήσασα χαλινῷ,
ὃς ἐφ' ἁμετέρᾳ γᾷ Πολυνείκους
ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων
ἀξέα κλάζων
αἰετὸς ἐς γᾶν ὑπερέπτα,
λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανὸς
πολλῶν μεθ' ὅπλων
ξύν θ' ἱπποκόμοις κορύθεσσι·

ἀλλ' ἐκ φύβου του γλῶσσαν ἐμοὶ ἐμέλησας ἔχει,
κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ
καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
ἐγὼ γὰρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεὶ,
οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὁρῶν
στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων ὅτι
ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα καὶ ταύτης ἔπι
πλέοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα.
τοιοῖσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὔξω πόλιν,
καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
ἀστοῖσι παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίπου πέρι·
Ἐτεοκλέα μὲν, ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν
ὄλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δόρει,
τάφῳ τε κρύψαι καὶ τὰ πάντ' ἐφαγνίσαι
ἃ τοῖς ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς.
τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, Πολυνείκη λέγω,
ὃς γῆν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
φυγὰς κατελθὼν ἠθέλησε μὲν πυρὶ
πρῆσαι κατάκρας, ἠθέλησε δ' αἵματος
κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν,
τοῦτον πόλει τῇδ' ἐκκεκήρυκται τάφῳ
μήτε κτερίζειν μήτε κωκῦσαί τινα,
ἐᾶν δ' ἄθαπτον καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας
καὶ πρὸς κυνῶν ἑδεστὸν αἰκισθέντ' ἰδεῖν.
τοιόνδ' ἐμὸν φρόνημα, κοὔποτ' ἔκ γ' ἐμοῦ
τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων·
ἀλλ' ὅστις εὔνους τῇδε τῇ πόλει, θανὼν

καὶ ζῶν ὁμοίως ἐξ ἐμοῦ τιμήσεται.
ΧΟ. σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως Κρέον,
τὸν τῇδε δύσνουν κἀς τὸν εὐμενῆ πόλει.
νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί που πάρεστί σοι
καὶ τῶν θανόντων χὠπόσοι ζῶμεν πέρι.
ΚΡ. πῶς ἂν σκοποὶ νῦν εἶτε τῶν εἰρημένων;
ΧΟ. νεωτέρῳ τῳ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.
ΚΡ. ἀλλ' εἶσ' ἕτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.
ΧΟ. τί δῆτ' ἂν ἄλλο τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι;
ΚΡ. τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.
ΧΟ. οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος ὃς θανεῖν ἐρᾷ.
ΚΡ. καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὕτος· ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων
ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν.
ΦΥ. ἄναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους ὕπο
δύσπνους ἱκάνω κοὐφον ἐξάρας πόδα,
πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις
ὁδοῖς κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν.
ψυχὴ γὰρ ηὖδα πολλά μοι μυθουμένη·
τάλας, τί χωρεῖς οἷ μολὼν δώσεις δίκην;
τλῆμον, μενεῖς αὖ; καὶ τάδ' εἴσεται Κρέων
ἄλλου παρ' ἀνδρός; πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀλγυνεῖ;
τοιαῦθ' ἑλίσσων ἤνυτον σχολῇ βραδύς·
χοὔτως ὁδὸς βραχεῖα γίγνεται μακρά.
τέλος γε μέντοι δεῦρ' ἐνίκησεν μολεῖν
σοί, κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως.
τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι πεφαργμένος,
τὸ μὴ παθεῖν ἂν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον.
ΚΡ. τί δ' ἐστὶν ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν;
ΦΥ. φράσαι θέλω σοι πρῶτα τἀμαυτοῦ. τὸ γὰρ
πρᾶγμ' οὔτ' ἔδρασ' οὔτ' εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν·

οὐδ' ἂν δικαίως ἐς κακὸν πέσοιμί τι.
ΚΡ. εὖ γε στοχάζει κἀποφάργνυσαι κύκλῳ
τὸ πρᾶγμα. δηλοῖς δ' ὥς τι σημανῶν νέον.
ΦΥ. τὰ δεινὰ γάρ τοι προστίθησ' ὄκνον πολύν.
ΚΡ. οὔκουν ἐρεῖς ποτ', εἶτ' ἀπαλλαχθεὶς ἅπει;
ΦΥ. καὶ δὴ λέγω σοι. τὸν νεκρόν τις ἀρτίως
θάψας βέβηκε κἀπὶ χρωτὶ διψίαν
κόνιν παλύνας κἀφαγιστεύσας ἃ χρή.
ΚΡ. τί φῄς; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε;
ΦΥ. οὐκ οἶδ'· ἐκεῖ γὰρ οὔτε του γενῆδος ἦν
πλῆγμ', οὐ δικέλλης ἐκβολή· στύφλος δὲ γῆ
καὶ χέρσος, ἀρρὼξ οὐδ' ἐπημαξευμένη
τροχοῖσιν, ἀλλ' ἄσημος οὐργάτης τις ἦν.
ὅπως δ' ὁ πρῶτος ἡμὶν ἡμεροσκόπος
δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν.
ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ,
λεπτὴ δ' ἄγος φεύγοντος ὡς ἐπῆν κόνις.
σημεῖα δ' οὔτε θηρὸς οὔτε του κυνῶν
ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἐξεφαίνετο.
λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρόθουν κακοί,
φύλαξ ἐλέγχων φύλακα, κἂν ἐγίγνετο
πληγὴ τελευτῶσ', οὐδ' ὁ κωλύσων παρῆν.
εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὐξειργασμένος,
κοὐδεὶς ἐναργὴς, ἀλλ' ἔφευγε πᾶς τὸ μή.
ἦμεν δ' ἕτοιμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν,
καὶ πῦρ διέρπειν, καὶ θεοὺς ὁρκωμοτεῖν
τὸ μήτε δρᾶσαι μήτε τῳ ξυνειδέναι
τὸ πρᾶγμα βουλεύσαντι μήτ' εἰργασμένῳ.
τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσιν πλέον,
λέγει τις εἷς, ὃς πάντας ἐς πέδον κάρα
νεῦσαι φόβῳ προὔτρεψεν· οὐ γὰρ εἴχομεν

οὔτ' ἀντιφωνεῖν οὔθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
πράξαιμεν. ἦν δ' ὁ μῦθος ὡς ἀνοιστέον
σοὶ τοὔργον εἶη τοῦτο κοὐχὶ κρυπτέον.
καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα
πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τἰγαθὸν λαβεῖν.
πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν, οἶδ' ὅτι.
στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἑπῶν.
ΧΟ. ἄναξ, ἐμοί τοι μή τι καὶ θεήλατον
τοὔργον τόδ' ἡ ξύννοια βουλεύσι πάλαι.
ΚΡ. παῦσαι, πρὶν ὀργῆς κἀμὲ μεστῶσαι λέγων,
μὴ 'φευρεθῇς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα.
λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ, δαίμονας λέγων
πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι.
πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην
ἔκρυπτον αὐτὸν, ὅστις ἀμφικίονας
ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα
καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν;
ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾷς θεούς;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως
ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοὶ,
κρυφῇ κάρα σείοντες· οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ
λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέργειν ἐμέ.
ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς
παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε.
οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος
κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε. τοῦτο καὶ πόλεις
πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων·
τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας
χρηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγματ' ἵστασθαι βροτῶν·
πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν
καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι.

ὅσοι δὲ μισθαρνοῦντες ἤνυσαν τάδε,
χρύνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην.
ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,
εὖ τοῦτ' ἐπίστασ', ὅρκιος δέ σοι λέγω,
εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου
εὑρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς,
οὐχ ὑμὶν Ἅιδης μοῦνος ἀρκέσει, πρὶν ἂν
ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν,
ἵν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον
τὸ λοιπὸν ἁρπάζητε, καὶ μάθηθ' ὅτι
οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὺς πλείονας
ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους.
ΦΥ. εἰπεῖν τι δώσεις; ἢ στραφεὶς οὕτως ἴω;
ΚΡ. οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις;
ΦΥ. ἐν τοῖσιν ὠσὶν ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνει;
ΚΡ. τί δὲ ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου;
ΦΥ. ὁ δρῶν σ' ἀνιᾷ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.
ΚΡ. οἵμ' ὡς ἄλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ.
ΦΥ. οὔκουν τό γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.
ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδούς.
ΦΥ. φεῦ·
ἢ δεινὸν ᾧ δοκεῖ γε καὶ ψευδῆ δοκεῖν.
ΚΡ. κόμψευε νῦν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτα μὴ
φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι
τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.
ΦΥ. ἀλλ' εὑρεθείη μὲν μάλιστ'· ἐὰν δέ τοι
ληφθῇ τε καὶ μὴ, τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με.
καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς
σωθεὶς ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

ΧΟ. πολλὰ τὰ δεινὰ κοὐδὲν ἀνθρώπου δεινότεροι
πέλει. στρ. α'.
τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν πόντου χειμερίῳ νό-
τῳ
χωρεῖ, περιβρυχίοισιν
περῶν ὑπ' οἴδμασιν, θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν, Γᾶν
ἄφθιτον, ἀκαμάταν ἀποτρύεται,
ἱλλομένων ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος, ἱππείῳ γένει
πυλεῦσιν. ἀντ. α'.
κουφονόων τε φῦλον ὀρνίθων ἀμφιβαλὼν ἄ-
γει,
καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθνη, πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν
σπείραισι δικτυοκλώστοις,
περιφραδὴς ἀνήρ· κρατεῖ δὲ μηχαναῖς ἀγραύ-
λου
θηρὸς ὀρεσσιβάτα, λασιαύχενά θ' στρ. β'.
ἵππον ἀΐξεται ἀμφίλοφον ζυγὸν οὔρειόν τ' ἀκμῆτα
ταῦρον.
καὶ φθέγμα καὶ ἀνεμόεν φρόνημα καὶ ἀστυνό-
μους
ὀργὰς ἐδιδάξατο καὶ δυσαύλων ἀντ. β'.
πάγων ὑπαίθρεια καὶ δύσομβρα φεύγειν βέλη·
παντοπόρος· ἄπορος ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται
τὸ μέλλον· Ἅιδα μόνον φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται·
νόσων δ' ἀμηχάνων φυγὰς ξυμπέφρασται.
σοφόν τι τὸ μηχανόεν τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' στρ. γ'.
ἔχων
ποτὲ μὲν κακὸν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει,
νόμους παραιρῶν χθονὸς θεῶν τ' ἔνορκον δίκαν
ὑψίπολις ἄπολις, ὅτῳ τὸ μὴ καλὸν

ξύνεστι, τόλμας χάριν. μήτ' ἐμοὶ παρέστιος
γένοιτο μήτ' ἴσον φρονῶν ὃς τάδ' ἔρδει.
ἐς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ
τόδε, πῶς εἰδὼς ἀντιλογήσω
τήνδ' οὐκ εἶναι παῖδ' Ἀντιγόνην.
ὦ δύστηνος
καὶ δυστήνου πατρὸς Οἰδιπόδα,
τί ποτ'; οὐ δή που σέ γ' ἀπιστοῦσαν
τοῖς βασιλείοισιν ἄγουσι νόμοις
καὶ ἐν ἀφροσύνῃ καθελόντες;
ΦΥ. ἥδ' ἔστ' ἐκείνη τοὔργον· ἡ 'ξειργασμένη·
τήνδ' εἵλομεν θάπτουσαν. ἀλλὰ ποῦ Κρέων;
ΧΟ. ὅδ' ἐκ δόμων ἄψορρος ἐς δέον περᾷ.
ΚΡ. τί δ' ἔστι; ποίᾳ ξύμμετρος προὔβην τύχῃ;
ΦΥ. ἄναξ, βροτοῖσιν οὐδέν ἐστ' ἀπώμοτον.
ψεύδει γὰρ ἡ 'πίνοια τὴν γνώμην· ἐπεὶ
σχολῇ ποθ' ἥξειν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγὼ,
ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς, αἷς ἐχειμάσθην τότε.
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ
ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ,
ἥκω, δι' ὅρκων καίπερ ὢν ἀπώμοτος,
κόρην ἄγων τήνδ', ἣ καθευρέθη τάφον
κοσμοῦσα. κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο,
ἀλλ' ἔστ' ἐμὸν θοὔρμαιον, οὐκ ἄλλου, τόδε.
καὶ νῦν, ἄναξ, τήνδ' αὐτὸς, ὡς θέλεις, λαβὼν,
καὶ κρῖνε κἀξέλεγχ'· ἐγὼ δ' ἐλεύθερος
δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν.
ΚΡ. ἄγεις δὲ τήνδε τῷ τρόπῳ πόθεν λαβών;
ΦΥ. αὕτη τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε. πάντ' ἐπίστασαι.
ΚΡ. ἦ καὶ ξυνίης καὶ λέγεις ὀρθῶς ἃ φῄς;

ΦΥ. ταύτην γ' ἰδὼν θάπτουσαν ὃν σὺ τὸν νεκρὸν
ἀπεῖπας. ἆρ' ἔνδηλα καὶ σαφῆ λέγω;
ΚΡ. καὶ πῶς ὁρᾶται κἀπίληπτος ᾔρέθη;
ΦΥ. τοιοῦτον ἦν τὸ πρᾶγμ'. ὅπως γὰρ ἥκομεν,
πρὸς σοῦ τὰ δεῖν' ἐκεῖν' ἐπηπειλημένοι,
πᾶσαν κόνιν σήραντες ἢ κατεῖχε τὸν
νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εὖ,
καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι,
ὀσμὴν ἀπ' αὐτοῦ μὴ βάλοι πεφευγότες,
ἐγερτὶ κινῶν ἄνδρ' ἀνὴρ ἐπιρρόθοις
κακοῖσιν, εἴ τις τοῦδ' ἀφειδήσοι πόνου.
χρόνον τάδ' ἦν τοσοῦτον, ἕστ' ἐν αἰθέρι
μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
καὶ καῦμ' ἔθαλπε· καὶ τότ' ἐξαίφνης χθονὸς
τυφὼς ἀείρας σκηπτὸν, οὐράνιον ἄχος,
πίμπλησι πεδίον, πᾶσαν αἰκίζων φόβην
ὕλης πεδιάδος, ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας
αἰθήρ· μύσαντες δ' εἴχομεν θείαν νόσον.
καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἡ παῖς ὁρᾶται, κἀνακωκύει πικρᾶς
ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς
εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος·
οὕτω δὲ χαὖτη, ψιλὸν ὡς ὁρᾷ νέκυν,
γόοισιν ἐξῴμωξεν, ἐκ δ' ἀρὰς κακὰς
ἠρᾶτο τοῖσι τοὔργον ἐξειργασμένοις.
καὶ χερσὶν εὐθὺς διψίαν φέρει κόνιν,
ἔκ τ' εὐκροτήτου χαλκέας ἄρδην πρόχου
χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει.
χἠμεῖς ἰδόντες ἱέμεσθα, σὺν δέ νιν
θηρώμεθ' εὐθὺς οὐδὲν ἐκπεπληγμένην·

καὶ τάς τε πρόσθεν τάς τε νῦν ἠλέγχομεν
πράξεις· ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο,
ἄμ' ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἄμα.
τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκ κακῶν πεφευγέναι
ἥδιστον, ἐς κακὸν δὲ τοὺς φίλους ἄγειν
ἀλγεινόν. ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ἥσσω λαβεῖν
ἐμοὶ πέφυκε τῆς ἐμῆς σωτηρίας.

ΚΡ. σὲ δή, σὲ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα,
φῂς, ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε;

ΑΝ. καὶ φημὶ δρᾶσαι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.

ΚΡ. σὺ μὲν κομίζοις ἂν σεαυτὸν ᾗ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον·
σὺ δ' εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ σύντομα,
ᾔδης τὰ κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;

ΑΝ. ᾔδη· τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.

ΚΡ. καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;

ΑΝ. οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε
οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη,
[οἳ τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους.]
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν.
οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθές, ἀλλ' ἀεί ποτε
ζῇ ταῦτα, κοὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη.
τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν. θανούμενη γὰρ ἐξῄδη, τί δ' οὔ;
κεἰ μὴ σὺ προὐκήρυξας. εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὖτ' ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς

ζῇ, πῶς οὐδ' οὐχὶ κατθανὼν κέρδος φέρει;
οὕτως ἅμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἄν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἠνσχόμην νέκυν,
κείνοις ἂν ἦλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,
σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω.

ΧΟ. δηλοῖ τὸ γέννημ' ὡμὸν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἶκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.

ΚΡ. ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ
θρανσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας. οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
αὖτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο,
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὕβεις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἥδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
ἢ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνὴρ, αὖτη δ' ἀνὴρ,
εἰ ταῦτ' ἀνατλ τῇδε κείσεται κράτη.
ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὁμαιμονεστέρα
τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἑρκείου κυρεῖ,
αὐτή τε χἠ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου.
καί νιν καλεῖτ'· ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτὴν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ᾑρῆσθαι κλοπεὺς

τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
μισῶ γε μέντοι χὥταν ἐν κακοῖσί τις
ἁλοὺς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ.
ΑΝ. θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναί μ' ἑλών;
ΚΡ. ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.
ΑΝ. τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστὸν οὐδὲν, μηδ' ἀρεσθείη ποτὲ,
οὕτω δὲ καὶ σοὶ τἄμ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἄν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλείοι φόβος.
ἀλλ' ἡ τυραννὶς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ,
κἄξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἃ βούλεται.
ΚΡ. σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς.
ΑΝ. ὁρῶσι χοὗτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.
ΚΡ. σὺ δ' οὐκ ἐπαιδεῖ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;
ΑΝ. οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχνους σέβειν.
ΚΡ. οὔκουν ὅμαιμος χὠ καταντίον θανών;
ΑΝ. ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταὐτοῦ πατρός.
ΚΡ. πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν;
ΑΝ. οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς.
ΚΡ. εἴ τοί σφε τιμᾷς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.
ΑΝ. οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο.
ΚΡ. πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστὰς ὕπερ.
ΑΝ. ὅμως ὅ γ' Ἅιδης τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.
ΚΡ. ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσος.
ΑΝ. τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;
ΚΡ. οὔτοι ποθ' ὑχθρὸς, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.
ΑΝ. οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.

ΚΡ. κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.
ΧΟ. καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη·
νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ αἱματόεν
ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.
ΚΡ. σὺ δ', ἥ κατ' οἶκους ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπιννες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δύ' ἄτα κἀπαναστάσεις θρόνων,
φέρ', οἶσθ' ἢ μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἢ 'ξομεῖ τὸ μὴ εἰδέναι;
ΙΣ. δέδρακα τοὔργον, εἴπερ ἦδ' ὁμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.
ΑΝ. ἀλλ' οὐκ ἀδάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὔτ' ἠθέλησας οὔτ' ἐγὼ 'ποιωσάμην.
Σ. ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.
ΑΝ. ὧν τοὔργον Ἅιδης χοὐ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.
ΙΣ. μήτοι, πασιγνήτη, μ' ἀτιμάσῃς τὸ μὴ ο�χὶ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἁγνίσαι.
ΑΝ. μή μοι θάνῃς σὺ κοινὰ, μηδ' ἃ μὴ 'θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς. ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.
ΙΣ. καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένῃ φίλος;
ΑΝ. Κρέοντ' ἐρώτα. τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.
ΙΣ. τί ταῦτ' ἀνιᾷς μ' οὐδὲν ὠφελουμένη;
ΑΝ. ἀλγοῦσα μὲν δὴ κεἰ γέλωτ' ἐν σοι γελῶ.
ΙΣ. τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;
ΑΝ. σῶσον σεαυτήν. οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.

ΙΣ. οἶμοι τάλαινα, κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;
ΑΝ. σὺ μὲν γὰρ εἶλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
ΑΝ. καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.
ΙΣ. καὶ μὴν ἴση νῷν ἐστὶν ἡ ξαμαρτία.
ΑΝ. θάρσει. σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.
ΚΡ. τὼ παῖδε φημὶ τώδε τὴν μὲν ἀρτίως
ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφυ.
ΙΣ. ἀλλ' οὐ γὰρ ὦναξ, οὐδ' ὅτε ἂν βλάστῃ μένει
νοῦς τοῖς κακῶς πράσσουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.
ΚΡ. σοὶ γοῦν, δθ' εἶλου σὺν κακοῖς πράσσειν κακά.
ΙΣ. τί γὰρ μόνῃ μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον;
ΚΡ. ἀλλ' ἥδε μέντοι μὴ λέγ'· οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.
ΙΣ. ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου;
ΚΡ. ἀρώσιμοι γάρ εἰσι χἀτέρων γύαι.
ΙΣ. οὐχ ὥς γ' ἐκείνῳ τῇδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα.
ΚΡ. κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσι στυγῶ.
ΑΝ. ὦ φίλταθ' Αἷμον, ὥς σ' ἀτιμάζει πατήρ.
ΚΡ. ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος.
ΙΡ. ἦ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον;
ΚΡ. Ἅιδης ὁ παύσων τοῦσδε τοὺς γάμους ἔφυ.
ΧΟ. δεδογμέν', ὡς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.
ΚΡ. καὶ σοί γε κἀμοί. μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν
κομίζετ' εἴσω, δμῶες· εὖ δὲ τάσδε χρὴ
γυναῖκας εἶναι μηδ' ἀνειμένας ἐᾶν·
φεύγουσι γάρ τοι χοὐ θρασεῖς, ὅταν πέλας
ἥδη τὸν Ἅιδην εἰσορῶσι τοῦ βίου.
ΧΟ. εὐδαίμονες οἵσι κακῶν ἄγευστος αἰών. στρ. α'.
οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ θεόθεν δόμος, ἄτας
οὐδὲν ἐλλείπει, γενεᾶς ἐπὶ πλῆθος ἕρπον·

ὅμοιον ὥστε ποντίαις
οἰδμα δυσπνόοις ὅταν
Θρῄσσαισιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς,
κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν
θῖνα καὶ δυσάνεμον,
στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί.
ἀρχαῖα τὰ Λαβδακιδᾶν οἴκων ὁρῶμαι ἀντ. α'.
πήματα φθιτῶν ἐπὶ πήμασι πίπτοντ',
οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν γένος, ἀλλ' ἐρείπει
θεῶν τις, οὐδ' ἔχει λύσιν.
νῦν γὰρ ἐσχάτας ὑπὲρ
ῥίζας ὁ τέταρτος φάος ἐν Οἰδίπου δόμοις,
κατ' αὖ νιν φοινία θεῶν τῶν
νερτέρων ἀμᾷ κοπὶς,
λόγου τ' ἄνοια καὶ φρενῶν Ἐρινύς.
τεὰν, Ζεῦ, δύνασιν τίς ἀνδρῶν στρ. β'.
ὑπερβασία κατάσχῃ,
τὰν οὔθ' ὕπνος αἱρεῖ ποθ' ὁ παντογήρως
οὔτ' ἄκοποι θεῶν νιν
μῆνες, ἀγήρῳ δὲ χρόνῳ δυνάστας
κατέχεις Ὀλύμπου
μαρμαρόεσσαν αἴγλαν.
τό τ' ἔπειτα καὶ τὸ μέλλον
καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει
νόμος ὃδ' [οὐδὲν ἕρπων]
θνατῶν βιότῳ πάμπολις [ἐκτὸς ἅτας].
ἁ γὰρ δὴ πολύπλαγκτος ἐλπὶς ἀντ. β'.
πολλοῖς μὲν ὄνασις ἀνδρῶν,
πολλοῖς δ' ἀπάτα κουφονόων ἐρώτων·
εἰδότι δ' οὐδὲν ἕρπει,
πρὶν πυρὶ θερμῷ πόδα τις προσαύσῃ.

σοφίᾳ γὰρ ἔκ του
κλεινὸν ἔπος πέφανται,
τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
τῷδ' ἔμμεν ὅτῳ φρένας
θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν·
πράσσει δ' ὀλιγοστὸν χρόνον ἐκτὸς ἄτας.
ὅδε μὴν Αἵμων, παίδων τῶν σῶν
νέατον γέννημ'· ἆρ' ἀχνύμενος
τἀλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης,
ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν;
ΚΡ. τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον.
ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει;
ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῇ ὁρῶντες φίλοι;
ΑΙ. πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.
ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξίως ἔσται γάμος
μείζων φέρεσθαι, σοῦ καλῶς ἡγουμένου.
ΚΡ. οὕτω γὰρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῴας πάντ' ὄπισθεν ἑστάναι.
τούτου γὰρ οὕνεκ' ἄνδρες εὔχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς,
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.
ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτύει τέκνα,
τί τύνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὑτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;
μή νύν ποτ', ὦ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὕνεκ' ἐκβάλῃς, εἰδὼς ὅτι
ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται,
γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;
ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ μάθες
τὴν παῖδ' ἐν Ἅιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.
ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἶλον ἐμφανῶς ἐγὼ
πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,
ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,
ἀλλὰ κτενῶ. πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Διὶ
ξύναιμον. εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει
ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους.
ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
χρηστὸς, φανεῖται κἀν πόλει δίκαιος ὤν.
ὅστις δ' ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται,
ἢ τοὺπιτάσσειν τοῖς κρατύνουσιν νοεῖ,
οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν·
ἀλλ' ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τἀναντία·
καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον
μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.
ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν·
αὕτη πόλεις ὄλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν· ἥδε σὺν μάχῃ δορὸς
τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ' ὀρθουμένων
σώζει τὰ πολλὰ σώματ' ἡ πειθαρχία.
οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοὔτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα.
κρεῖσσον γὰρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν
κοὐκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ' ἄν.

ΧΟ. ἡμῖν μὲν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,
λέγειν φρονούντως ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι.

ΑΙ. πάτερ, θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,
πάντων ὅσ' ἐστὶ κτημάτων ὑπέρτατον.
ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε,
οὔτ' ἂν δυναίμην μήτ' ἐπισταίμην λέγειν·
γένοιτο μέντἂν χἀτέρῳ καλῶς ἔχον.
σοῦ δ' οὖν πέφυκα πάντα προσκοπεῖν ὅσα
λέγει τις ἢ πράσσει τις ἢ ψέγειν ἔχει.
τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν ἀνδρὶ δημότῃ
λόγοις τοιούτοις, οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων·
ἐμοὶ δ' ἀκούειν ἔσθ' ὑπὸ σκότου τάδε,
τὴν παῖδα ταύτην οἰ' ὀδύρεται πόλις,
πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτη
κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει,
ἥτις τὸν αὑτῆς αὐτάδελφον ἐν φοναῖς
πεπτῶτ' ἄθαπτον μήθ' ὑπ' ὠμηστῶν κυνῶν
εἴασ' ὀλέσθαι μήθ' ὑπ' οἰωνῶν τινός·
οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν;
τοιάδ' ἐρεμνὴ σῖγ' ἐπέρχεται φάτις.
ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον.
τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
μή νυν ἓν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει,
ὡς φῇς σὺ, κοὐδὲν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν.
ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὗτοι διαπτυχθέντες ὤφθησαν κενοί.
ἀλλ' ἄνδρα, κεἴ τις ἦ σοφὸς, τὸ μανθάνειν
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάρροις ὅσα
δένδρων ὑπείκει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται·

τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
αὕτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα
τείνας ὑπείκει μηδὲν, ὑπτίοις κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
ἀλλ' εἶκε θυμοῦ καὶ μετάστασιν δίδου.
γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φήμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ
φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.

ΧΟ. ἄναξ, σέ τ' εἰκὸς, εἴ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλῇ.

ΚΡ. οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν πρὸς ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;

ΑΙ. μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τἄργα σκοπεῖν.

ΚΡ. ἔργον γάρ ἐστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν;

ΑΙ. οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακούς.

ΚΡ. οὐχ ἥδε γὰρ τοιᾷδ' ἐπείληπται νόσῳ;

ΑΙ. οὔ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.

ΚΡ. πόλις γὰρ ἡμῖν ἀμὲ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;

ΑΙ. ὁρᾷς τόδ' ὡς εἴρηκας ὦς ἄγαν νέος;

ΚΡ. ἄλλῳ γὰρ ἢ 'μοὶ χρή με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;

ΑΙ. πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἥτις ἀνδρὸς ἐσθ' ἑνός.

ΚΡ. οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;

ΑΙ. καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.

ΚΡ. ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ.

ΑΙ. εἴπερ γυνὴ σύ· σοῦ γὰρ οὖν προκήδομαι.

ΚΡ. ὦ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί.

ΑΙ. οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνοντ' ὁρῶ.

ΚΡ. ἁμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;

ΑΙ. οὐ γὰρ σεβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν.
ΚΡ. ὦ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. οὐκ ἂν ἕλοις ἥσσω γε τῶν αἰσχρῶν ἐμέ.
ΚΡ. ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὅδε.
ΑΙ. καὶ σοῦ γε κἀμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς.
ΑΙ. ἦδ' οὖν θανεῖται, καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά.
ΚΡ. ἦ κἀπαπειλῶν ὧδ' ἐπεξέρχει θρασύς;
ΑΙ. τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. κλαίων φρενώσεις, ὧν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. εἰ μὴ πατὴρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.
ΚΡ. γυναικὸς ὢν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. ἆληθες; ἀλλ' οὐ τόνδ' Ὄλυμπον ἴσθ' ὅτι
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
ἄγετε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα
παρόντι θνήσκῃ πλησία τῷ νυμφίῳ.
ΑΙ. οὐ δῆτ' ἔμοιγε, τοῦτο μὴ δόξῃς ποτὲ,
οὔθ' ἥδ' ὀλεῖται πλησία, σύ τ' οὐδαμὰ
τοὐμὸν προσόψει κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν,
ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ ξυνών.
ΧΟ. ἀνὴρ, ἄναξ, βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς·
νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας βαρύς.
ΚΡ. δράτω, φρονείτω μεῖζον ἢ κατ' ἄνδρ' ἰών·
τὰ δ' οὖν κόρα τάδ' οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.
ΧΟ. ἄμφω γὰρ αὐτὰ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς;
ΚΡ. οὐ τήν γε μὴ θιγοῦσαν· εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
ΧΟ. μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε βουλεύει κτανεῖν;
ΚΡ. ἄγων ἔρημος ἔνθ' ἂν ᾖ βροτῶν στίβος
κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος μόνον προθεὶς,

ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις.
κἀκεῖ τὸν Ἅιδην, ὃν μόνον σέβει θεῶν,
αἰτουμένη που τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν,
ἢ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ' ὅτι
πόνος περισσός ἐστι τἀν Ἅιδου σέβειν.
ΧΟ. Ἔρως ἀνίκατε μάχαν, στρ. α'.
Ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
νεάνιδος ἐννυχεύεις,
φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος ἔν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς·
καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς
οὔθ' ἁμερίων ἐπ' ἀνθρώπων, ὁ δ' ἔχων μέ-
μηνεν.
σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους ἀντ. α'.
φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώβᾳ·
σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν
ξύναιμον ἔχεις ταράξας·
νικᾷ δ' ἐναργὴς βλεφάρων ἵμερος εὐλέκτρου
νύμφας, τῶν μεγάλων σύγχυ πάρεδρος
θεσμῶν. ἄμαχος γὰρ ἐμπαίζει θεὸς Ἀφρο-
δίτα.
νῦν δ' ἤδη 'γὼ καὐτὸς θεσμῶν
ἔξω φέρομαι τάδ' ὁρῶν, ἰσχειν δ'
οὐκ ἔτι πηγὰς δύναμαι δακρύων,
τὸν παγκοίταν ὅθ' ὁρῶ θάλαμον
τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν. στρ. β'.
ΑΝ. ὁρᾶτ' ἔμ', ὦ γᾶς πατρίας πολῖται, στρ. β'.
τὰν νεάταν ὁδὸν
στείχουσαν, νέατον δὲ φέγγος
λεύσσουσαν ἀελίου,
κοὐποτ' αὖθις· ἀλλά μ' ὁ παγ-

κοίτας Ἄιδας ζῶσαν ἄγει
τὰν Ἀχέροντος
ἀκτάν, οὔθ' ὑμεναίων
ἔγκληρον, οὔτ' ἐπευμφεύσ πώ μέ τις ὕ-
μνος
ὕμνησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω.

ΧΟ. οὐκοῦν κλεινὴ καὶ ἔπαινον ἔχουσ'
ἐς τόδ' ἀπέρχει κεῦθος νεκύων,
οὔτε φθινάσιν πληγεῖσα νόσοις
οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦσ',
ἀλλ' αὐτόνομος, ζῶσα, μόνη δὴ
θνατῶν, Ἄιδαν καταβήσει.

ΑΝ. ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι ἀντ. β'.
τὰν Φρυγίαν ξέναν
Ταντάλου Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ,
τὰν κισσὸς ὡς ἀτενὴς
πετραία βλάστα δάμασεν,
καί νιν ὄμβροι τακομέναν,
ὡς φάτις ἀνδρῶν,
χιών τ' οὐδαμὰ λείπει
τέγγει δ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύτοις δειράδας'
ἁ μέ
δαίμων ὁμοιοτάταν κατευνάζει.

ΧΟ. ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννὴς,
ἡμεῖς δὲ βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς.
καίτοι φθιμένῳ τοῖς ἰσοθέοις
ἔγκληρα λαχεῖν μέγ' ἀκοῦσαι.

ΑΝ. οἵμοι γελῶμαι. τί με, πρὸς θεῶν πατρῴων, στρ. γ'.
οὐκ ὀλλυμέναν ὑβρίζεις,
ἀλλ' ἐπίφαντον;
ὦ πόλις, ὦ πόλεως

πολυκτήμονες ἄνδρες·
ἰὼ Διρκαῖαι κρῆναι Θήβας τ'
εὐαρμάτου ἄλσος, ἔμπας
ξυμμάρτυρας ὕμμ' ἐπικτῶμαι,
οἷα φίλων ἄκλαυτος, οἷοις νόμοις
πρὸς ἕρμα τυμβόχωστον ἔρχομαι τάφου ποταινίου.
ἰὼ δύστανος,
[οὔτ' ἐν βροτοῖς οὔτ' ἐν νεκροῖσιν]
μέτοικος οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσιν.
ΧΟ. προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους
ὑψηλὸν ἐς Δίκας βάθρον
προσέπεσες, ὦ τέκνον, πολί'.
πατρῷον δ' ἐκτίνεις τιν' ἄθλον.
ΑΝ. ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας ἐμοὶ μερίμνας, ἀντ. γ'.
πατρὸς τριπόλητον οἶτον,
τοῦ τε πρόπαντος
ἀμετέρου πότμου
κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.
ἰὼ ματρῷαι λέκτρων ἄται
κοιμήματά τ' αὐτογέννητ'
ἀμῷ πατρὶ δυσμόρου ματρός,
οἵων ἐγώ ποθ' ἁ ταλαίφρων ἔφυν·
πρὸς οὓς ἀραῖος ἄγαμος ἆδ' ἐγὼ μέτοικος ἔρχομαι.
ἰὼ δυσπότμων
κασίγνητε γάμων κυρήσας,
θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με.
ΧΟ. σέβειν μὲν εὐσέβειά τις,
κράτος δ' ὅτῳ κράτος μέλει
παραβατὸν οὐδαμῆ πέλει,
σὲ δ' αὐτόγνωτος ὤλεσ' ὀργά.
ΑΝ. ἄκλαυτος ἄφιλος ἀνυμέναιος ἔρχομαι.

τὰν πυμάταν ὁδόν. οὐκ ἔτι μοι τόδε
λαμπάδος ἱρὸν ὄμμα
θέμις ὁρᾶν ταλαίνᾳ·
τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον οὐδεὶς φίλων στενάζει.

ΚΡ. ἆρ' ἴστ', ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν,
ὡς οὐδ' ἂν εἷς παύσαιτ' ἄν, εἰ χρείη λέγειν·
οὐκ ἄξεθ' ὡς τάχιστα, καὶ κατηρεφεῖ
τύμβῳ περιπτύξαντες, ὡς εἴρηκ' ἐγὼ,
ἄφετε μόνην ἔρημον, εἴτε χρῇ θανεῖν
εἴτ' ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύειν στέγῃ·
ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην·
μετοικίας δ' οὖν τῆς ἄνω στερήσεται.

ΑΝ. ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφὴς
οἴκησις ἀείφρουρος, οἷ πορεύομαι
πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς, ὧν ἀριθμὸν ἐν νεκροῖς
πλεῖστον δέδεκται Φερσέφασσ' ὀλωλότων·
ὧν λοισθία 'γὼ καὶ κάκιστα δὴ μακρῷ
κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκειν βίου.
ἐλθοῦσα μέντοι κάρτ' ἐν ἐλπίσιν τρέφω
φίλη μὲν ἥξειν πατρὶ, προσφιλὴς δὲ σοὶ,
μῆτερ, φίλη δὲ σοὶ, κασίγνητον κάρα·
ἐπεὶ θανόντας αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ
ἔλουσα κἀκόσμησα κἀπιτυμβίους
χοὰς ἔδωκα· νῦν δὲ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα τοιάδ' ἄρνυμαι.
καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν,
οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον.
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;

πόσις μὲν ἄν μοι κατθανόντος ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτὸς, εἰ τοῦδ' ἥμπλακον,
μητρὸς δ' ἐν Ἅιδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν
οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ.
τοιῷδε μέντοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ
νόμῳ, Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν
καὶ δεινὰ τολμᾶν, ὦ κασίγνητον κάρα.
καὶ νῦν ἄγει με διὰ χερῶν οὕτω λαβὼν,
ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον, οὔτε του γάμου
μέρος λαχοῦσαν οὔτε παιδείου τροφῆς,
ἀλλ' ὧδ' ἔρημος πρὸς φίλων ἡ δύσμορος
ζῶσ' ἐς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς·
ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην;
τί χρή με τὴν δύστηνον ἐς θεοὺς ἔτι
βλέπειν; τίν' αὐδᾶν ξυμμάχων; ἐπεί γε δὴ
τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ' ἐκτησάμην.
ἀλλ' εἰ μὲν οὖν τάδ' ἐστὶν ἐν θεοῖς καλὰ,
παθόντες ἂν ξυγγνοῖμεν ἡμαρτηκότες·
εἰ δ' οἵδ' ἁμαρτάνουσι, μὴ πλείω κακὰ
πάθοιεν ἢ καὶ δρῶσιν ἐκδίκως ἐμέ.

ΧΟ. ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὗται
ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδε γ' ἔχουσιν.

ΚΡ. τοιγὰρ τούτων τοῖσιν ἄγουσιν
κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ.

ΑΝ. οἴμοι, θανάτου τοῦτ' ἐγγυτάτω
τοὔπος ἀφῖκται.

ΧΟ. θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι
μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι.

ΑΝ. ὦ γῆς Θήβης ἄστυ πατρῷον
καὶ θεοὶ προγενεῖς,
ἄγομαι δὴ κοὐκ ἔτι μέλλω.

λεύσσετε, Θήβης οἱ κοιρανίδαι,
[τὴν βασιλίδα μούνην λοιπήν,]
οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω,
τὴν εὐσεβίαν σεβίσασα.

ΧΟ. ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς στρ. α'.
ἀλλάξαι δέμας ἐν χαλκοδέτοις αὐλαῖς·
κρυπτομένα δ' ἐν τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη.
καίτοι καὶ γενεᾷ τίμιος, ὦ παῖ παῖ,
καὶ Ζηνὸς ταμιεύεσκε γονὰς χρυσορύτους.
ἀλλ' ἁ μοιριδία τις δύνασις δεινά·
οὔτ' ἄν νιν ὄλβος οὔτ' Ἄρης, οὐ πύργος, οὐχ ἁλίκτυποι
κελαιναὶ νᾶες ἐκφύγοιεν.
ζεύχθη δ' ὀξύχολος παῖς ὁ Δρύαντος, ἀντ. α'.
Ἠδωνῶν βασιλεύς, κερτομίοις ὀργαῖς,
ἐκ Διονύσου πετρώδει κατάφαρκτος ἐν δεσμῷ.
οὕτω τᾶς μανίας δεινὸν ἀποστάζει
ἀνθηρόν τε μένος. κεῖνος ἐπέγνω μανίαις
ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίοις γλώσσαις.
παύεσκε μὲν γὰρ ἐνθέους γυναῖκας εὐϊόν τε
πῦρ,
φιλαύλους τ' ἠρέθιζε Μούσας.
παρὰ δὲ Κυανέων πελαγέων διδύμας ἁλὸς στρ. β'.
ἀκταὶ Βοσπόριαι ἰδ' ὁ Θρῃκῶν ἄξενος
Σαλμυδησὸς, ἵν' ἀγχίπτολ ς Ἄρης
δισσοῖσι Φινείδαις
εἶδεν ἀρατὸν ἔλκος
ἀραχθὲν ἐξ ἀγρίας δάμαρτος
ἀλαὸν ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις
ἄτερθ' ἐγχέων, ὑφ' αἱματηραῖς·

χείρεσσι καὶ περαίδων ἀκραίσιν.
κατὰ δὲ τακόμενοι μέλεοι μελέων πύθιον ἀντ. β'.
κλαίουσι, ματρὸς ἔχοντες ἀνύμφευτον γονάν· 980
ἃ δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιγόνων
ἄστεως Ἐρεχθειδᾶν,
τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις
τράφη θυέλλαισιν ἐν πατρῴαις
Βορειὰς ἄμιππος ὀρθόπους ὑπὲρ πάγου 985
θεῶν παῖς· ἀλλὰ καὶ' ἐκείνᾳ
Μοῖραι μακραίωνες ἔσχον, ὦ παῖ.
ΤΕ. Θήβης ἄνακτες, ἤκομεν κοινὴν ὁδὸν
δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε, τοῖς τυφλοῖσι γὰρ
αὕτη κέλευθος ἐκ προηγητοῦ πέλει. 990
ΚΡ. τί δ' ἔστιν, ὦ γεραιὲ Τειρεσία, νέον;
ΤΕ. ἐγὼ διδάξω· καὶ σὺ τῷ μάντει πιθοῦ.
ΚΡ. οὔκουν πάρος γε σῆς ἀπεστάτουν φρενός.
ΤΕ. τοιγὰρ δι' ὀρθῆς τήνδε ναυκληρεῖς πόλιν.
ΚΡ. ἔχω πεπονθὼς μαρτυρεῖν ὀνήσιμα. 995
ΤΕ. φρόνει βεβὼς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης.
ΚΡ. τί δ' ἔστιν; ὡς ἐγὼ τὸ σὸν φρίσσω στόμα.
ΤΕ. γνώσει, τέχνης σημεῖα τῆς ἐμῆς κλύων.
ἑζ γὰρ παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπον
ἵζων, ἵν' ἦν μοι παντὸς οἰωνοῦ λιμήν, 1000
ἀγνῶτ' ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων, κακῷ
κλάζοντας οἴστρῳ καὶ βεβαρβαρωμένῳ·
καὶ σπῶντας ἐν χηλαῖσιν ἀλλήλους φοναῖς
ἔγνων· πτερῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν.
εὐθὺς δὲ δείσας ἐμπύρων ἐγευόμην 1005
βωμοῖσι παμφλέκτοισιν· ἐκ δὲ θυμάτων
Ἥφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ

μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο
κἄτυφε κἀνέπτυε, καὶ μετάρσιοι
χολαὶ διεσπείροντο, καὶ καταρρυεῖς
μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.
τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα
φθίνοντ' ἀσήμων ὀργίων μαντεύματα.
ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἡγεμὼν, ἄλλοις δ' ἐγώ.
καὶ ταῦτα τῆς σῆς ἐκ φρενὸς νοσεῖ πόλις.
βωμοὶ γὰρ ὑμῖν ἐσχάραι τε παντελεῖς
πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς
τοῦ δυσμόρου πεπτῶτος Οἰδίπου γόνου.
κἄτ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι
θεοὶ παρ' ἡμῶν οὐδὲ μηρίων φλόγα,
οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοὰς,
ἀνδροφθόρου βεβρῶτες αἵματος λίπος.
ταῦτ' οὖν, τέκνον, φρόνησον. ἀνθρώποισι γὰρ
τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοὐξαμαρτάνειν·
ἐπεὶ δ' ἁμάρτῃ, κεῖνος οὐκ ἔτ' ἔστ' ἀνὴρ
ἄβουλος οὐδ' ἄνολβος, ὅστις ἐς κακὸν
πεσὼν ἀκῆται μηδ' ἀκίνητος πελῃ.
αὐθαδία τοι σκαιότητ' ὀφλισκάνει.
ἀλλ' εἶκε τῷ θανόντι μηδ' ὀλωλότα
κέντει. τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν;
εὖ σοι φρονήσας εὖ λέγω· τὸ μανθάνειν δ'
ἥδιστον εὖ λέγοντος, εἰ κέρδος λέγοι.

ΚΡ. ὦ πρέσβυ, πάντες ὥστε τοξόται σκοπὸν
τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε, κοὐδὲ μαντικῆς
ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι, τῶν δ' ὑπαὶ γένους
ἐξημπόλημαι κἀκπεφόρτισμαι πάλαι.
κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε τὸν πρὸς Σάρδεων
ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἰνδικὸν

χρυσόν· τάφῳ δ' ἐκεῖνον οὐχὶ κρύψετε,
οὐδ' εἰ θέλουσ' οἱ Ζηνὸς αἰετοὶ βορὰν
φέρειν νιν ἁρπάζοντες ἐς Διὸς θρόνους,
οὐδ' ὣς μίασμα τοῦτο μὴ τρέσας ἐγὼ
θάπτειν παρήσω κεῖνον. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει.
πίπτουσι δ', ὦ γεραιὲ Τειρεσία, βροτῶν
χοὶ πολλὰ δεινοὶ πτώματ' αἴσχρ', ὅταν λόγους
αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν.
ΤΕ. φεῦ·
ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις, ἆρα φράζεται,
ΚΡ. τί χρῆμα; ποῖον τοῦτο πάγκοινον λέγεις;
ΤΕ. ὅσῳ κράτιστον κτημάτων εὐβουλία;
ΚΡ. ὅσῳπερ, οἶμαι, μὴ φρονεῖν πλείστη βλάβη.
ΤΕ. ταύτης σ' μεντοι τῆς νόσου πλήρης ἔφυς.
ΚΡ. οὐ βούλομαι τὸν μάντιν ἀντειπεῖν κακῶς.
ΤΕ. καὶ μὴν λέγεις, ψευδῆ με θεσπίζειν λέγων.
ΚΡ. τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος.
ΤΕ. τὸ δ' ἐκ τυράννων αἰσχροκερδίαν φιλεῖ.
ΚΡ. ἆρ' οἶσθα ταγοὺς ὄντας ἃν λέγῃς λέγων;
ΤΕ. οἶδ'. ἐξ ἐμοῦ γὰρ τήνδ' ἔχεις σώσας πόλιν
ΚΡ. σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τἀδικεῖν φιλῶν.
ΤΕ. ὄρσεις με τἀκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι.
ΚΡ. κίνει, μόνον δὲ μὴ 'πὶ κέρδεσιν λέγων.
ΤΕ. οὕτω γὰρ ἤδη καὶ δοκῶ τὸ σὸν μέρος.
ΚΡ. ὡς μὴ 'μπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα.
ΤΕ. ἀλλ' εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι
τροχοὺς ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν,
ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα
νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἕσει,
ἀνθ' ὧν ἔχεις μὲν τῶν ἄνω βαλὼν κάτω,

ψυχὴν τ᾽ ἀτίμως ἐν τάφῳ κατῴκισας,
ἔχεις δὲ τῶν κάτωθεν ἐνθάδ᾽ οὐ θεῶν
ἄμοιρον, ἀκτέριστον, ἀνόσιον νέκυν.
ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν οὔτε τοῖς ἄνω
θεοῖσιν, ἀλλ᾽ ἐκ σοῦ βιάζονται τάδε.
τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι
λοχῶσιν Ἅιδου καὶ θεῶν Ἐρινύες,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσδε ληφθῆναι κακοῖς.
καὶ ταῦτ᾽ ἄθρησον εἰ κατηργυρωμένος
λέγω. φανεῖ γὰρ, οὐ μακροῦ χρόνου τριβὴ,
ἀνδρῶν γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα.
[ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι συνταράσσονται πόλεις
ὅσων σπαράγματ᾽ ἢ κύνες καθήγισαν,
ἢ θῆρες, ἤ τις πτηνὸς οἰωνὸς, φέρων
ἀνόσιον ὀσμὴν ἑστιοῦχον ἐς πόλιν.]
τοιαῦτά σου, λυπεῖς γὰρ, ὥστε τοξότης
ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα
βέβαια, τῶν σὺ θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ.
ὦ παῖ, σὺ δ᾽ ἡμᾶς ἄπαγε πρὸς δόμους, ἵνα
τὸν θυμὸν οὗτος ἐς νεωτέρους ἀφῇ,
καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν
τὸν νοῦν τ᾽ ἀμείνω τῶν φρενῶν ἢ νῦν φέρει.

ΧΟ. ἀνὴρ, ἄναξ, βέβηκε δεινὰ θεσπίσας.
ἐπιστάμεσθα δ᾽, ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ
τήνδ᾽ ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,
μή πώ ποτ᾽ αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν.

ΚΡ. ἔγνωκα καὐτὸς καὶ ταράσσομαι φρένας.
τό τ᾽ εἰκαθεῖν γὰρ δεινόν᾽ ἀντιστάντα δὲ
ἄτῃ πατάξαι θυμὸν ἐν δεινῷ πάρα.

ΧΟ. εὐβουλίας δεῖ, παῖ Μενοικέως Κρέον.

ΚΡ. τί δῆτα χρὴ δρᾶν; φράζε· πείσομαι δ' ἐγώ.
ΧΟ. ἐλθὼν κόρην μὲν ἐκ κατώρυχος στέγης
ἄνες· κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον.
ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπαινεῖς καὶ δοκεῖς παρεικαθεῖν;
ΧΟ. ὅσον γ', ἄναξ, τάχιστα. συντέμνουσι γὰρ
θεῶν ποδώκεις τοὺς κακόφρονας βλάβαι.
ΚΡ. οἴμοι· μόλις μὲν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι
τὸ δρᾶν· ἀνάγκῃ δ' οὐχὶ δυσμαχητέον.
ΧΟ. δρᾶ νυν τάδ' ἐλθὼν μηδ' ἐπ' ἄλλοισιν τρέπε.
ΚΡ. ὧδ' ὡς ἔχω στείχοιμ' ἄν· ἴτ' ἴτ' ὀπάονες
οἵ τ' ὄντες οἵ τ' ἀπόντες, ἀξίνας χεροῖν
ὁρμᾶσθ' ἑλόντες εἰς ἐπόψιον τόπον.
• • • •
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη,
αὐτός τ' ἔδησα, καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.
δέδοικα γὰρ μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους
ἄριστον ᾖ σώζοντα τὸν βίον τελεῖν.
ΧΟ. πολυώνυμε, Καδμείας Νύμφας ἄγαλμα, στρ. α'.
καὶ Διὸς βαρυβρεμέτα
γένος, κλυτὰν ὃς ἀμφέπεις Ἰταλίαν, μέδεις δὲ
παγκοίνοις Ἐλευσινίας
Δηοῦς ἐν κόλποις, Βακχεῦ, Βακχᾶν
ὁ ματρόπολιν Θήβαν
ναιετῶν παρ' ὑγρῶν
Ἰσμηνοῦ ῥείθρων, ἀγρίου τ'
ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος·
σὲ δ' ὑπὲρ διλόφοιο πέτρας στέροψ ὄπωπε ἀντ. α'.
λιγνύς, ἔνθα Κωρύκιαι
Νύμφαι στίχουσι Βακχίδες, Κασταλίας τε νᾶμα·

καί σε Νυσαίων ὀρέων
κισσήρεις ὄχθαι χλωρά τ' ἀκτὰ
πολύσταφυλος πέμπει
ἀβρότων ἐπέων
εὐαζόντων Θηβαΐας
ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς·
τὰν ἔκπαγλα τιμᾷς στρ. β'.
ὑπὲρ πασᾶν πόλεων
ματρὶ σὺν κεραυνίᾳ·
καὶ νῦν, ὡς βιαίας
ἔχεται πάνδαμος ἁμὰ πόλις ἐπὶ νόσου,
μολεῖν καθαρσίῳ ποδὶ Παρνασίαν
ὑπὲρ κλιτὺν, ἢ στονόεντα πορθμόν.
ἰὼ πῦρ πνεύντων ἀντ. β'.
χοράγ' ἄστρων, νυχίων
φθεγμάτων ἐπίσκοπε,
παῖ Ζηνὸς γένεθλον,
προφάνηθ' ὦ Ναξίαις σαῖς ἅμα περιπόλοις
Θυίαισιν, αἵ σε μαινόμεναι πάννυχοι
χορεύουσι, τὸν ταμίαν Ἴακχον.

ΑΓ. Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπου βίον
οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν οὔτε μεμψαίμην ποτέ.
τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει
τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ' ἀεί·
καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς.
Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτὸς, ὡς ἐμοὶ, ποτὲ,
σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,
λαβών τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν
ηὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·
καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα. τὰς γὰρ ἡδονὰς

ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῇ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.
ΧΟ. τί δ' αὖ τόδ' ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων;
ΑΓ. τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν.
ΧΟ. καὶ τίς φονεύει; τίς δ' ὁ κείμενος; λέγε.
ΑΓ. Αἵμων ὄλωλεν· αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται.
ΧΟ. πότερα πατρῴας, ἢ πρὸς οἰκείας χερός;
ΑΓ. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.
ΧΟ. ὦ μάντι, τοὔπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἤνυσας.
ΑΓ. ὡς ὧδ' ἐχόντων τἄλλα βουλεύειν πάρα.
ΧΟ. καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ
δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων
ἤτοι κλύουσα παιδὸς ἢ τύχῃ πάρα.
ΕΥ. ὦ πάντες ἀστοί, τῶν λόγων ἐπῃσθόμην
πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλάδος θεᾶς
ὅπως ἱκοίμην εὐγμάτων προσήγορος.
καὶ τυγχάνω τε κλῇθρ' ἀνασπαστοῦ πύλης
χαλῶσα καί με φθόγγος οἰκείου κακοῦ
βάλλει δι' ὤτων· ὑπτία δὲ κλίνομαι
δείσασα πρὸς δμωαῖσι κἀποπλήσσομαι.
ἀλλ' ὅστις ἦν ὁ μῦθος αὖθις εἶπατε·
κακῶν γὰρ οὐκ ἄπειρος οὖσ' ἀκούσομαι.
ΑΓ. ἐγώ, φίλη δέσποινα, καὶ παρὼν ἐρῶ,
κοὐδὲν παρήσω τῆς ἀληθείας ἔπος.
τί γάρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν ὧν ἐς ὕστερον
ψεύσοιτο φανούμεθ'; ὀρθὸν ἀλήθει' ἀεί.
ἐγὼ δὲ σῷ ποδαγὸς ἑσπόμην πόσει

πεδίον ἐπ' ἄκρον, ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς
κυνοσπάρακτον σῶμα Πολυνείκους ἔτι·
καὶ τὸν μὲν, αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν
Πλούτωνά τ' ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν,
λούσαντες ἁγνὸν λουτρὸν, ἐν νεοσπάσιν
θαλλοῖς ὃ δὴ λέλειπτο συγκατῄθομεν,
καὶ τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς
χώσαντες αὖθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
νυμφεῖον Ἅιδου κοῖλον εἰσεβαίνομεν.
φωνῆς δ' ἄπωθεν ὀρθίων κωκυμάτων
κλύει τις ἀκτέριστον ἀμφὶ παστάδα,
καὶ δεσπότῃ Κρέοντι σημαίνει μολών·
τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς
ἕρποντι μᾶλλον ἄσσον, οἰμώξας δ' ἔπος
ἵησι δυσθρήνητον, ὦ τάλας ἐγὼ,
ἆρ' εἰμὶ μάντις; ἆρα δυστυχεστάτην
κέλευθον ἕρπω τῶν ἐμῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;
παιδός με σαίνει φθόγγος. ἀλλὰ, πρόσπολοι,
ἴτ' ἄσσον ὠκεῖς, καὶ παραστάντες τάφῳ
ἀθρήσαθ', ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ
δύντες πρὸς αὐτὸ στόμιον, εἰ τὸν Αἵμονος
φθόγγον συνίημ', ἢ θεοῖσι κλέπτομαι.
τάδ' ἐξ ἀθύμου δεσπότου κελεύσμασιν
ἠθροῦμεν· ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι
τὴν μὲν κρεμαστὴν αὐχένος κατείδομεν,
βρόχῳ μιτώδει σινδόνος καθημμένην,
τὸν δ' ἀμφὶ μέσσῃ περιπετῆ προσκείμενον,
εὐνῆς ἀποιμώζοντα τῆς κάτω φθορὰν
καὶ πατρὸς ἔργα καὶ τὸ δύστηνον λέχος.
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ σφε, στυγνὸν οἰμώξας ἔσω
χωρεῖ πρὸς αὐτὸν κἀνακωκύσας καλεῖ,

ὦ τλῆμον, οἷον ἔργον εἴργασαι· τίνα
νοῦν ἔσχες; ἐν τῷ ξυμφορᾶς διεφθάρης;
ἔξελθε, τέκνον, ἱκέσιός σε λίσσομαι.
τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς,
πτύσας προσώπῳ κοὐδὲν ἀντειπὼν ξίφους
ἕλκει διπλοῦς κνώδοντας· ἐκ δ' ὁρμωμένου
πατρὸς φυγαῖσιν ἥμπλακ'· εἶθ' ὁ δύσμορος
αὑτῷ χολωθεὶς, ὥσπερ εἶχ', ἐπενταθεὶς
ἤρεισε πλευραῖς μέσσον ἄγχος, ἐς δ' ὑγρὸν
ἀγκὼν' ἔτ' ἔμφρων παρθένῳ προσπτύσσεται·
καὶ φυσιῶν ὀξεῖαν ἐκβάλλει πνοὴν
λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος.
κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ, τὰ νυμφικὰ
τέλη λαχὼν δείλαιος εἰν Ἅιδου δόμοις,
δείξας ἐν ἀνθρώποισι τὴν ἀβουλίαν
ὅσῳ μέγιστον ἀνδρὶ πρόσκειται κακόν.
ΧΟ. τί τοῦτ' ἂν εἰκάσειας; ἢ γυνὴ πάλιν
φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον.
ΑΓ. καὐτὸς τεθάμβηκ'· ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι,
ἄχη τέκνου κλύουσαν ἐς πόλιν γόους
οὐκ ἀξιώσειν, ἀλλ' ὑπὸ στέγης ἔσω
δμωαῖς προθήσειν πένθος οἰκεῖον στένειν.
γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος, ὥσθ' ἁμαρτάνειν.
ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ δ' οὖν ἦ ν' ἄγαν σιγὴ βαρὺ
δυκεῖ προσεῖναι χὴ μάτην πολλὴ βοή.
ΑΓ. ἀλλ' εἰσόμεσθα, μή τι καὶ κατάσχετον
κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένη.
δόμους παραστείχοντες. εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
καὶ τῆς ἄγαν γάρ ἐστί που σιγῆς βάρος.
ΧΟ. καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ αὐτὸς ἐφήκει
μνῆμ' ἐπίσημον διὰ χειρὸς ἔχων,

εἰ θέμις εἰπεῖν, οὐκ ἀλλοτρίαν
ἄτην, ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτών. 1260
ΚΡ. ἰὼ φρενῶν δυσφρόνων ἁμαρτήματα στρ. α'.
στερεὰ θανατόεντ'
ὦ κτανόντας τε καὶ
θανόντας βλέποντες ἐμφυλίους.
ὦμοι ἐμῶν ἄνολβα βουλευμάτων. 1265
ἰὼ παῖ, νέος νέῳ ξὺν μόρῳ,
αἰαῖ αἰαῖ,
ἔθανες, ἀπελύθης,
ἐμαῖς οὐδὲ σαῖσι δυσβουλίαις.
ΧΟ. οἴμ' ὡς ἔοικας ὑψὲ τὴν δίκην ἰδεῖν. 1270
ΚΡ. οἴμοι,
ἔχω μαθὼν δείλαιος· ἐν δ' ἐμῷ κάρᾳ
θεὸς τότ' ἄρα τότε μέγα βάρος μ' ἔχων
ἔπαισεν, ἐν δ' ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς,
οἴμοι λακπάτητον ἀντρέπων χαράν. 1275
φεῦ φεῦ, ὦ πόνοι βροτῶν δύσπονοι.
ΕΞ. ὦ δέσποθ', ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος, 1278
τὰ μὲν πρὸ χειρῶν τάδε φέρων, τὰ δ' ἐν δόμοις
ἔοικας ἥκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά. 1280
ΚΡ. τί δ' ἔστιν αὖ [κάκιον ἢ κακῶν ἔτι];
ΕΞ. γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ,
δύστηνος, ἄρτι νεοτόμοισι πλήγμασιν.
ΚΡ. ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρτος Ἅιδου λιμήν, ἀντ. α'. 1284
τί μ' ἄρα τί μ' ὀλέκεις; 1285
ὦ κακάγγελτά μοι
προπέμψας ἄχη, τίνα θροεῖς λόγον;
αἰαῖ, ὀλωλότ' ἀνδρ' ἐπεξειργάσω.
τί φῂς, τίνα λέγεις νέον μοι νέον,
αἰαῖ αἰαῖ, 1290

σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ
γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον ;
ΧΟ. ὁρᾶν πάρεστιν· οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι.
ΚΡ. οἴμοι,
κακὸν τόδ' ἄλλο δεύτερον βλέπω τάλας.
τίς ἆρα, τίς με πότμος ἔτι περιμένει ;
ἔχω μὲν ἐν χείρασσιν ἀρτίως τέκνον,
τάλας, τὸν δ' ἔναντα προσβλέπω νεκρόν.
φεῦ φεῦ μᾶτερ ἀθλία, φεῦ τέκνον.
ΕΥ. ἡ δ' ὀξύθηκτος ἥδε βωμία πέριξ
λύει κελαινὰ βλέφαρα, κωκύσασα μὲν
τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως κλεινὸν λάχος,
αὖθις δὲ τοῦδε, λοίσθιον δὲ σοὶ κακὰς
πράξεις ἐφυμνήσασα τῷ παιδοκτόνῳ.
ΚΡ. alaῖ alaῖ, στρ. β'.
ἀνέπταν φόβῳ. τί μ' οὐκ ἀνταίαν
ἔπαισέν τις ἀμφιθήκτῳ ξίφει ;
δείλαιος ἐγὼ, alaῖ,
δειλαίᾳ δὲ συγκέκραμαι δύᾳ.
ΕΥ. ὡς αἰτίαν γε τῶνδε κἀκείνων ἔχων
πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου μόρων.
ΚΡ. ποίῳ δὲ κἀπελύσατ' ἐν φοναῖς τρόπῳ ;
ΕΥ. παίσασ' ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὑτὴν, ὅπως
παιδὸς τόδ' ἥσθετ' ὀξυκώκυτον πάθος.
ΚΡ. ὤμοι μοι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἄλλον βροτῶν στρ. γ'.
ἐμᾶς ἁρμόσει ποτ' ἐξ αἰτίας.
ἐγὼ γάρ σ' ἐγὼ ἔκανον, ὦ μέλεος,
ἐγὼ, φάμ' ἔτυμον. ἰὼ πρόσπολοι,
ἄγετέ μ' ὅτι τάχος, ἄγετέ μ' ἐκποδὼν,
τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα.
ΧΟ. κέρδη παραινεῖς, εἴ τι κέρδος ἐν κακοῖς

βράχιστα γὰρ κράτιστα τἀν ποσὶν κακά.

ΚΡ. ἴτω ἴτω, ἀντ. β'.
φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν
ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἀμέραν
ὕπατος· ἴτω ἴτω,
ὅπως μηκέτ' ἄμαρ ἄλλ' εἰσίδω.

ΧΟ. μέλλοντα ταῦτα. τῶν προκειμένων τι χρὴ
πράσσειν. μέλει γὰρ τῶνδ' ὅτοισι χρὴ μέλειν.

ΚΡ. ἀλλ' ὧν ἐρῶ μὴν, ταῦτα συγκατηυξάμην.

ΧΟ. μή νυν προσεύχου μηδέν· ὡς πεπρωμένης
οὐκ ἔστι θνητοῖς συμφορᾶς ἀπαλλαγή.

ΚΡ. ἄγοιτ' ἂν μάταιον ἄνδρ' ἐκποδὼν, ἀντ. γ'.
ὃς, ὦ παῖ, σέ τ' οὐχ ἑκὼν κατέκανον
σέ τ' αὖ τάνδ'. ὤμοι μέλεος, οὐδ' ἔχω
ὅπα πρὸς πότερον ἴδω· πάντα γὰρ
λέχρια τἀν χεροῖν, τὰ δ' ἐπὶ κρατί μοι
πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο.

ΧΟ. πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
πρῶτον ὑπάρχει· χρὴ δ' ἐς τὰ θεῶν
μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι
μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων
ἀποτίσαντες
γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.

ANTIGONE.

NOTES.

1. Ὦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα, *Ismene, of a common lot, my own sister.* κοινὸς = ὅμαιμος, *of those who are of the same family.* αὐτάδελφος defines more strictly, and is used of those who are born of the same father and mother.

2. ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς; *Knowest thou that of the evils which come from Œdipus, there is none which Zeus is not bringing to pass, even in our life-time?* ὁποῖον οὐχὶ = οὐδὲν ὅ τι οὐ.

3. νῷν ἔτι ζώσαιν, gen. absolute. J. G. G. 541, 2; Wordsw. 163.

4. ἄγης ἄτερ = ἄζηλον, *unenviable.* This is now Dindorf's reading. ἄτης ἄτερ is the common version; the difficulty of which is that it appears to give a sense contrary to that required, viz. *fortunate*, instead of *calamitous.*

in the present case is Creon's decree, and Ismene means to say, that she does not see how she can *in any way* help. The difficulty of the passage, which lies in ἐφάπτουσα, is easily obviated if the whole λύουσ' ἂν ἡ ἐφάπτουσα be taken as a proverbial expression; and it may be explained, *What help can I render one way or the other* (λύουσ' ἂν ἡ 'φάπτουσα), i. e. *How can I prevail upon Creon to relax his decree? or, How can I bury our brother in spite of it?* Herm. renders ἐφάπτουσα, *accendens*, and ἡ, *potius quam*; translating, *What can I do which will not rather add to, than diminish, our evil case?*

41. εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάσει σκόπει. εἰ, *whether or no.*

43. ξὺν τῇδε χερί, *mecum.*

44. ἀπόρρητον, i. e. ἀπόρρητον ὄν, absol. Words. 163, obs. Others take it as acc. masc.

48. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα. Transl. *But he has nothing to do with my friends, that he should keep me* (*from them*). τῶν ἐμῶν belongs to μέτα. Cf. Elect. 536, ἀλλ' οὐ μετῆν αὐτοῖσι τὴν γ' ἐμὴν κτανεῖν.

53. διπλοῦν ἔπος, i. e. διπλοῦν ὄνομα ἔχουσα, μήτηρ τε καὶ γυνή. Schol.

64. καὶ ταῦτ' ἀκούειν. Understand ὥστε. ἀκούειν, *obey*, as in Aj. 1070.

65. τοὺς ὑπὸ χθονὸς, i. e. Polynices. The pl. is used, though but one person is meant. See Œd. Tyr. 366. τοῖς φιλτατοῖς, i. e. Jocasta. El. 803. τῶν φίλων, i. e. Orestes.

69. οὔτ' ἂν—ἂν. Ἄν is frequently thus repeated, and for

two reasons:—(1) It is used at the beginning to denote the conditional nature of the whole sentence, and again with that part of the sentence which it immediately modifies. (2) It is used rhetorically, being attached to the word or words on which most emphasis is to be laid. Cf. Eur. Med. 250; J. G. G. 432. *εἰ θέλοις, if you were to wish it,* ("which you will not," is implied); see J. G. G. 855.

70. *ἡδέως.* Understand *ἐμοί.*

74. *ὅσια πανουργήσασα.* Compare Young's Night Thoughts. "With *pious sacrilege* a grave I stole."

75. *πλείων χρόνος — ἐνθάδε.* Cf. Eur. Hec. 320; Orest. 758; and Cic. ad Atticum xii. 18, "Longum illud tempus, cum non ero, magis me movet quam hoc exiguum." *τῶν ἐνθάδε.* The complete construction would be, *ἢ ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς ἐνθάδε.*

88. *θερμὴν — ἔχεις.* Lit., *Thou hast a hot* (i. e. impatient) *heart in chilling circumstances.* The meaning is variously explained:—(1) by Dind. and Wex., "Calidum cor habes ubi frigido opus est;" (2) Herm. and Wund., "Calidum a rebus horrorem incutientibus cor habes." The text will bear either.

89. *οἶδ' ἀρέσκουσ'.* See above, 17, note; Wordsw. 164.

92. *ἀρχήν, from the beginning;* not *omnino,* which *ἀρχὴν* never signifies, unless a negative follows, as in Philoct. 1239, *ἀρχὴν κλύειν ἂν οὐδ' ἅπαξ ἐβουλόμην.*

106. *τὸν λεύκασπιν φῶτα,* i. e. the host of the Argives,

called ὁ λεύκασπις λεώς, Æsch. Sept. c. Theb. 90; cf. Eur. Phœn. 1106. ἐκ φῶτα βάντα, i. e. φῶτα ἐκβάντα.

108. φυγάδα πρόδρομον. Proleptically for ὥστε εἶναι φύγ. πρόδρ. Compare Œd. Try. 166, εἴ ποτε—ἠνέσατ' ἐκτονίαν φλόγα πήματος, i. e. ὥστε εἶναι ἐκτονίαν; See also above, 25. ὀξυτέρῳ, comparative, as if with sarcasm: *quicker than they came.*

110. ὃς, sc. the Argive host.

117. στὰς, sc. the Argive host. μελάθρων, *the houses of the city.* The enemy scaled the walls, from which they were able to look down upon the μέλαθρα within. φονεύσασιν λόγχαις, *with spears eager for blood;* cf. Philoct. 1209.

118. ἀμφιχανὼν. ἀμφιχαίνειν, Lat. *inhiare;* properly of a wild beast over its prey.

121. πρὶν πλησθῆναι, *before that they* (sc. τὸν λεύκασπιν φῶτα, the Argives,) *had had their fill of our blood in their jaws.* γένυσιν, dativus loci; cf. Œd. Tyr. 25, φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονὸς. αἱμάτων, gov. by πλησθῆναι. Wordsw. 132, *g*, obs. 1.
στεφάνωμα πύργων. στεφάναν πύργων, Eur. Hec. 910.

124. τοῖος—δράκοντι, *Such a din of war was raised behind them* (ἀμφὶ νῶτα, *behind the retiring Argives,*) *a hard conflict by reason of the dragon their adversary.*
Ἄρεος, i. e. of the Thebans, whose badge was the dragon. δυσχείρωμα, in apposition to πάταγος.

129. *ῥεύματι.* Of an army rushing forwards like a *flood*, Æsch. Pers. 412, *ῥεῦμα Περσίκου στρατοῦ.*

130. *χρυσοῦ καναχῇ θ' ὑπερόπτας, And proud at the clang of their golden armour.* Or *χρυσοῦ* may be taken with *ῥεύματι*. Herm. and most others read *χρυσοῦ καναχῆς*, in which case *ῥεύματι καναχῆς χρυσοῦ* had better be taken together. *ὑπερόπτας*, acc. agreeing with *σφας*.

131. *βαλβίδων. βαλβίς*, generally in pl. (Lat. *carceres*,) means the *starting-posts* of a race-course; and since these were also the *goal*, it hence acquires the meaning of anything to be aimed at or reached; here, of the battlements of the wall. (Deriv. uncertain; some say *βάλλω*, others *ἅλλομαι*.)

134. *ἀντιτύπᾳ*, dat. with fem. termination agreeing with *γᾷ*. Others read *ἀντίτυπα*, neut. pl. as adv., but this is against the metre.
ταντάλωθεὶς = *ταλαντωθεὶς*, i.e. *διασεισθεὶς*, Schol. *swung, hurled down.* The notion is that he was suspended a moment and then fell.

135. *πυρφόρος*, *ὁς*.—Capaneus. Compare Æsch. Sept. c. Theb. 432; Eur. Phœn. 1186.

137. *εἶχε δ' ἄλλᾳ, κ.τ.λ., But the battle went partly in one way, partly in another, and mighty Ares, a strong ally, roughly apportioned their different fates.*

140. *δεξιόσειρος*, sc. *ἵππος*, lit. *a horse fastened to the trace on the right, outside*; and as this was the most conspicuous place, the strongest and most spirited horse was usually

selected for it; hence the word comes to mean little more than *strong, high-mettled.*

143. *πάγχαλκα τέλη, Left for Zeus the tribute of their brazen armour*, i. e. they were slain and spoiled.

144. *πλὴν τοῖν στ. πλὴν, except.* The brothers were both slain, and so neither of them could offer the other's armour as *τέλη* to Zeus.

148. *ἀλλὰ γὰρ.* These words are often elliptic; see for instance inf. 155, and Eur. Med. 1084.

150. *ἐκ μὲν δὴ πολ.* Transl. *Now at last out of these wars, take to yourselves forgetfulness*, sc. *of them. τῶν νῦν* might be said of the war, since peace had not been concluded. After *θέσθε λησμ.*, supply *αὐτῶν*. There is another interpretation which makes good sense: *Since these wars are at last ended, τῶν νῦν θ. λησμ., forget these present things*, i. e. the *funera fratrum.*

154. *ἄρχοι, choream incipiat.*

160. *προὔθετο.* The middle voice is here used with a nice distinctness, for Creon was not said *προτίθεναι ἐκκλησίαν*, in which the people might declare their opinions, but *πρόθεσθαι*, i. e. where he might have it all his own way,—declare his sovereign will, and pronounce his decrees.

161. *πέμψας*, for *μεταπεμψάμενος.* See above, 19.

165. *τὰ Λαΐου.* Join *τὰ ἀεὶ κράτη θρόνων Λαΐου. εὖ* may be taken either with *σέβοντας* or *εἰδὼς*,—better with the latter.

174. *κατ' ἀγχιστεῖα, because I was nearest of kin to the dead.*

176. *πρὶν ἂν—φανῇ.* The rule, that *πρὶν* be constructed with *ἄν* and a subjunct. only after a negative clause, is observed here, for a negative is contained in *ἀμήχανον*.

183. *οὐδαμοῦ λέγω, I hold in no esteem.* cf. Æsch. Pers. 497, *θεοὺς—νομίζων οὐδαμοῦ.*

187. *Nor will I ever take to myself as a friend one that is an enemy to the land.*

189. *ταύτης ἔπι ὀρθῆς, while she,* sc. *our country, is safe.*

190. *τοὺς φίλους ποιούμεθα, we acquire our friends,* i. e. *whatever friends we do acquire:* this is the meaning of the article.

192. *ἀδελφὰ τῶνδε, decrees kindred to,* or *in conformity with, these sentiments.*

212. *τὸν—δύσνουν κἀς.* If *κας* be retained, according to Dindorf's conjecture, there is no difficulty in the construction; if *καὶ* only be read, we must take *σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει* as = *σὺ ταῦτα ποιεῖν θέλεις,* and then the acc. will follow naturally.

213. *νόμῳ παντί, whatever law you please.*

215. *πῶς ἂν σκοποὶ νῦν εἶτε; How then might ye now look &c.?* i. e. *would that ye would look to.* *πῶς ἄν,* with the *to,* opt. asks a question, but also includes a wish. *εἶτε,* pres. opt. 2nd pl. for *εἴητε,* (said by Lidd. and Scott to be found only Od. xxi. 195). This is now Dindorf's

reading; but the sense is not so consistent with the imperious character of Creon in this play, as that which the old reading gives: *ὡς ἄν σκοποὶ νῦν ἦτε*, &c., *See now that ye look to, &c.* A less haughty command than which would have been expressed by *ὅπως ἔσεσθε*.

217. *ἀλλ' εἶσ' ἕτοιμοι.* The Chorus had shrunk from the labour of carrying out Creon's commands, as too hard. Creon overrules their objection by saying that others had been prepared to watch the body.

218. *τἆλλο; What else?* If *ἄλλῳ* be adopted, it must be understood of the Chorus, as opposed to the *ἐπίσκοποι* in the preceding line.

219. *τὸ μὴ 'πιχωρεῖν, κ.τ.λ., That ye give not way to those who would shrink from obeying my commands.* *ἀπιστεῖν* has two meanings:—1. To disbelieve; Aj. 940, *οὐδέν σ' ἀπιστῶ*: 2. To disobey; as here, and inf. 381.

225. *ἐπιστάσεις, haltings;* or it may mean *crowdings: Many thoughts crowded upon me.*

226. *ὄδοῖς.* Dat. loci, like *γένυσιν*, sup. 120.

233. *ἐνίκησεν.* Impersonally for *ἡ γνώμη ἐνίκησεν.* Lat., *Vicit sententia.*

235. *πεφαγμένος.* Dind., instead of *πεφραγμένος*, which he says is a less Attic form. Transl. *fortified by hope.* Wunder reads *δεδραγμένος, having laid hold on.*

241. *στοχάζει.* Not (as Erf. and Herm.) *conjecture*, "conjicis;" but, *feelest thy way:* "tentas et pervestigas omnem præsidii rationem." Ellendt. Soph. Lex. (Deriv. *στόχος, a mark*). *ἀποφάργνυσαι, fencest thyself off from*

the matter; see above, 235. *νέον*, nearly = *κακόν τι*: see note, Eur. Med. 37, (Oxf. Ed. Class.).

245. *καὶ δὴ, Well then—* See Wunder's note, Electra, 310.

249-50. *γενῆδος. γένυς*, probably *a pickaxe.* *δίκελλη, a spade.*

256. *λεπτὴ δ' ἄγος φεύγοντος ὡς ἐπῆν κόνις, But dust was thinly scattered over it, as from the hand of one who wished to avoid pollution.* *φεύγοντος.* See J. G. G. 483, obs. 3. It was a matter of religious duty not to pass a dead body without scattering a handful of earth upon it. See Horace, Od. I. xxviii. 23, and 31, ad fin.; and Virg. Æn. vi. 366.

260. *φύλαξ ἐλέγχων φύλακα.* A sentence in apposition to the sentence, *λόγοι δ' ἐν——κακοῖ*, in the line before. See inf. 413.

263. *τὸ μὴ*, sc. *ἐξειργάσθαι, the charge of having done it.* This is the interpretation of Wunder and Dindorf, who refers to v. 443, *καὶ φήμι δρᾶσαι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.* Herm. omits *πᾶς*, and reads *ἔφυγε τῷ μὴ εἰδέναι, escaped,* (or, in judicial language, *was acquitted,*) *because we did not* know *that he had done it.*

264. *μύδρους αἴρειν*, i. e. as a test that we spoke the truth. This is one of the earliest allusions to the trial by ordeal, afterwards so common. In after times the person accused was to hold a burning ball of iron (*μύδρος*)—varying in weight, according to the charges brought against him,—in his hand, and move with it to a certain distance. If his hands were uninjured, and he shewed no

signs of pain, he was acquitted. (See Farrar's Eccles. Dict., art. "Ordeal.")

265. *πῦρ διέρπειν.* Another form of ordeal, to which allusion seems to be made in Virg. Æn. xi. 787:

"Et medium freti pietate per ignem
Cultores multa premimus vestigia pruna."

270. Upon *εἴχομεν* depend both *ἀντιφωνεῖν* and *ὅπως καλῶς πράξαιμεν.* See Ajax, 428, *οὗτοι σ' ἀπείργειν οὐδ' ὅπως ἐῶ λέγειν ἔχω.*

275. *καθαιρεῖ, damnat;* vox forensis: Eur. Ores. 861, *τίνες ἐν Ἀργείοις λόγοι κ α θ ε ῖ λ ο ν ἡμᾶς κἀπεκύρωσαν θανεῖν; τἀγαθόν.* In irony. See sup. 31, *τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα.* and Philoct. 873, *ἀγαθοὶ στρατηλάται.* Eur. Phœn. 1643. *τὸν νεωστὶ κοίρανον.* Wordsw. 115.

278. *μὴ—τοὔργον τόδε; Whether this deed be not, &c.?* See J. G. G. 814. See note Eur. Phœn. 93 (Oxf. Ed. Class.).

280. *κἀμὲ.* Take *καὶ* with *πρὶν*, not with *ἐμὲ.* *λέγων* must be taken closely with *μεστῶσαι.* *ἔγων* is in the nom. case, although before an infin., in accordance with the rule by which, when an adjective or participle is joined with an infin., it is attracted back to the case of the subject of the sentence.

281. *ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα.* Being *γέρων*, he ought not to be *ἄνους.*

285. *ἀμφικίονας ναοὺς, pillared temples;* lit. *temples supported on pillars all round.*

286. *ἀναθήματα, offerings in the temples;* such as were

those of Crœsus at Delphi. Hdt. i. 50, &c. ἀναθήμ. after πυρώσων, or as Herm. takes it, after διασκεδῶν.

289. ταῦτα, sc. the decree forbidding the burial of Polynices. ταῦτα depends upon φέροντες.

293. τούτους, sc. the watchers.

313. τοὺς πλείονας—ἢ. The comparison is only an apparent one. The article is never used with πλείων before ἤ, if πλείων be one of the terms compared. Here the comparison lies between ἀτωμένους and σεσωσμένους. See Herm.'s note; and J. G. G. 454, obs. 3.

316. οὐκ οἶσθα, κ.τ.λ. As if he had said, "Get thee gone; for I cannot bear to hear thee speak." Schol. ἄπιθι· καὶ νῦν γὰρ λέγων ἀνιαρός μοι εἶ.

318. ῥυθμίζεις. Referring to the question in the preceding line. Transl. *scan*, or *measure*; L. and S. Lex., *define the place of*.

320. ἄλημα, *knave*, subtle fellow; (lit. *that which is ground*, fr. ἀλέω). So Ulysses is called ἄλημα στράτου, Aj. 381. Compare Aristoph. Nub. 447, περίτριμμα δικῶν: ibid. 260, λέγειν γενήσει τρίμμα. Others read λάλημα.

323. ἦ δεινὸν, ᾧ δοκεῖ γε, καὶ ψευδῆ δοκεῖν. The meaning is, *It is hard that you should suspect me, and falsely too.* δοκεῖ and δοκεῖν are impersonal; with the latter must be supplied τούτῳ.

324. κόμψευε, *talk as finely as you will about suspicion, but if, &c.* κόμψευε, Schol. σεμνολόγει, τὴν ὑπόνοιαν περιλάλει.

326. Exit Creon.

337. *ὑπ' οἴδμασιν.* "Inter undas." Herm. But the ordinary sense of *ὑπὸ, under*, is better: "Quasi *fluctus subiens* ut tegi illis videatur vel mergi." Ellendt.

340. *ἱλλομένων ἀρότρων, circumacto aratro, when the plough is turned about*, i. e. in the furrow. *πολεῖον* refers to *τοῦτο*, in 334.

341. *κουφονόων — ὀρνίθων.* See below, 617, *κουφονόων ὀρέων.*

351. *ἀέξεται*, mid., *adorns*, with nom. *ἀμφίλοφον ζυγὸν.* Dind. But the text is very doubtful. *ὑπάξεται*, with acc. *ἀμφ. ζυγ. sub jugum ducet.* Brunck. *ἄρ' ἄξεται, adducit vel ad jugum si opus fuerit.* Bothe apud Ellendt. The common reading is *ἄξεται.*

354. *φθέγμα, speech; dicendi facultas. φρόνημα, thought; cogitandi facultas. ἀνεμόεν*, (fr. *ἄνεμος*). It is the notion of swiftness or flexibility which points the epithet.

356. *ἐδιδάξατο, he hath taught himself;* in a strictly middle sense.

359. *ὑπαιθρεια, cold, bleak;* properly, *to which persons are exposed in the open air.* Cf. Æsch. Agam. 335, *τῶν ὑπαιθρίων πάγων δρόσων τ' ἀπαλλαγέντες.*

361. *φεῦξιν, means of escape.* So *λύσιν* inf. 597, *means of getting free. ἐκφεύξεται.* "The absolute future, like the aor. and absolute present, expresses repetition,—that an action may happen at several future moments, but has not yet happened; it is only possible and supposable." J. G. G. 406, 2. The three iterative forms are

found together in this passage: κρατεῖ and ἀέξεται—ἐδίδαξατο—ἐπάξεται.

367. ἐπὶ governs both κακὸν and ἐσθλὸν. See above, 212.

369. παραιρῶν, *violating*. This is now Dindorf's reading; he refers this line to the former part of the preceding sentence, ποτὲ μὲν (ἐπὶ) κακὸν (ἔρπει), as an explanation of it; ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν must then be inserted διὰ μέσου. The place is hopelessly corrupt. The usual reading is παρείρων, which is interpreted *colens*; but how this sense is to be obtained it is difficult to see. Wunder reads περαίνων, *executing*. Schæfer, γὰρ αἴρων, *exalting*. Musgrave, γεραίρων, *honouring*.

375. μήτ' ἴσον φρονῶν, *nor be a sharer in my counsels*.

376. ἐς δαιμ. κ.τ.λ., *as for this strange marvel*—dependent upon ἀμφινοῶ.

381. οὐ δή που, κ.τ.λ., *Surely they are not bringing thee, having detected thee, &c.*
ἀπιστοῦσαν. See above, 219.

383. καὶ couples ἀπιστοῦσαν τοῖς β. νόμοις with ἐν ἀφροσύνῃ.

389. ἡ πίνοια, *the after-thought*, or *second-thought*; τὴν γνώμην, *the (first) resolve*.

393. The construction is οὐδὲν ἔοικεν, i. e. οὐκ ἔοικεν ἄλλῃ ἡδονῇ (εἰς τὸ) μῆκος.

394. καίπερ ὢν ἀπώμοτος, *although I swore I would not*.

396. κλῆρος, κ.τ.λ. alluding to 275.

397. θοὔρμαιον, for τὸ Ἕρμαιον, *The lucky chance or discovery*. (Th. Ἑρμῆς, the god of luck.)

404. *ὃν σὺ τὸν νεκρὸν ἀπεῖπας.* Transposition of the substantive from the principal to the relative clause. The object of this is to lay an emphasis on the adjectival sentence. See J. G. G. 824, ii. obs. 2.

409. *τὸν νέκυν.* Herm. remarks that there is no other instance in Soph. of the article in this position. It is common enough to find the article in one line and its substantive in another, but not without some adjective or particle interposed: thus Phil. 263, *ὃν οἱ Δισσοὶ στρατηγοὶ*, &c. Œd. Col. 351, *τὰ τῆς οἴκοι διαιτης.* Herm. accounts for the departure from the rule here by the insertion of the comma after *νέκυν.*

411. *καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων, We sat down on the top of the hill and looked from it.* This is the full meaning. "The verbs of *standing, sitting, suspending, holding, &c.* are joined with *ἀπὸ* and *ἐκ*, and denote a motion from their objects which is implied therein." J. G. G. 646, 3; Wordsw. 184: see Hom. Il. ξ. 153. *ὑπήνεμοι, sheltered from the wind.* "Vento non expositi." Ellendt and Erf. But it must rather mean *close up under the wind*, i. e. on the windward side of the corpse.

412. *μὴ βάλοι, Lest it*, sc. *ὁσμὴ, should strike us.*

413. *ἐπιῤῥόθοις κακοῖσι.* Sup. 259.

414. *ἀφειδήσοι.* In both *φείδεσθαι* and *ἀφειδεῖν* we find the common meaning of *neglecting*, but from different points of view. *ἀφειδεῖν* means *to be unsparing*; hence, *reckless, careless about*, and so *to be neglectful of*: *φείδεσθαι*, on the contrary, means to be *too sparing, to fail of doing what is wanted*; and so it too acquires the sense of *neglecting.* See Herm.'s note.

420. *ἐν δ' ἐμεστώθη.* This is not a case of tmesis, but *ἐν* is used adverbially, in the sense of *simul;* so it is found again Œd. Tyr. 27, *ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς σκήψας ἐλαύνει, κ.τ.λ.* Elect. 713, *ἐν δὲ πᾶς ἐμεστώθη δρόμος.*

421. *θείαν νόσον,* i. e. the whirlwind; v. 418, *οὐράνιον ἄχος.*

423. *πικρᾶς ὄρνιθος.* The fundamental notion of *πικρὸς* is *piercing,* whether referring to shape, sound, taste, or feeling. Here it probably refers to the piercing cry of the bird. Linwood renders it *iratæ.* For the deriv. see Buttm. Lexil.

441. *σὲ δή.* Supply *λέγω,* as in Æsch. Pr. V. 946.

444. *σὺ μὲν κομίζοις ἄν,* &c., *you may get you gone;* a form of command less positive than would be expressed by the imperative. See Elect. 1491. *χωροῖς ἂν εἶσω.* Wordsw. 159.

445. *ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον.* A redundant form of expression similar to Philoct. 31, *ὁρῶ κενὴν οἴκησιν ἀνθρώπων δίχα.* Cf. also Aj. 464.

446. *μῆκος,* acc. used adverbially.

450-55. *τάδε, this decrèe,* viz. that the dead should not be buried. 452. *τούσδε νόμους* refers to the same. 455. *θνητὸν ὄνθ'.* Understand *σὲ* from *τὰ σὰ κηρύγματα.*

454. *ἄγραπτα.* Cic. pro Mil., "Non scripta sed nata lex, quam non didicimus, accepimus, legimus, verum ex ipsa natura arripuimus, hausimus, expressimus, ad quam non docti sed facti, non instituti sed imbuti sumus." Cf. also Xen. Mem. iv. 4. 19.

458. *τούτων.* Referring to *νομμὰ*, with the notion (which naturally arises from *τὴν δίκην δόσειν*) of their violation included. *οὐκ ἐμελλον*, *I did not choose*—or, in more common English, *I was not going*—*to have to pay* the *penalty*, &c. *τὴν δίκην*, the *penalty which I should have had to pay, if I had violated them.*

460. *θανουμένη ἐξῄδη.* See above, 17.

461. *τοῦ χρόνου πρόσθεν*, *before my time*, i. e. *πρὶν μοι μοῖραν ἐξῆκειν βίου*, inf. 896. Every one at his birth was supposed to have a *μοῖρα βίου* allotted to him, which under ordinary circumstances he would fulfil; but it might be cut short by accident or violence, or want of means.

462. *αὖτ'*, i. e. *αὐτὸ.*

466. *ἀν—ἀν.* See above, 69.

471. The order is, *τὸ γέννημ' ὑμὸν τῆς παιδὸς δηλοῖ (ὄν) ἐξ ὑμοῦ πατρὸς.*

473. Transl. *But know for a certainty that it is the too stubborn spirit which is most liable to fall; and it is the strongest iron out of the fire, baked to excessive hardness, that you will generally see broken and shivered.*

479. *τῶν πέλας*, *of his neighbours*, i. e. of anybody else. Lat., *quorumvis aliorum.*

486. *ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς, κ.τ.λ.* Transl. *But whether she is the daughter of my sister, or whether she is nearer to me than all that is sacred in my house, &c. Ζεὺς Ἑρκεῖος*, Jupiter Penetralis; an expression used generally to denote all those ties by which, as under the same tutelary god, all the members of a household are linked together.

487. *κυρεῖ.* Supply *οὖσα.* Cf. Œd. Col. 726; Philoct. 23.

489-90. The construction is: *καὶ γὰρ οὖν ἴσον ἐπαιτιῶμαι κείνην τοῦδε τοῦ τάφου, βουλεῦσαι,* i. e. *τοῦ βουλεῦσαι αὐτόν. τοῦδε τοῦ τάφου* depends upon *ἐπαιτιῶμαι,* not upon *ἴσον,* nor *περὶ* understood.

495. *μισῶ γε μέντοι.* Compare Plaut. Aul. iv. 10. 23, "Non mihi homines placent, qui, quando malefecerunt, purgitant."

509. *σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα, But they keep their tongue under, for fear of thee,* i. e. they cringe to thee.

512. *χὠ καταντίον θανών,* Eteocles.

514. *πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν; How is it then that thou honourest* (him, i. e. Polynices,) *with an honour which is disrespectful to the other* (*ἐκείνῳ,* i. e. Eteocles).

517. *οὐ γὰρ τι δοῦλος, κ.τ.λ., Why, he did not die his* (Eteocles's) *servant, but his brother.*

521. *τὶς οἶδεν—τάδε; Who knows whether from the dead beneath these things will have approval for innocence?* i. e. as being right and pure.

527. *φιλάδελφα κ. δ. ε., letting fall tears of love for her sister.*

528. *αἱματόεν.* The application of this word is disputed. Heath would understand that Ismene had been tearing her cheeks out of grief. Herm. would render *αἱματόεν ῥέθος αἰσχύνει, crimsons her cheek with shame* (i. e. because she had not had the courage to stand by her sister).

Perhaps no more than *flushed* is meant: *The grief on her brow* (νεφ. ὀφρ. ὕπερ) *disfigures her flushed cheek.*

532. λήθουσα μ' ἐξέπινες, for ἔλαθες μ' ἐκπίνουσα.

537. τῆς αἰτίας. Wordsw. 132.

542. ὧν τοὔργον, κ.τ.λ., *Whose the deed is, Hades and the dead know.*

545. θανεῖν—ἁγνίσαι. These aorists must not be rendered alike. Transl. *Do not reject me from dying with thee, and from having offered the lustral rites to the dead.* Ismene was willing to make up for *having neglected her duty to the dead, by now dying* with her sister.

546. μηδ' ἃ μὴ 'θιγες ποιοῦ σεαυτῆς, *Nor claim as thine own what thou hast had no hand in.*

551. ἀλγοῦσα μὲν δὴ κεἰ γέλωτ' ἔν σοι γελῶ. Antigone must be supposed to have answered in line 549, with a smile of scornful pity. This will explain κεἰ γέλωτ' ἔν σοι γελῶ, which is the same as ἐγγελῶ σοι.

552. ἀλλὰ νῦν. Supply in sense, εἰ μὴ πρότερον, *If I helped thee not then, yet now in what can I help thee?* So inf. 770, ἀλλὰ τηνικαῦθ'. Electr. 1013, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτέ. Phil. 1041. Eur. Hec. 391.

554. κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου; καὶ belongs to μόρου, *may I not even die with thee?*

556. ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις, κ.τ.λ., *But not for want of my speaking.*

566. τί γὰρ—βιώσιμον, *For what were life to me without my sister here?*

567. ἀλλ' ἥδε μέντοι, κ.τ.λ. ἥδε, i. e. τὸ ἥδε ("the word ἥδε") repeated from τῆσδε in the last line. Transl. *Say not "thy sister here," for she is no more.*

571. *νιέσι.* dat. pl. fr. the form *νιέυς.* G. *νιέος.* D. *νιεῖ.* acc. not used; Dual *νιέε. νιέοιν.* Pl. nom. *νιεῖς. νιέων* (later *νιεῦσι*) *νιέας* and *νιεῖς.* There is another epic form *νῖς.* See Wordsw. § 21, obs. 6.

577. καὶ σοί γε κἀμοί. Supply ἔοικε. Herm. however would repeat δεδογμένα ἐστί. *Non minus tibi quam mihi certum est illam mori.*
μὴ τριβὰς ἕτ'. Understand ἐμβάλλετε. Schol. An acc. is not unfrequently thus used alone; e. g. Aristoph. Ach. 344, μή μοι πρόφασιν. Wasp. 1179, μή μοί γε μύθους. And in Lat., Cic. de Fin. ii. 6, "Tum ille, finem, inquit, interrogandi, si videtur."

579. εὖ δὲ τάσδε—εἶλαι γυν. εἶλαι, *shut up, confine.* The common reading is ἐκ δὲ τοῦδε—εἶναι γυν. *Henceforth must these be women,* i. e. conduct themselves as women, i. e. live at home. A bitter sarcasm, implying indecorous behaviour on the part of the sisters. ἀνειμένας. Compare Electr. 516, ἀνειμένη μὲν ὡς ἔοικας αὖ στρέφει.

586. ὅμοιον ὥστε—ἀκταί. Transl. *Like as a wave, when it races over the dark depths of the sea* (ἔρεβος ὄφαλον), (driven) *by the violent Thracian sea-blasts, rolls up from the abyss the black and storm-tossed sand, &c.* Others take ἔρεβος ὄφαλον as nom., and οἶδμα as after ἐπιδράμῃ.

595. φθιτῶν, i. e. the two brothers.

597. οὐδ' ἔχει λύσιν, *nor have they,*—sc. τὰ πήματα, or perhaps, τὸ γένος,—*remission.* See note above, 361.

599—602. *νῦν γὰρ, κ.τ.λ., For now the light which shone in the house of Œdipus over its last roots, that too the gory scythe of the nether gods mows down.* *ἐσχάτας ῥίζας.* Antigone and Ismene were the only remaining children of Œdipus. *φάος* = *χαρὰ, σωτηρία.* Hesych. Antigone is meant, and her intended marriage with Hæmon. *νιν* refers to *φάος.* Herm. and others read *κόνις,* and render *καταμᾷ, obruit.*

607. *ἄκοποι, unflagging, unwearying, ἀκάματοι.* The common reading violates the metre.

611. *τὸ ἔπειτα, the present,* i. e. that which is immediately about to happen, as distinguished from *τὸ μέλλον, the more distant future.*

612. *ἐπαρκέσει, prevail, hold good.*

619. *εἰδότι δ' οὐδὲν ἕρπει, but it* (sc. *ἐλπὶς*) *creeps upon a man, who perceives not until he have approached to the verge of extreme danger.* *οὐδὲν εἰδότι, nihil sentientibus; men without sense of danger.* *πυρὶ θερμῷ, summo periculo.*

621. *σοφίᾳ,* adverbially.

629. *τάλιδος.* *τᾶλις* = *νύμφη.* By deriv. probably connected with *θάλλω, θῆλυς.*

632. *τελείαν ψῆφον, the final decree.* *τῆς μελλονύμφου,* about *thy betrothed,*—see 11,—depends upon *ψῆφον,* not upon *λυσσαίνων.*

634. *παντα χῇ, quoquo modo.*

636. *ἀπορθοῖς,* pres. indic. Understand *ἐμέ.*

637. ἀξίως. Join with μείζων. The order is: οὐδεὶς γάμος ἔσται ἀξίως μείζων φέρ. σοῦ καλ. ἦγ.

639. οὕτω γὰρ. γὰρ, *why?* in the same sense as Shaksp. Tempest, act 1. sc. ii., "Why, that's my spirit!"

653. ὡσεί τε δυσμενῆ, *like a foe.* ὡσεί τε to be taken as one word.

654. νυμφεύειν τινί. νυμφεύειν, properly, *to give in marriage*, as in Eur. Alc. 317; but also sometimes *to be given in marriage*, as here, and again inf. 816.

673. ἀναστάτου. See Eur. Hec. 414.

675. τροπὰς καταρρήγνυσι, *breaks up and puts to the rout.* τροπὰς, proleptically for ὥστε εἶναι τροπὰς. δορὸς had better be taken with μάχῃ.
τῶν δ' ὀρθουμένων, *but of those who conduct themselves rightly*, i. e. τῶν ἀρχομένων, opposed to ἀναρχίας in line 672.

677. τοῖς κοσμουμένοις, *the laws.*

680. ἐκπεσεῖν, *to be deposed;* frequently followed by a gen. See Æsch. Prom. v. 756, ἐκπέσῃ τυραννίδος. 757, ἐκπεσεῖν ἀρχῆς.

681. εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα, *unless we are deceived by reason of our age.* κεκλέμμεθα, inf. 1218, θέοισι κλέπτομαι.

686. οὔτ' ἂν δυναίμην, μήτ' ἐπισταίμην λέγειν, *I shall neither be able, and I pray that I may never know how, &c.* δυναίμην, potential; ἐπισταίμην, strictly optative.

687. καλῶς ἔχον. Supply τι.

688. *σοῦ* depends upon *προσκοπεῖν*, and = *ὑπὲρ σοῦ σκοπεῖν*.

691. *λόγοις τοιούτοις*. For a like use of the dative, see 391, *ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς*.

696 7. *ἥτις—μήτ'—εἶασε*, *for that* or *inasmuch as she left not*. Notice the force of *ἥτις μήτε*, as distinguished from *ἥτις οὐ*.

703-4. *τί γὰρ πατρὸς, κ.τ.λ., For what greater pride and glory (ἄγαλμα εὐκλείας) can children have than their father's being prosperous, or what* (sc. *ἄγαλμα μεῖζον*) *can there be from sons to their father. πρὸς παίδων* is for *παίδων θαλλόντων*.

706. *ὡς φῂς σὺ, κ.τ.λ., That what you say, and nothing else, is right.*

707-9. *ὅστις, οὗτοι*. Singular passing on to pl. Comp. Eur. Or. 930. *αὐτουργός, οἵπερ καὶ μόνοι* &c. This is reversed inf. 1166-7. *ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ ζῆν τοῦτον*. Compare Eur. Hec. 360. *ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας τύχοιμ' ἂν ὅστις* &c. Med. 219. *δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθάλμοις βροτῶν, ὅστις* &c.

710. *ἀλλ' ἄνδρα*. The order is *οὐδὲν αἰσχρὸν ἐστι τὸ ἄνδρα μανθάνειν πολλὰ, καὶ τὸ μὴ κ.τ.λ.*

715. *So too, whosoever strains tight the sheets of a vessel, and slackens nothing, &c. ἐγκρατῆ*, i. e. *ὥστε ἐγκρατῆ εἶναι*. See above 675. *ἐγκρατὴς* is sometimes read, which may be taken either as governing *ναὸς*, or as an adverb.

718. *εἶκε θυμοῦ, give way from thy wrath*; like *χαλᾶν ὀργῆς*,

ἀνίεναι μωρίας, &c. If *θυμῷ* be read, a comma must be put after *εἶκε*, and *θυμῷ* will then depend upon *δίδου*.

721. *πάντ'*, adverbially: *in all things*. Compare Trach. 338. For the whole sentiment, compare Hes. Op. et Dies, 291, *οὗτος μὲν πανάριστος ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται*. And Liv. xxii. 29, "Sæpe ego audivi, milites, eum primum esse virum, qui ipse consulat quid in rem sit; secundum, eum qui bene monenti obediat."

728. *μηδὲν*, i. e. *φρονεῖν μηδὲν*, from the line before.

731. *οὐδ' ἂν κελεύσαιμ'*. The meaning is : *Not only would I not do so* (sc. *εὐσ. ἐς τ. κ.*) *myself, but I would not even bid another do so.*

733. *οὔ φησι, says, No.* Wordsw. 168, obs. 4.

751. *τινά*, meaning himself. Creon mistakes his meaning, as appears from what follows.

752. *ἦ κἀπαπειλῶν, κ.τ.λ.* ; *What! dost thou proceed even to threaten, in thy hardihood?*

756. *μὴ κάτιλλέ με, don't prate to me.*

759. *ἐπὶ ψόγοισι, in censure;* as Electra, 108, *ἐπὶ κωκυτῷ*. Compare Eur. Phœn. 1555, *οὐκ ἐπ' ὀνείδεσιν οὐδ' ἐπιχάρμασιν ἀλλ' ὀδύναισι λέγω*.

763-4. *σὺ τ' οὐδαμὰ—ὁρῶν*. The meaning is simply, "I will leave you, so that (765) you may play the madman with those of your friends who will bear with you."

767. *βαρύς, dangerous; one from whom mischief may be apprehended.* Compare 1251.

775. *ὡς ἄγος*, i. e. *ὡς φεύγειν ἄγος*. See 256.

779. *ἀλλὰ τηνικαῦθ'*. An elliptic expression, as above, 552. The ellipse may be supplied: *She shall discover*, (if she has not done so before,) *yet then at any rate*, &c.

781. *Ἔρως*. The subject of the Chorus is suggested by the love of Hæmon for Antigone, which emboldened him to brave his father's anger, and remonstrate against his cruelty.

782. *ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις, who assailest the wealthy. κτήματα*, "pro opulentis ac potentibus." Herm. This is the usual interpretation; but it is not satisfactory.

784. *ἐννυχεύεις*. Compare Horace, IV. xiii. 6:

"Ille virentis et
Doctæ psallere Chiæ
Pulchris excubat in genis."

786. *σε φύξιμος*. The verbal governs the same case as the verb from which it is derived.

788. *ὁ δ' ἔχων*. Understand *σε*.

791. *ἀδίκους*, i. e. *ὥστε ἀδίκους εἶναι*. See above, 25.

796. *τῶν μεγάλων οὐχὶ πάρεδρος θεσμῶν, in no wise an assessor of the great laws.* The meaning is, that Hæmon's love, which had set him in opposition to his father, had also set him in opposition to the laws. *πάρεδρος, an assessor*, or *coadjutor*.

801-2. *νῦν δ' ἤδη 'γὼ καὐτὸς, But now I myself too am led to disrespect of the laws* (*θεσμῶν ἔξω φέρομαι*), *when I see*

these things, &c. The meaning is, that the Chorus, by shewing sympathy for Antigone, was in a way guilty of a want of respect for the sanctity of the laws which she had set at nought.

804. *παγκοίταν.* Compare Œd. Col. 1563, *τὰν παγκευθῆ κάτω νεκρῶν πλάκα.*

816. *νυμφεύσω.* See above, 654.

820. *οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦσ', nor having for your lot the meed of the sword,* i. e. death by the sword.

821. *ἀυτόνομος, independent;* in the sense of *obeying the law of her own heart;* acknowledging no law in opposition to her own sense of right.

824. *τὰν Φρυγίαν ξέναν.* Niobe, the daughter of Tantalus, king of Lydia. She is called *τὰν Φρυγίαν* because Sipylus, on which her father Tantalus had built a city, was accounted to be within the borders of Phrygia; and *ξέναν* because she was not of Greek origin, but, being a Phrygian, had married Amphion, king of Thebes.

827. *πετραία βλάστα δάμασεν.* Compare Soph. El. 150, *ἰώ, παντλάμων Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεὸν ἄτ' ἐν τάφῳ πετραίῳ αἰαῖ δακρύεις.* Paus. i. 21. 5, *ταυτὴν τὴν Νιόβην καὶ αὐτὸς εἶδον ἀνελθὼν ἐς τὸν Σίπυλον τὸ ὄρος. ἡ δὲ πλησίον μὲν πέτρα καὶ κρημνός ἐστιν, οὐδὲν παρόντι σχῆμα παρεχόμενος γυναικός, οὔτε ἄλλως οὔτε πενθούσης· εἰ δὲ γε ποῤῥωτέρω γένοιο, δεδακρυμένην δόξεις ὁρᾶν καὶ κατηφῆ γυναῖκα.*

834. *ἀλλὰ θέος, but she was a goddess, &c.* The Chorus gently rebukes Antigone for too freely comparing herself with one of divine race.

856. *ἐκτίνεις, thou art paying off; paying to the full.*

858. *πατρὸς τριπόλητον οἶτον.* Lit., *The thrice-repeated fate of my father, and of all our race, to the famed descendants of Labdacus.* *κλεινοῖς Λαβδακ.*, instead of gen., or in apposition to *ἡμῖν*, implied in *ἀμετέρου*.

872. *σέβειν μὲν εὐσέβεια τις, to act piously indeed is piety* (alluding to Antigone's burying her brother) *in a sort, but the power of him who is the guardian of power must not be disregarded.* The constr. is *κράτος* (*αὐτοῦ*) *ὅτῳ*, &c. *ὅτῳ μέλει, penes quem est.*

875. *αὐτόγνωτος, self-willed.* Compare similar forms: *αὐθάδης, αὐτόβουλος, αὐτογνώμων.*

879. *λαμπάδος*, i. e. the sun.

884. *εἰ χρείη λέγειν, if it booted to speak them.*

887. *εἴτε χρῇ, whether she desire.* *χρῇ* for *χρῄζει*. Dind.

896. *μοῖραν ἐξήκειν βίου.* See note above, 461.

904. *And yet I honoured thee, in the judgment of the wise, well.* Take *εὖ* with *ἐτίμησα*, although Herm. and others prefer to join it with *φρονοῦσι*.

909. *πόσις μὲν ἄν, κ.τ.λ.* Compare the reason given by the wife of Intaphernes for saving her brother rather than any other of her relations. Hdt. iii. 119.

924. *δυσσέβειαν—ἐκτησάμην. δυσσέβειαν, a charge of*, or *character for impiety.* Compare Eur. Med. 218, *δύσκλειαν ἐκτήσαντο καὶ βαθυμίαν.* And sup. 470, *μωρίαν ὀφλισκάνω.*

925. ἀλλ' εἰ μὲν οὖν τάδ', κ.τ.λ. τάδε, i. e. my suffering punishment for a good deed. Transl. *But if these things are fair in the sight of the gods, having suffered, I shall confess that I have erred*; i. e. I shall have been in error, and shall have atoned for my error by my punishment.

931-2. τοι γὰρ τούτων, κ.τ.λ., *Therefore this shall be to the cost of her conductors, for their slowness.* τούτων depends upon κλαύματα, and refers to the appeal which Antigone, through the commiseration of those who guarded her, had just been allowed to make.

938. θεοὶ προγενεῖς. Mars and Venus, from whom sprang Harmonia, the wife of Cadmus.

944. οὐράνιον φῶς ἀλλάξαι, *to exchange the light of heaven*, sc. for darkness. Ἀμείβειν is used in a similar way, Æsch. Prom. V. 23. Generally, the case of the thing received in exchange is expressed; as in Æsch. Prom. V. 966, τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν—οὐκ ἂν ἀλλάξαιμ' ἐγώ. See Hec. 483, (Oxf. Ed. Class.), note.
The Chorus, gazing after Antigone, as she is being led to her living tomb, as if addressing her, (see 949, 987, ὦ παῖ,) commemorates her fate by the examples of —(1.) Danäe, whom her father Acrisius shut up in a brazen tower; or, as another story says, in a subterraneous cell, 944—954; (2.) Lycurgus, king of the Edonians, who, for his violence against Dionysius, was entombed in a rock, (954—965); and (3.) Cleopatra wife of Phineus, who was kept confined in a prison in her husband's palace.

951. The order is ἀλλ' ἃ μοιρίδια δύνασις δεινά τις (ἐστι).

955. *ξεύχθη* = *κατεζεύχθη*, sup. 946; with which line *δ'* in this marks the sequence, as again *δὲ* in line 966. *παῖς ὁ Δρύαντος.* Lycurgus.

956. *κερτομίοις ὀργαῖς, for,* i. e. *on account of, his cruelty.* Compare Virg. Æn. iii. 13, "Terra procul vastis colitur Mavortia campis, Thraces arant, *acri* quondam regnata Lycurgo."

959. *ἀποστάζει,* intrans. *issues forth from.* *τᾶς μανίας,* gen. after *ἀποστάζει.*

960. *ἀνθηρόν.* Compare Trach. 1000, *μανίας ἄνθος.* And Æsch. Pers. 821, *ὕβρις ἐξανθοῦσα.*

961. *τὸν θεὸν* depends upon *ἐπέγνω,* not upon *ψαύων. He felt the power of the god.*

964. *παύεσκε,* impf. *tried to stop.*

965. *Μούσας.* The Muses are sometimes mentioned as attendants upon Bacchus.

966. *παρὰ.* See J. G. G. 637, 2, obs.; and compare inf. 1123.

968. *ἀκταί.* Supply *εἰσί.*

970-974. *ἀγχίπτολις Ἄρης,* lit. *Ares, near the city,* i. e. *the tutelary god of the city;* and then by transf. *the people under the god's tutelage;* so that *ἀγχ. Ἄρ.* comes to mean no more than *incolæ civitatis.* *διττοῖσι Φιν.* Plexippus and Pandion. *δάμαρτος.* Idæa, the second wife of Phineus. *ἐξ ἀγρίας. ἐξ* = *ὑπὸ,* as above, 957. *ἀλαστόροισιν, wretched.* *ἄλαστα πεπονθόσιν.* Schol. The order of the whole passage is, *εἶδεν ἀρατὸν ἀλαὸν ἔλκος ἀραχθὲν διττοῖσι Φινείδαις ἐξ ἀγρίας δάμαρτος ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις, κ.τ.λ.*

980. *ματρὸς ἔχοντες ἀνύμφευτον γονάν, having their unhappy birth from their mother*, i. e. being so luckless as to have sprung from a mother who had wedded so unhappily. "Ex infausto matris connubio nati." Herm.

985. Βορεὰς, a patronymic, *daughter of Boreas.*

987. ἔσχον. Supply ἐπὶ, from the last line,—*prevailed over her.*

996. ἐπὶ ξυροῦ τύχης. A proverbial expression to signify a very critical state. Compare Hdt. vi. 11, ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα. And Hom. Il. χ. 173.

1002. κλάζονταs agrees with ὄρνιθας, implied in φθόγγον ὀρνίθων.

1005. ἐγευόμην, *I made trial of.*

1010. χολαὶ, pl., *the gall-bladder.*

1011. μηροὶ καλυπτῆς, κ.τ.λ., *the thighs were left bare of the fat which was laid upon them.* καλυπτῆς, passive = Lat. *circumdatus.*

1018. The order is, βορᾶς τοῦ δυσμόρου γόνου Οἰδ. πεπτῶτος.

1022. βεβρῶτες agrees with ὄρνιθες, which is implied in the general sing. ὄρνις in the line before.

1030. ἐπικτανεῖν, *to slay over again.* Compare line 1288, ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξειργάσω.

1034. κ' οὐδὲ μαντικῆς ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι, *And not even by your divination am I unpractised upon.* μαντικῆς ἄπρακτος. Compare Philoct. 1067, οὐδὲ σοῦ φωνῆς ἔτι γενήσομαι προσφθεγκτὸς. ὑμῖν. The dat. expresses less directly than the gen. the reference of the act to the person. See J. G. G. 600, 2.

1035. *τῶν δ' ὑπαὶ γένους* = *ὑπὸ γένους τούτων*, sc. *τῶν μαντέων*.

1042. *οὐδ' ὡς—μὴ—παρήσω*, *Not even thus, through dread of pollution like this, will I permit*, &c. Before *μὴ παρήσω* supply *οὐ*, from *οὐχὶ*, 1039.

1053. *τὸν μάντιν*, i. e. *τὸν μάντιν ὄντα*.

1060. *διὰ φρενῶν* must be taken with *τἀκίνητα*. *Things which lie secret in my heart.* Cf. sup. 639, *διὰ στέρνων ἔχειν ἀκίνητα*. Compare Œd. Col. 1526, *ἃ δ' ἐξάγιστα μηδὲ κινεῖται λόγῳ*.

1062. *οὕτω γὰρ*, *κ.τ.λ.*, *Why so* (i. e. *μὴ ἐπὶ κέρδεσιν*) *I think I have been speaking for some time past,—as far as you are concerned.* Teiresias means that what he has said is not likely to prove a *κέρδος* to Creon, through his obstinacy.

1068. *τῶν ἄνω*, *a living being*, sc. Antigone. Supply *τινά*.

1070. *ἔχεις δὲ*, *but detainest*, &c. *τῶν κάτ. θεῶν* depends upon *ἄμοιρον*.

1072. *ὧν οὔτε σοὶ*, *κ.τ.λ.* Transl. *With which things* (i. e. forbidding funeral rites to Polynices) *neither you nor the upper gods have aught to do; but they* (i. e. *οἱ ἄνω θεοὶ*) *have violence done to them by thee in this*, viz. that Polynices remains unburied.

1078. *φανεῖ γὰρ*, *κ.τ.λ.* The order is, *κωκύματα ἀνδ.* (*καὶ*) *γυν.* (*ἐν*) *σοῖς δόμοις φανεῖ* (*τοῦτο*).

1080-3. Transl. *And all the cities of those chiefs whose mangled corpses either dogs have devoured*, &c.—*are roused up together to enmity against thee.* *ἐχθραὶ*, i. e. *ὥστε γίγνεσθαι ἐχθραὶ*.

καθήγισαν. See Lidd. and Scott. *καθαγίζειν* means *to consecrate*, i. e. *to set apart*. A thing may be set apart as holy, or unclean; hence *καθαγίζειν* may mean *to render unclean, defile*.

1085. *θυμῷ, in my anger*. *καρδίας τοξεύματα* may mean either *arrows of my heart*, (compare Œd. T. 893, *θυμοῦ βέλη*,) or *arrows aimed at thy heart*, i. e. piercing home.

1096-7. *τὸ τ' εἰκαθεῖν, κ.τ.λ., For to give way is hard; but to resist and smite my soul with calamity, this is all as hard.*

1105. *καρδίας δ' ἐξίσταμαι = πείθομαι.*

1107. *μηδ' ἐπ' ἄλλοισιν τρέπε*, for *μηδ' ἐπίτρεπε ἄλλοισι*.

1115. *Καδμεῖας νύμφας*. Semele.

1120. *πανκοίνοις, open to all*. All the states of Greece alike had an interest in the Eleusinian worship, in which Bacchus was honoured jointly with Ceres.

1125. *ἀγρίου τ' ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος, where the teeth of the fell dragon were sown.*

1128. *νᾶμα*, sc. *ὅπωπέ σε*.

1135. *εὐαζόντων, sounding the cry of "Evoe."*

1137. *τὰν* refers to *πόλιν*, implied in *Θηβαΐας ἀγυίας*.

1156-7. *οὐκ ἔσθ' ὁποῖον, κ.τ.λ., Never shall I either praise any life of man as prosperous, nor find fault with it as calamitous*. Supply *πέσοντα* after *μεμψαίμην*, contrasting with *στάντα*.

1169. *ζῇ*. Imperative. J. G. G. 274, obs. 5.

1171. *πρὸς τὴν ἡδονήν, in comparison with pleasure.* *πρὸς*, Wordsw. 198, *c.*

1175-6. *αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται, by suicidal hand his blood is shed.* To account for the question following in the next line, it is only necessary to remember that death by one's own hand, or by the hands of persons near of kin, was equally called suicide. Compare Aj. 841, *αὐτοσφαγεῖς πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων.*

1184. *Παλλάδος θεᾶς—εὐγμάτων προσήγορος, to offer my prayers to Pallas.* Adjectives, derived from verbs which may have a double acc., are followed by a double genitive of the same objects. See J. G. G. 543, 2.

1186-7. *καὶ τυγχάνω τε—καὶ μέ, κ.τ.λ., And I happen to be undoing the bolts...;* or, as we should say in English, *And just as I was undoing.* For the form of the expression, compare Phil. 356.

1197. *νηλεὲς*, passive, *unpitied.* Cf. Œd. Tyr. 180, *νηλέα δὲ γένεθλα πρὸς πέδῳ θανατηφόρα κεῖται ἀνοίκτως.*

1199. *ἐνοδίαν θεὸν*, Hecate.

1200. *ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν, to be kindly-disposed to us.* Eurip. Troad. 53, *ἐπῄνεσ' ὀργὰς ἡμίους.*

1214. *σαίνει, cheers,* or *flatters, with hope.*

1216. *ἁρμὸν—στόμιον, entering an opening made by pulling away the stones at the mouth,* i. e. pull away the stones, and enter the opening so made. *ἁρμὸν*, lit. *joint.* We must not understand *ἁρμ. λιθ.* of any opening by which Hæmon had effected his entrance; for if Creon had seen any trace of such entrance, he would naturally have uttered some exclamation of surprise. *πρὸς, at.* Compare Phil. 23, *χῶρον ποὸς αὐτὸν τόνδε.*

1218. *θεοῖσι κλέπτομαι.* See above, 681, *τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα.*

1219. *κελεύσμασιν*, dat., to explain *ἐξ ἀθ. δεσπότου.*

1222. *βρόχῳ μιτώδει σινδόνος, a noose made of threads of linen. μίτος, οὐ, a thread of a woof.*

1224. *τῆς κάτω, of her that was dead.* Compare *μετοικίας τῆς ἄνω*, sup. 890.

1232. *πτύσας προσώπῳ, with loathing in his look.*

1237. *παρθένῳ προσπτύσσεται.* Cf. Trach. 767.

1248. *οὐκ ἀξιώσειν.* Supply *προτιθέναι* from the following line.

1258. *μνῆμα*, i.e. the body of Hæmon.

1268. *ἀπελύθης*, sc. *τοῦ βίου.* Cf. inf. 1314.

1273. *μέγα βάρος μ' ἔχων ἔπαισε.* The construction is *ἔχων μέγα βάρος ἔπαισέ με. βάρος ἔχων = βαρύνων.*

1274. *ἀγρίαις ὁδοῖς, sævis modis.*

1275. *λακπάτητον, trampled under foot;* for *ὥστε γιγνεσθαι λακ.*

1278. The construction is: *ἔοικας ἥκειν τὰ μὲν τάδε πρὸ χειρῶν φέρων, τὰ δὲ* [*ἔοικας ἥκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι ἐν δόμοις κακά*].

1282. *παμμήτωρ. ἡ κατὰ πάντα μήτηρ.* Schol. She proved herself in death as well as life his mother, in that she would not survive him.

1288. *ἐπεξειργάσω.* See above, 1030.

1288-92. The order is *τίνα νέον σφάγιον μόρον γυναικεῖον λέγεις ἀμφικεῖσθαι μοι ἐπ' ὀλέθρῳ* (sc. *υἱοῦ*).

1293. By a movement of the *ἐκκύκλημα* the scene opens and discovers the body of Eurydice surrounded by her attendants.

1301. *ὀξύθηκτος, goaded to despair.*

1303. *Μεγαρέως.* Megareus (called by Eurip. in the Phœn. Menœceus) had devoted himself to death to save his country.

1307. *ἀνταίαν*, sc. *πληγήν.* Electr. 196, *ὅτε σοι παγχάλκων ἀνταία γενύων ὁρμάθη πλαγά.* Æsch. Sept. c. Theb. 895, *διανταίαν λέγεις πλαγάν.*

1313. *ἐπεσκήπτου, κ.τ.λ., Thou wert charged by her with having caused, &c.*

1314. *ἀπελύσατο.* See above, 1268.

1317. *τάδ' οὐκ, κ.τ.λ., this can never be taken from my guilt, and applied to any other man,* i. e. *the guilt of all this is mine only.*

1325. *τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα, who am not* (i. e. who have no existence) *more than one who has ceased to be;* meaning that he was utterly undone.

1326. *κέρδη παραινεῖς.* Referring to Creon's *ἄγετε μ' ὅτι τάχος.*

1327. *βράχιστα γὰρ.* The construction is *τὰ γὰρ ἐν ποσὶν κακὰ βράχιστα κράτιστα ἐστι.*

1329. *φανήτω, κ.τ.λ.* The order is *φανήτω μόρων ἐμῶν ὕπατος ὁ κάλλ. ἄγων ἐμοὶ τερμ. ἀμέραν.*

1345. *τὰν χεροῖν, præsentia; τὰ δ', in futurum vero. ἐπὶ* depends upon *εἰσήλατο.*

2

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

THE

PHILOCTETES

OF

SOPHOCLES.

WITH SHORT ENGLISH NOTES

FOR THE USE OF SCHOOLS.

OXFORD,

JOHN HENRY AND JAS. PARKER;

AND 377, STRAND, LONDON.

M DCCC LV.

PRINTED BY MESSRS. PARKER, CORN-MARKET, OXFORD.

DRAMATIS PERSONÆ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. (Ulysses.)

ΧΟΡΟΣ. (Chorus, of the companions of Ulysses and Neoptolemus.)

ΣΚΟΠΟΣ ὡς ΕΜΠΟΡΟΣ. (Scout, in guise of a merchant.)

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ. (Neoptolemus, son of Achilles.)

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ. (Philoctetes, son of Pœas.)

ΗΡΑΚΛΗΣ. (Hercules.)

INTRODUCTION.

THIS play takes us back to the time of the Trojan war, and, like the "Ajax," it is founded upon the misfortunes of one of the heroes of that enterprize.

Philoctetes, the son of Pœas, had been the friend and companion of Hercules, and at the death of that hero had received from him his bow and arrows, which had been steeped in the blood of the Hydra. It was this gift, as some say, which was the cause of his sufferings. On the breaking out of the Trojan war, Philoctetes, who had been one of the suitors of Helen, was summoned to join the Greek army. On his way to Troy, he accidentally received a hurt in the foot from one of the arrows. The wound became ulcerated, and the cries of Philoctetes, together with the offensiveness of the wound, so disheartened the whole army, that the chiefs, on the suggestion of Ulysses, resolved to put him ashore at Lemnos, and leave him to his fate.

Another account (which Sophocles has followed) says that the wound was caused by a serpent, which bit him, as he was in search of an altar, in the island of Chrysa, (note v. 196).

After ten years of ineffectual efforts to take Troy, the Greeks were told that they could never succeed without the arrows of Hercules.

Ulysses and Neoptolemus were therefore dispatched in quest of Philoctetes, with directions to bring him back to the army. With their arrival at Lemnos the argument of the play begins.

Neoptolemus, counselled by Ulysses, makes himself known to Philoctetes, and pretends that he is on his way home from Troy, disgusted by certain wrongs and insults which he says he has received from the Greek chiefs. By this means he wins the confidence of Philoctetes, and gets possession of the bow and arrows. The plot is well-nigh accomplished, when Neoptolemus is struck with remorse, reveals the design, and in spite of Ulysses, who at this moment comes up, restores the bow to Philoctetes.

Neoptolemus now tries to *persuade* Philoctetes to accompany him to Troy, but in vain, and the play has reached its *dignus vindice nodus*, when the god Hercules descends, and overcomes the scruples of Philoctetes.

ANALYSIS.

SCENE I. (1—50.) Scene—Lemnos, a rocky coast.

Enter Ulysses, Neoptolemus, and an attendant. Ulysses relates how some years before he had left on this island the son of Pœas. Somewhere near that very spot the cavern should be; he bids Neoptolemus look for it,—who, going forward a little, descries it, and looking cautiously in, discovers signs enough to convince him that it is the habitation of him they are in quest of.

(54—134.) Ulysses now unfolds his plan. Neoptolemus must seek Philoctetes, win his confidence, and get possession of the famous bow and arrows, without which Troy can never fall. Neoptolemus is at first unwilling to deal so treacherously, but at last yields to the arguments of Ulysses, who, after concerting means of communication with him, retires, leaving on the stage Neoptolemus and the Chorus.

(135—219.) After a while, pitying the misery of Philoctetes, they advance towards the cave. Suddenly the Chorus is startled by a voice as of some one in pain, and presently—

SCENE II. (220—316.) Philoctetes appears. After having greeted the strangers, and inquired their business, he relates his own history: how he had been left upon the island; how he had supported life, often hoping to be released by strangers who came to the coast, but as often

disappointed. He ends with an imprecation on the Atridæ for their cruelty.

(320—390.) After Philoctetes, Neoptolemus relates his pretended grievance,—the wrong which he had suffered from the Greeks, especially the Atridæ and Ulysses, in being deprived of his father's armour.

(403—537.) Philoctetes and Neoptolemus, having thus found a reason for friendship in hatred to their common enemies, converse awhile about various chieftains, whom Philoctetes asks about in the Greek army. At last Neoptolemus moves, as if to proceed on his voyage. Philoctetes begs to be taken with him. The Chorus seconds his request, and Neoptolemus assents. Philoctetes expresses his gratitude, and prepares to take leave of the cavern which has sheltered him so long.

The Chorus announces the approach of two strangers.

Scene III. (542—675.) Enter one in the dress of a merchant, conducted by one of the crew of Neoptolemus.

The merchant tells Neoptolemus that the chiefs before Troy have sent two expeditions,—one in pursuit of him, and the other, commanded by Ulysses, in quest of Philoctetes. Philoctetes hearing this, urges Neoptolemus to get the start of their pursuers, and sail away. He himself needs but to get from the cave some assuaging herbs, and see that he has left none of his arrows behind, and he will be ready to depart. Neoptolemus expressing a wish to examine and handle the arrows, Philoctetes, suspecting no treachery, puts them into his hands; and then, supported by him, into the cave (675—730.)

The Chorus compassionates the undeserved sufferings of Philoctetes, and rejoices that now, having met with a generous friend, he will return to his home, and be in peace.

SCENE IV. (730—827.) Re-enter Neoptolemus and Philoctetes, from the cave. Suddenly Philoctetes feels the symptoms of his agony recurring, and tries to conceal it, but is at last overcome. He commits his bow and arrows to Neoptolemus, imploring him not to forsake him, nor to give them to any other, and at last, exhausted by pain, falls asleep.

(828—864.) The Chorus, invoking a continuance of sleep upon Philoctetes, urges Neoptolemus to seize the opportunity and get on board. He answers, that it is necessary for their success that Philoctetes should accompany them.

(865—1080.) Their talk is interrupted by signs of Philoctetes awaking. His gratitude to Neoptolemus for not leaving him,—declares himself now ready to go. Neoptolemus begins to be struck with scruples at the deceit he has been practising, hesitates, and then reveals all to Philoctetes, who at first upbraiding him, then begs him to restore to him the bow and arrows, and leave him alone, as he had found him. Neoptolemus, about to yield to pity, is stopped by the coming up of Ulysses, who, after some altercation, bids his attendants bind Philoctetes, and take him on board; but Philoctetes imprecates such curses, that Ulysses is constrained to leave him.

Philoctetes now appeals again to Neoptolemus, who, hoping that he may yet be induced voluntarily to accom-

pany them to Troy, agrees to let the Chorus stay with him until the ship is ready to sail. (Exeunt Ulysses and Neoptolemus, leaving Philoctetes and the Chorus.)

Scene V. (1081—1220.) Philoctetes, addressing the caves and rocks, bewails that he has now no hopes of deliverance, and no means of procuring himself food, curses the designer of the plot against him (1112), whom he sees in fancy exulting in its success (1123), calls upon the birds and beasts to come and glut themselves upon him now defenceless (1155), and begs for a sword that he may destroy himself (1205). The Chorus, partly rebuking, partly entreating, tries in vain to induce him to relent. At last, two persons are seen approaching, (Philoctetes goes into the cave,) and presently—

Scene VI. (1220.) Enter Neoptolemus, followed by Ulysses, in altercation with him. Neoptolemus declares his intention to make amends to Philoctetes for his treachery, and give him back his bow and arrows; which, after finding Philoctetes inexorable in his resolution not to go to Troy, he does, in spite of the protestations of Ulysses. Yielding to the prayers of Philoctetes, Neoptolemus now consents further to fulfil the promise, which he had before made in deceit, of conveying him away to his home, and is only prevented by the interference of Hercules, who

Scene VII. (1410.) descends, and bids Philoctetes go to Troy, and fulfil the destiny which awaits him there.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπαγωγὴ Φιλοκτήτου ἐκ Λήμνου εἰς Τροίαν ὑπὸ Νεοπτολέμου καὶ Ὀδυσσέως καθ' Ἑλένου μαντείαν, ὃς κατὰ μαντείαν Κάλχαντος, ὡς εἰδὼς χρησμοὺς συντελοῦντας πρὸς τὴν Τροίας ἅλωσιν, ὑπὸ Ὀδυσσέως νύκτωρ ἐνεδρευθεὶς, δέσμιος ἦχθη τοῖς Ἕλλησιν· ἡ δὲ σκηνὴ ἐν Λήμνῳ. ὁ δὲ χορὸς ἐκ γερόντων τῶν Νεοπτολέμῳ συμπλεόντων. κεῖται δὲ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἡ μυθοποιΐα. ἐδιδάχθη ἐπὶ Γλαυκίππου*. πρῶτος ἦν Σοφοκλῆς.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΕΜΜΕΤΡΟΣ.

Χρύσης Ἀθηνᾶς βωμὸν ἐπικεχωσμένον,
ἐφ' οὗπερ Ἀχαιοῖς χρησθὲν ἦν θῦσαι, μόνος
Ποίαντος ᾔδει παῖς ποθ' Ἡρακλεῖ συνών.
ζητῶν δὲ τοῦτον ναύτῃ δεῖξαι στόλῳ,
πληγεὶς ὑπ' ἔχεως, ἐλίπετ' ἐν Λήμνῳ νοσῶν.
Ἕλενος δ' Ἀχαιοῖς εἶφ' ἁλώσεσθ' Ἴλιον
τοῖς Ἡρακλέους τόξοισι παιδί τ' Ἀχιλλέως.
τὰ τόξ' ὑπῆρχε παρὰ Φιλοκτήτῃ μόνῳ·
πεμφθεὶς δ' Ὀδυσσεὺς ἀμφοτέρους συνήγαγεν.

* Ol. xcii. 3.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

ΟΔ. Ἀκτὴ μὲν ἥδε τῆς περιῤῥύτου χθονὸς
Λήμνου, βροτοῖς ἄστιπτος οὐδ' οἰκουμένη,
ἔνθ', ὦ κρατίστου πατρὸς Ἑλλήνων τραφεὶς
Ἀχιλλέως παῖ Νεοπτόλεμε, τὸν Μηλιᾶ
Ποίαντος υἱὸν ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε,
ταχθεὶς τόδ' ἕρδειν τῶν ἀνασσόντων ὕπο,
νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα·
ὅτ' οὔτε λοιβῆς ἡμὶν οὔτε θυμάτων
παρῆν ἑκήλοις προσθιγεῖν, ἀλλ' ἀγρίαις
κατεῖχ' ἀεὶ πᾶν στρατόπεδον δυσφημίαις,
βοῶν, στενάζων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ
λέγειν; ἀκμὴ γὰρ οὐ μακρῶν ἡμῖν λόγων,
μὴ καὶ μάθῃ μ' ἥκοντα κἀκχέω τὸ πᾶν
σόφισμα τῷ νιν αὐτίχ' αἱρήσειν δοκῶ.
ἀλλ' ἔργον ἤδη σὸν τὰ λοίφ' ὑπηρετεῖν,
σκοπεῖν θ' ὅπου 'στ' ἐνταῦθα δίστομος πέτρα
τοιάδ', ἵν' ἐν ψύχει μὲν ἡλίου διπλῆ
πάρεστιν ἐνθάκησις, ἐν θέρει δ' ὕπνον
δι' ἀμφιτρῆτος αὐλίου πέμπει πνοή.
βαιὸν δ' ἔνερθεν ἐξ ἀριστερᾶς τάχ' ἂν
ἴδοις ποτὸν κρηναῖον, εἴπερ ἐστὶ σῶν.
ἃ μοι προσελθὼν σῖγα σήμαιν' εἴτ' ἔχει
χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδ' ἔτ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ

ὡς τἀπίλοιπα τῶν λόγων σὺ μὲν κλύῃς,
ἐγὼ δὲ φράζω, κοινὰ δ' ἐξ ἀμφοῖν ἴῃ.
ΝΕ. ἄναξ Ὀδυσσεῦ, τοῦργον οὐ μακρὰν λέγεις.
δοκῶ γὰρ οἷον εἶπας ἄντρον εἰσορᾶν.
ΟΔ. ἄνωθεν, ἢ κάτωθεν; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
ΝΕ. τόδ' ἐξύπερθε, καὶ στίβου γ' οὐδεὶς τύπος.
ΟΔ. ὕρα καθ' ὕπνον μὴ καταυλισθεὶς κυρῇ.
ΝΕ. ὁρῶ κενὴν οἴκησιν ἀνθρώπων δίχα.
ΟΔ. οὐδ' ἔνδον οἰκοποιός ἐστ' ἐπιστροφή;
ΝΕ. στιπτή γε φυλλὰς ὡς ἑναυλίζοντί τῳ.
ΟΔ. τὰ δ' ἄλλ' ἔρημα, κοὐδέν ἐσθ' ὑπόστεγον;
ΝΕ. αὐτόξυλόν γ' ἕκπωμα, φλαυρουργοῦ τινος
τεχνήματ' ἀνδρὸς, καὶ πυρεῖ' ὁμοῦ τάδε.
ΟΔ. κείνου τὸ θησαύρισμα σημαίνεις τόδε.
ΝΕ. ἰοὺ ἰού· καὶ ταῦτά γ' ἄλλα θάλπεται
ῥάκη, βαρείας του νοσηλείας πλέα.
ΟΔ. ἀνὴρ κατοικεῖ τούσδε τοὺς τόπους σαφῶς,
κᾆστ' οὐχ ἑκάς που. πῶς γὰρ ἂν νοσῶν ἀνὴρ
κῶλον παλαιᾷ κηρὶ προσβαίη μακράν;
ἀλλ' ἢ 'πὶ φορβῆς νόστον ἐξελήλυθεν,
ἢ φύλλον εἴ τι νώδυνον κάτοιδέ που.
τὸν οὖν παρόντα πέμψον ἐς κατασκοπὴν,
μὴ καὶ λάθῃ με προσπεσών· ὡς μᾶλλον ἂν
ἕλοιτό μ' ἢ τοὺς πάντας Ἀργείους λαβεῖν.
ΝΕ. ἀλλ' ἔρχεταί τε καὶ φυλάξεται στίβος.
σὺ δ' εἴ τι χρῄζεις, φράζε δευτέρῳ λόγῳ.
ΟΔ. Ἀχιλλέως παῖ, δεῖ σ' ἐφ' οἷς ἐλήλυθας
γενναῖον εἶναι, μὴ μόνον τῷ σώματι,
ἀλλ' ἤν τι καινὸν, ὧν πρὶν οὐκ ἀκήκοας,
κλύῃς, ὑπουργεῖν, ὡς ὑπηρέτης πάρει.
ΝΕ. τί δῆτ' ἄνωγας;

ΟΔ. τὴν Φιλοκτήτου σε δεῖ
ψυχὴν ὅπως λόγοισιν ἐκκλέψεις λέγων.
ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρει,
λέγειν, Ἀχιλλέως παῖς· τόδ' οὐχὶ κλεπτέον·
πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον, ἐκλιπὼν τὸ ναυτικὸν
στράτευμ' Ἀχαιῶν, ἔχθος ἐχθήρας μέγα,
οἵ σ' ἐν λιταῖς στείλαντες ἐξ οἴκων μολεῖν,
μόνην ἔχοντες τήνδ' ἅλωσιν Ἰλίου,
οὐκ ἠξίωσαν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων
ἐλθόντι δοῦναι κυρίως αἰτουμένῳ,
ἀλλ' αὖτ' Ὀδυσσεῖ παρέδοσαν· λέγων ὅσ' ἂν
θέλῃς καθ' ἡμῶν ἔσχατ' ἐσχάτων κακά.
τούτων γὰρ οὐδὲν ἀλγυνεῖ μ'· εἰ δ' ἐργάσει
μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς.
εἰ γὰρ τὰ τοῦδε τόξα μὴ ληφθήσεται,
οὐκ ἔστι πέρσαι σοι τὸ Δαρδάνου πέδον.
ὡς δ' ἔστ' ἐμοὶ μὲν οὐχί, σοὶ δ' ὁμιλία
πρὸς τόνδε πιστὴ καὶ βέβαιος, ἔκμαθε.
σὺ μὲν πέπλευκας οὔτ' ἔνορκος οὐδενὶ
οὔτ' ἐξ ἀνάγκης οὔτε τοῦ πρώτου στόλου,
ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέν ἐστ' ἀρνήσιμον.
ὥστ' εἴ με τόξων ἐγκρατὴς αἰσθήσεται,
ὄλωλα καὶ σὲ προσδιαφθερῶ ξυνών.
ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δεῖ σοφισθῆναι, κλοπεὺς
ὅπως γενήσει τῶν ἀνικήτων ὅπλων.
ἔξοιδα, παῖ, φύσει σε μὴ πεφυκότα
τοιαῦτα φωνεῖν μηδὲ τεχνᾶσθαι κακά·
ἀλλ' ἡδὺ γάρ τοι κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν,
τόλμα· δίκαιοι δ' αὖθις ἐκφανούμεθα.
νῦν δ' εἰς ἀναιδὲς ἡμέρας μέρος βραχὺ
δός μοι σεαυτὸν, κἄτα τὸν λοιπὸν χρόνον

κέκλησο πάντων εὐσεβέστατος βροτῶν.
ΝΕ. ἐγὼ μὲν οὖς ἂν τῶν λόγων ἀλγῶ κλύων,
Λαερτίου παῖ, τούσδε καὶ πράσσειν στυγῶ.
ἔφυν γὰρ οὐδὲν ἐκ τέχνης πράσσειν κακῆς,
οὔτ' αὐτὸς οὔθ', ὡς φασιν, οὐκφύσας ἐμέ.
ἀλλ' εἶμ' ἕτοιμος πρὸς βίαν τὸν ἄνδρ' ἄγειν
καὶ μὴ δόλοισιν· οὐ γὰρ ἐξ ἑνὸς ποδὸς
ἡμᾶς τοσούσδε πρὸς βίαν χειρώσεται.
πεμφθείς γε μέντοι σοὶ ξυνεργάτης ὀκνῶ
προδότης καλεῖσθαι· βούλομαι δ', ἄναξ, καλῶς
δρῶν ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς.
ΟΔ. ἐσθλοῦ πατρὸς παῖ, καὐτὸς ὢν νέος ποτὲ
γλῶσσαν μὲν ἀργὸν, χεῖρα δ' εἶχον ἐργάτιν·
νῦν δ' εἰς ἔλεγχον ἐξιὼν ὁρῶ βροτοῖς
τὴν γλῶσσαν, οὐχὶ τἄργα, πάνθ' ἡγουμένην.
ΝΕ. τί οὖν μ' ἄνωγας ἄλλο πλὴν ψευδῆ λέγειν;
ΟΔ. λέγω σ' ἐγὼ δόλῳ Φιλοκτήτην λαβεῖν.
ΝΕ. τί δ' ἐν δόλῳ δεῖ μᾶλλον ἢ πείσαντ' ἄγειν;
ΟΔ. οὐ μὴ πίθηται· πρὸς βίαν δ' οὐκ ἂν λάβοις.
ΝΕ. οὕτως ἔχει τι δεινὸν ἰσχύος θράσος;
ΟΔ. ἰοὺς ἀφύκτους καὶ προπέμποντας φόνον.
ΝΕ. οὐκ ἄρ' ἐκείνῳ γ' οὐδὲ προσμῖξαι θρασύ;
ΟΔ. οὔ, μὴ δόλῳ λαβόντα γ', ὡς ἐγὼ λέγω.
ΝΕ. οὐκ αἰσχρὸν ἡγεῖ δῆτα τὸ ψευδῆ λέγειν;
ΟΔ. οὐκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει.
ΝΕ. πῶς οὖν βλέπων τις ταῦτα τολμήσει λαλεῖν;
ΟΔ. ὅταν τι δρᾷς ἐς κέρδος, οὐκ ὀκνεῖν πρέπει.
ΝΕ κέρδος δ' ἐμοὶ τί τοῦτον ἐς Τροίαν μολεῖν;
ΟΔ. αἱρεῖ τὰ τόξα ταῦτα τὴν Τροίαν μόνα.
ΝΕ. οὐκ ἄρ' ὁ πέρσων, ὡς ἐφάσκετ', εἶμ' ἐγώ;
ΟΔ. οὔτ' ἂν σὺ κείνων χωρὶς οὔτ' ἐκεῖνα σοῦ.

ΝΕ. θηρατε' οὖν γίγνοιτ' ἂν, εἴπερ ὧδ' ἔχει.
ΟΔ. ὡς τοῦτό γ' ἔρξας δύο φέρει δωρήματα.
ΝΕ. ποίω; μαθὼν γὰρ οὐκ ἂν ἀρνοίμην τὸ δρᾶν.
ΟΔ. σοφός τ' ἂν αὐτὸς κἀγαθὸς κεκλῇ' ἅμα.
ΝΕ. ἴτω· ποιήσω, πᾶσαν αἰσχύνην ἀφείς.
ΟΔ. ἦ μνημονεύεις οὖν ἃ σοι παρήνεσα;
ΝΕ. σάφ' ἴσθ', ἐπείπερ εἰσάπαξ συνήνεσα.
ΟΔ. σὺ μὲν μένων νυν κεῖνον ἐνθάδ' ἐκδέχου,
ἐγὼ δ' ἄπειμι, μὴ κατοπτευθῶ παρών,
καὶ τὸν σκοπὸν πρὸς ναῦν ἀποστελῶ πάλιν.
καὶ δεῦρ', ἐάν μοι τοῦ χρόνου δοκῆτέ τι
κατασχολάζειν, αὖθις ἐκπέμψω πάλιν
τοῦτον τὸν αὐτὸν ἄνδρα, ναυκλήρου τρόποις
μορφὴν δολώσας, ὡς ἂν ἀγνοίᾳ προσῇ·
οὗ δῆτα, τέκνον, ποικίλως αὐδωμένου
δέχου τὰ συμφέροντα τῶν ἀεὶ λόγων.
ἐγὼ δὲ πρὸς ναῦν εἶμι, σοὶ παρεὶς τάδε·
Ἑρμῆς δ' ὁ πέμπων δόλιος ἡγήσαιτο νῷν
Νίκη τ' Ἀθάνα Πολιὰς, ἣ σώζει μ' ἀεί.
ΧΟ. τί χρὴ τί χρή με, δέσποτ', ἐν ξένᾳ ξένον στρ. α'.
στέγειν; ἢ τί λέγειν πρὸς ἄνδρ' ὑπόπταν; 136
φράζε μοι.
τέχνα γὰρ τέχνας ἑτέρας προῦχει
καὶ γνώμα παρ' ὅτῳ τὸ θεῖον
Διὸς σκῆπτρον ἀνάσσεται. 140
σοὶ δ', ὦ τέκνον, τόδ' ἐλήλυθεν
πᾶν κράτος ὠγύγιον· τό μοι ἔννεπε
τί σοι χρεὼν ὑπουργεῖν.
ΝΕ. νῦν μὲν ἴσως γὰρ τόπον ἐσχατιαῖς
προσιδεῖν ἐθέλεις ὄντινα κεῖται, 145
δέρκου θαρσῶν· ὁπόταν δὲ μόλῃ

δεινὸς ὀδίτης τῶνδ' ἐκ μελάθρων,
πρὸς ἐμὴν ἀεὶ χεῖρα προχωρῶν
πειρῶ τὸ παρὸν θεραπεύειν.
ΧΟ. μέλον πάλαι μελημά μοι λέγεις, ἄναξ, ἀντ. α'. 150
φρουρεῖν ὅμμ' ἐπὶ σῷ μάλιστα καιρῷ·
νῦν δέ μοι
λέγ' αὐλὰς ποίας ἔνδρος ναίει
καὶ χῶρον τίν' ἔχει. τὸ γάρ μοι
μαθεῖν οὐκ ἀποκαίριον, 155
μὴ προσπεσών με λάθῃ ποθὲν,
τίς τόπος, ἢ τίς ἕδρα, τίν' ἔχει στίβον,
ἔναυλον, ἢ θυραῖον;
ΝΕ. οἶκον μὲν ὁρᾷς τόνδ' ἀμφίθρουν
πετρίνης κοίτης. 160
ΧΟ. ποῦ γὰρ ὁ τλήμων αὐτὸς ἄπεστιν;
ΝΕ. δῆλον ἔμοιγ' ὡς φορβῆς χρείᾳ
στίβον ὀγμεύει τόνδε πέλας που.
ταύτην γὰρ ἔχειν βιοτῆς αὐτὸν
λόγος ἐστὶ φύσιν, θηροβολοῦντα 165
πτηνοῖς ἰοῖς σμυγερὸν σμυγερῶς,
οὐδέ τιν' αὐτῷ
παιῶνα κακῶν ἐπινωμᾶν.
ΧΟ. οἰκτείρω νιν ἔγωγ', ὅπως, στρ. β'.
μή του κηδομένου βροτῶν 170
μηδὲ σύντροφον ὄμμ' ἔχων,
δύστανος, μόνος ἀεὶ,
νοσεῖ μὲν νόσον ἀγρίαν,
ἀλύει δ' ἐπὶ παντί τῳ
χρείας ἰσταμένῳ. πῶς ποτε πῶς δύσμορος ἀντέχει;
ὦ παλάμαι θνητῶν,
ὦ δύστανα γένη βροτῶν,

οἷς μὴ μέτριος αἰών.
οὗτος πρωτογόνων ἴσως ἀντ. β'. 180
οἴκων οὐδενὸς ὕστερος,
πάντων ἄμμορος ἐν βίῳ
κεῖται μοῦνος ἀπ' ἄλλων
στικτῶν ἢ λασίων μετὰ
θηρῶν, ἕν τ' ὀδύναις ὁμοῦ 185
λιμῷ τ' οἰκτρὸς ἀνήκεστα μεριμνήματ' ἔχων βαρεῖ·
ἃ δ' ἀθυρόγλωσσος
ἀχὼ τηλεφανὴς πικρᾶς
οἰμωγᾶς ὑπ' ὀχεῖται. 190
ΝΕ. οὐδὲν τούτων θαυμαστὸν ἐμοί.
θεῖα γὰρ, εἴπερ κἀγώ τι φρονῶ,
καὶ τὰ παθήματα κεῖνα πρὸς αὐτὸν 195
τῆς ὠμόφρονος Χρύσης ἐπέβη,
καὶ νῦν ἃ πονεῖ δίχα κηδεμόνων,
οὐκ ἔσθ' ὡς οὐ θεῶν του μελέτῃ,
τοῦ μὴ πρότερον τόνδ' ἐπὶ Τροίᾳ
τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη,
πρὶν δ' ἐξήκοι χρόνος, ᾧ λέγεται
χρῆναί σφ' ὑπὸ τῶνδε δαμῆναι. 200
ΧΟ. εὖστομ' ἔχε, παῖ. ΝΕ. τί τόδε; στρ. γ'.
ΧΟ. προὐφάνη κτύπος,
φωτὸς σύντροφος ὡς τειρομένου του,
ἢ που τῇδ' ἢ τῇδε τόπων.
βάλλει βάλλει μ' ἐτύμα 205
φθογγά του στίβου κατ' ἀνάγκαν
ἕρποντος, οὐδέ με λάθει
βαρεῖα τηλόθεν αὐδὰ
τρυσάνωρ· διάσημα γὰρ θρηνεῖ.
ΧΟ. ἀλλ' ἔχε, τέκνον, ΝΕ. λέγ' ὅ τι. ἀντ. γ'. 210

ΧΟ. φροντίδας νέας·
ὡς οὐκ ἄξεδρος, ἀλλ' ἔντοπος ἀνὴρ,
οὐ μολπὰν σύριγγος ἔχων,
ὡς ποιμὴν ἀγροβότας,
ἀλλ' ἢ που πταίων ὑπ' ἀνάγκας
βοᾶ τηλωπὸν ἰωὰν,
ἢ ναὸς ἄξενον αὐγά-
ζων ὅρμον· προβοᾷ τι γὰρ δεινόν.

ΦΙ. ἰὼ ξένοι,
τίνες ποτ' ἐς γῆν τήνδε ναυτίλῳ πλάτῃ
κατέσχετ' οὔτ' εὔορμον οὔτ' οἰκουμένην;
ποίας πάτρας ὑμᾶς ἂν ἢ γένους ποτὲ
τύχοιμ' ἂν εἰπών; σχῆμα μὲν γὰρ Ἑλλάδος
στολῆς ὑπάρχει προσφιλεστάτης ἐμοί·
φωνῆς δ' ἀκοῦσαι βούλομαι· καὶ μή μ' ὄκνῳ
δείσαντες ἐκπλαγῆτ' ἀπηγριωμένον,
ἀλλ' οἰκτίσαντες ἄνδρα δύστηνον, μόνον,
ἔρημον ὧδε κἄφιλον κακούμενον
φωνήσατ', εἴπερ ὡς φίλοι προσήκετε.
ἀλλ' ἀνταμείψασθ'· οὐ γὰρ εἰκὸς οὔτ' ἐμὲ
ὑμῶν ἁμαρτεῖν τοῦτό γ' οὔθ' ὑμᾶς ἐμοῦ.

ΝΕ. ἀλλ', ὦ ξέν', ἴσθι τοῦτο πρῶτον, οὕνεκα
Ἕλληνές ἐσμεν. τοῦτο γὰρ βούλει μαθεῖν.

ΦΙ. ὦ φίλτατον φώνημα. φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν
πρόσφθεγμα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἐν χρόνῳ μακρῷ.
τίς σ', ὦ τέκνον, προσέσχε, τίς προσήγαγεν
χρεία; τίς ὁρμή; τίς ἀνέμων ὁ φίλτατος;
γέγωνέ μοι πᾶν τοῦθ', ὅπως εἰδῶ τίς εἶ.

ΝΕ. ἐγὼ γένος μέν εἰμι τῆς περιρρύτου
Σκύρου· πλέω δ' ἐς οἶκον· αὐδῶμαι δὲ παῖς
Ἀχιλλέως, Νεοπτόλεμος. οἶσθα δὴ τὸ πᾶν.

ΦΙ. ὦ φιλτάτου παῖ πατρὸς, ὦ φίλης χθονὸς,
ὦ τοῦ γέροντος θρέμμα Λυκομήδους, τίνι
στόλῳ προσέσχες τήνδε γῆν, πόθεν πλέων;
ΝΕ. ἐξ Ἰλίου τοι δὴ ταυτὶ γε ναυστολῶ.
ΦΙ. πῶς εἶπας; οὐ γὰρ δὴ σύ γ' ἦσθα ναυβάτης
ἡμῖν κατ' ἀρχὴν τοῦ πρὸς Ἴλιον στόλου.
ΝΕ. ἦ γὰρ μετέσχες καὶ σὺ τοῦδε τοῦ πόνου;
ΦΙ. ὦ τέκνον, οὐ γὰρ οἶσθά μ' ὄντιν' εἰσορᾷς;
ΝΕ. πῶς γὰρ κάτοιδ' ὅν γ' εἶδον οὐδεπώποτε;
ΦΙ. οὐδ' ὄνομ' ἄρ' οὐδὲ τῶν ἐμῶν κακῶν κλέος
ᾔσθου ποτ' οὐδέν, οἷς ἐγὼ διωλλύμην;
ΝΕ. ὡς μηδὲν εἰδότ' ἴσθι μ' ὧν ἀνιστορεῖς.
ΦΙ. ὦ πόλλ' ἐγὼ μοχθηρὸς, ὦ πικρὸς θεοῖς,
οὗ μηδὲ κληδὼν ὧδ' ἔχοντος οἴκαδε
μηδ' Ἑλλάδος γῆς μηδαμοῖ διῆλθέ που.
ἀλλ' οἱ μὲν ἐκβαλόντες ἀνοσίως ἐμὲ
γελῶσι σίγ' ἔχοντες, ἡ δ' ἐμὴ νόσος
ἀεὶ τέθηλε κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται.
ὦ τέκνον, ὦ παῖ πατρὸς ἐξ Ἀχιλλέως,
ὅδ' εἶμ' ἐγώ σοι κεῖνος, ὃν κλύεις ἴσως
τῶν Ἡρακλείων ὄντα δεσπότην ὅπλων,
ὁ τοῦ Ποίαντος παῖς Φιλοκτήτης, ὃν οἱ
διασοὶ στρατηγοὶ χὠ Κεφαλλήνων ἄναξ
ἔρριψαν αἰσχρῶς ὧδ' ἔρημον, ἀγρίᾳ
νόσῳ καταφθίνοντα, τῆς ἀνδροφθόρου
πληγέντ' ἐχίδνης ἀγρίῳ χαράγματι·
ξὺν ᾗ μ' ἐκεῖνοι, παῖ, προθέντες ἐνθάδε
ᾤχοντ' ἔρημον, ἡνίκ' ἐκ τῆς ποντίας
Χρύσης κατέσχον δεῦρο ναυβάτῃ στόλῳ.
τότ' ἄσμενοί μ' ὡς εἶδον ἐκ πολλοῦ σάλου
εὕδοντ' ἐπ' ἀκτῆς ἐν κατηρεφεῖ πέτρᾳ,

λιπόντες ᾧχονθ', οἷα φωτὶ δυσμόρῳ
ῥάκη προθέντες βιαὰ καί τι καὶ βορᾶς
ἐπωφέλημα σμικρὸν, οἳ αὐτοῖς τύχοι.
σὺ δὴ, τέκνον, ποίαν μ' ἀνάστασιν δοκεῖς
αὐτῶν βεβώτων ἐξ ὕπνου στῆναι τότε;
ποῖ' ἐκδακρῦσαι, ποῖ' ἀποιμῶξαι κακά;
ὁρῶντα μὲν ναῦς ἃς ἔχων ἐναυστόλουν
πάσας βεβώσας, ἄνδρα δ' οὐδέν' ἔντοπον,
οὐχ ὅστις ἀρκέσειεν, οὐδ' ὅστις νόσου
κάμνοντι συλλάβοιτο· πάντα δὲ σκοπῶν
ηὕρισκον οὐδὲν πλὴν ἀνιᾶσθαι παρὸν,
τούτου δὲ πολλὴν εὐμάρειαν, ὦ τέκνον.
ὁ μὲν χρόνος δὴ διὰ χρόνου προὔβαινέ μοι,
κἄδει τι βαιᾷ τῇδ' ὑπὸ στέγῃ μόνον
διακονεῖσθαι. γαστρὶ μὲν τὰ σύμφορα
τόξον τόδ' ἐξηύρισκε, τὰς ὑποπτέρους
βάλλον πελείας· πρὸς δὲ τοῦθ', ὅ μοι βάλοι
νευροσπαδὴς ἄτρακτος, αὐτὸς ἂν τάλας
εἱλυόμην δύστηνον ἑξέλκων πόδα
πρὸς τοῦτ' ἄν· εἴ τ' ἔδει τι καὶ ποτὸν λαβεῖν,
καί που πάγου χυθέντος, οἷα χείματι,
ξύλον τι θραῦσαι, ταῦτ' ἂν ἐξέρπων τάλας
ἐμηχανώμην· εἶτα πῦρ ἂν οὐ παρῆν,
ἀλλ' ἐν πέτροισι πέτρον ἐκτρίβων, μόλις
ἔφην' ἄφαντον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' ἀεί.
οἰκουμένη γὰρ οὖν στέγη πυρὸς μέτα
πάντ' ἐκπορίζει πλὴν τὸ μὴ νοσεῖν ἐμέ.
φέρ', ὦ τέκνον, νῦν καὶ τὸ τῆς νήσου μάθῃς.
ταύτῃ πελάζει ναυβάτης οὐδεὶς ἑκών.
οὐ γάρ τις ὅρμος ἐστὶν, οὐδ' ὅποι πλέων
ἐξεμπολήσει κέρδος, ἢ ξενώσεται.

οὐκ ἐνθάδ' οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσιν βροτῶν.
τάχ' οὖν τις ἄκων ἔσχε· πολλὰ γὰρ τάδε
ἐν τῷ μακρῷ γένοιτ' ἂν ἀνθρώπων χρόνῳ.
οὗτοί μ', ὅταν μόλωσιν, ὦ τέκνον, λόγοις
ἐλεοῦσι μὲν, καί πού τι καὶ βορᾶς μέρος
προσέδοσαν οἰκτείραντες, ἤ τινα στολήν·
ἐκεῖνο δ' οὐδεὶς, ἡνίκ' ἂν μνησθῶ, θέλει,
σῶσαί μ' ἐς οἴκους, ἀλλ' ἀπόλλυμαι τάλας
ἔτος τόδ' ἤδη δέκατον ἐν λιμῷ τε καὶ
κακοῖσι βόσκων τὴν ἀδηφάγον νόσον.
τοιαῦτ' Ἀτρεΐδαί μ' ἤ τ' Ὀδυσσέως βία,
ὦ παῖ, δεδράκασ'· οἵ' Ὀλύμπιοι θεοὶ
δοῖέν ποτ' αὐτοῖς ἀντίποιν' ἐμοῦ παθεῖν.

ΧΟ. ἔοικα κἀγὼ τοῖς ἀφιγμένοις ἴσα
ξένοις ἐποικτείρειν σε, Ποίαντος τέκνον.

ΝΕ. ἐγὼ δὲ καὐτὸς τοῖσδε μάρτυς ἐν λόγοις,
ὡς εἶσ' ἀληθεῖς οἶδα, συντυχὼν κακῶν
ἀνδρῶν Ἀτρειδῶν τῆς τ' Ὀδυσσέως βίας.

ΦΙ. ἦ γάρ τι καὶ σὺ τοῖς πανωλέθροις ἔχεις
ἔγκλημ' Ἀτρείδαις, ὥστε θυμοῦσθαι παθών;

ΝΕ. θυμὸν γένοιτο χειρὶ πληρῶσαί ποτε,
ἵν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν ἡ Σπάρτη θ' ὅτι
χἠ Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔφυ.

ΦΙ. εὖ γ', ὦ τέκνον. τίνος γὰρ ὧδε τὸν μέγαν
χόλον κατ' αὐτῶν ἐγκαλῶν ἐλήλυθας;

ΝΕ. ὦ παῖ Ποίαντος, ἐξερῶ, μόλις δ' ἐρῶ,
ἄγωγ' ὑπ' αὐτῶν ἐξελωβήθην μολών.
ἐπεὶ γὰρ ἔσχε μοῖρ' Ἀχιλλέα θανεῖν,

ΦΙ. οἴμοι· φράσῃς μοι μὴ πέρα, πρὶν ἂν μάθω
πρῶτον τόδ', ἤ τέθνηχ' ὁ Πηλέως γόνος;

ΝΕ. τέθνηκεν, ἀνδρὸς οὐδενὸς, θεοῦ δ' ὕπο,

λεόντων ἔφεδρε, τῷ Λαρτίου
σέβας ὑπέρτατον.
ΦΙ. ἔχοντες, ὡς ἔοικε, σύμβολον σαφὲς
λύπης πρὸς ἡμᾶς, ὦ ξένοι, πεπλεύκατε,
καί μοι προσάδεθ' ὥστε γιγνώσκειν ὅτι
ταῦτ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἔργα κἀξ Ὀδυσσέως.
ἔξοιδα γάρ νιν παντὸς ἂν λόγου κακοῦ
γλώσσῃ θιγόντα καὶ πανουργίας, ἀφ' ἧς
μηδὲν δίκαιον ἐς τέλος μέλλει ποιεῖν.
ἀλλ' οὔ τι τοῦτο θαῦμ' ἔμοιγ', ἀλλ' εἰ παρὼν
Αἴας ὁ μείζων ταῦθ' ὁρῶν ἠνείχετο.
ΝΕ. οὐκ ἦν ἔτι ζῶν, ὦ ξέν'· οὐ γὰρ ἄν ποτε
ζῶντός γ' ἐκείνου ταῦτ' ἐσυλήθην ἐγώ.
ΦΙ. πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ χοὗτος οἴχεται θανών;
ΝΕ. ὡς μηκέτ' ὄντα κεῖνον ἐν φάει νόει.
ΦΙ. οἴμοι τάλας. ἀλλ' οὐχ ὁ Τυδέως γόνος,
οὐδ' οὐμπολητὸς Σισύφου Λαερτίῳ,
οὐ μὴ θάνωσι· τούσδε γὰρ μὴ ζῆν ἔδει.
ΝΕ. οὐ δῆτ'· ἐπίστω τοῦτό γ'· ἀλλὰ καὶ μέγα
θάλλοντές εἰσι νῦν ἐν Ἀργείων στρατῷ.
ΦΙ. τί δ' ὃς παλαιὸς κἀγαθὸς φίλος τ' ἐμὸς,
Νέστωρ ὁ Πύλιος ἔστιν; οὗτος γὰρ τά γε
κείνων κάκ' ἐξήρυξε, βουλεύων σοφά.
ΝΕ. κεῖνός γε πράσσει νῦν κακῶς, ἐπεὶ θανὼν
Ἀντίλοχος αὐτῷ φροῦδος, ὃς παρῆν, γόνος.
ΦΙ. οἴμοι, δύ' αὖτως δεῖν' ἔλεξας, οἷν ἐγὼ
ἥκιστ' ἂν ἠθέλησ' ὀλωλότοιν κλύειν.
φεῦ φεῦ· τί δῆτα δεῖ σκοπεῖν, ὅθ' οἵδε μὲν
τεθνᾶσ', Ὀδυσσεὺς δ' ἔστιν αὖ κἀνταῦθ', ἵνα
χρῆν ἀντὶ τούτων αὐτὸν αὐδᾶσθαι νεκρόν;
ΝΕ. σοφὸς παλαιστὴς κεῖνος, ἀλλὰ χαὶ σοφαὶ

γνῶμαι, Φιλοκτῆτ', ἐμποδίζονται θαμά.
ΦΙ. φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, ποῦ γὰρ ἦν ἐνταῦθά σοι
Πάτροκλος, ὃς σοῦ πατρὸς ἦν τὰ φίλτατα;
ΝΕ. χοὗτος τεθνηκὼς ἦν· λόγῳ δέ σ' ἐν βραχεῖ
τοῦτ' ἐκδιδάξω. πόλεμος οὐδέν' ἄνδρ' ἑκὼν
αἱρεῖ πονηρὸν, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς ἀεί.
ΦΙ. ξυμμαρτυρῶ σοι· καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτό γε
ἀναξίου μὲν φωτὸς ἐξερήσομαι,
γλώσσῃ δὲ δεινοῦ καὶ σοφοῦ, τί νῦν κυρεῖ.
ΝΕ. ποίου δὲ τούτου πλήν γ' Ὀδυσσέως ἐρεῖς;
ΦΙ. οὐ τοῦτον εἶπον, ἀλλὰ Θερσίτης τις ἦν,
ὃς οὐκ ἂν εἵλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν, ὅπου
μηδεὶς ἐφῇ· τοῦτον οἶσθ' εἰ ζῶν κυρεῖ;
ΝΕ. οὐκ εἶδον αὐτὸν, ᾐσθόμην δ' ἔτ' ὄντα νιν.
ΦΙ. ἄμελλ'· ἐπεὶ οὐδέν πω κακόν γ' ἀπώλετο,
ἀλλ' εὖ περιστέλλουσιν αὐτὰ δαίμονες,
καί πως τὰ μὲν πανοῦργα καὶ παλιντριβῆ
χαίρουσ' ἀναστρέφοντες ἐξ Ἅιδου, τὰ δὲ
δίκαια καὶ τὰ χρήστ' ἀποστέλλουσ' ἀεί.
ποῦ χρὴ τίθεσθαι ταῦτα, ποῦ δ' αἰνεῖν, ὅταν
τὰ θεῖ' ἐπαινῶν τοὺς θεοὺς εὕρω κακούς;
ΝΕ. ἐγὼ μὲν, ὦ γένεθλον Οἰταίου πατρὸς,
τὸ λοιπὸν ἤδη τηλόθεν τύ τ' Ἴλιον
καὶ τοὺς Ἀτρείδας εἰσορῶν φυλάξομαι,
ὅπου θ' ὁ χείρων τἀγαθοῦ μεῖζον σθένει
κἀποφθίνει τὰ χρηστὰ χὠ δειλὸς κρατεῖ,
τούτους ἐγὼ τοὺς ἄνδρας οὐ στέρξω ποτέ·
ἀλλ' ἡ πετραία Σκῦρος ἐξαρκοῦσά μοι
ἔσται τὸ λοιπὸν, ὥστε τέρπεσθαι δόμῳ.
νῦν δ' εἶμι πρὸς ναῦν. καὶ σὺ, Ποίαντος τέκνον,
χαῖρ' ὡς μέγιστα, χαῖρε· καί σε δαίμονες

νόσου μεταστήσειαν, ὡς αὐτὸς θέλεις.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν· ὡς ὁπηνίκ' ἂν θεὸς
πλοῦν ἡμὶν εἴκῃ, τηνικαῦθ' ὁρμώμεθα.
ΦΙ. ἤδη, τέκνον, στέλλεσθε;
ΝΕ. καιρὸς γὰρ καλεῖ
πλοῦν μὴ 'ξ ἀπόπτου μᾶλλον ἢ 'γγύθεν σκοπεῖν.
ΦΙ. πρὸς νῦν σε πατρὸς, πρός τε μητρὸς, ὦ τέκνον,
πρός τ' εἴ τί σοι κατ' οἶκόν ἐστι προσφιλὲς,
ἱκέτης ἱκνοῦμαι, μὴ λίπῃς μ' οὕτω μόνον,
ἔρημον ἐν κακοῖσι τοῖσδ' οἵοις ὁρᾷς
ὅσοισί τ' ἐξήκουσας ἐνναίοντά με·
ἀλλ' ἐν παρέργῳ θοῦ με. δυσχέρεια μὲν,
ἔξοιδα, πολλὴ τοῦδε τοῦ φορήματος·
ὅμως δὲ τλῆθι. τοῖσι γενναίοισί τοι
τό τ' αἰσχρὸν ἐχθρὸν καὶ τὸ χρηστὸν εὐκλεές.
σοὶ δ' ἐκλιπόντι τοῦτ' ὄνειδος οὐ καλὸν,
δράσαντι δ', ὦ παῖ, πλεῖστον εὐκλείας γέρας,
ἐὰν μόλω 'γὼ ζῶν πρὸς Οἰταίαν χθόνα.
ἴθ'· ἡμέρας τοι μόχθος οὐχ ὅλης μιᾶς.
τόλμησον, ἐμβαλοῦ μ' ὅπῃ θέλεις ἄγων,
εἰς ἀντλίαν, ἐς πρῷραν, ἐς πρύμνην, ὅποι
ἥκιστα μέλλω τοὺς ξυνόντας ἀλγυνεῖν.
νεῦσον, πρὸς αὐτοῦ Ζηνὸς ἱκεσίου, τέκνον,
πείσθητι. προσπίτνω σε γόνασι, καίπερ ὢν
ἀκράτωρ ὁ τλήμων, χωλός. ἀλλὰ μή μ' ἀφῇς
ἔρημον οὕτω χωρὶς ἀνθρώπων στίβου.
ἀλλ' ἢ πρὸς οἶκον τὸν σὸν ἔκσωσόν μ' ἄγων,
ἢ πρὸς τὰ Χαλκώδοντος Εὐβοίας σταθμά·
κἀκεῖθεν οὔ μοι μακρὸς εἰς Οἴτην στόλος
Τραχινίαν τε δεράδα καὶ τὸν εὔροον
Σπερχειὸν ἔσται, πατρί μ' ὡς δείξῃς φίλῳ,

δν δὴ παλαιὸν ἐξότου δέδοικ' ἐγὼ
μή μοι βεβήκῃ. πολλὰ γὰρ τοῖς ἰγμένοις
ἔστελλον αὐτὸν ἱκεσίους πέμπων λιτὰς,
αὐτόστολον πέμψαντά μ' ἐκσῶσαι δόμοις.
ἀλλ' ἢ τέθνηκεν, ἢ τὰ τῶν διακόνων,
ὡς εἰκὸς, οἶμαι, τοὐμὸν ἐν σμικρῷ μέρος
ποιούμενοι τὸν οἴκαδ' ἥπειγον στόλον.
νῦν δ', ἐς σὲ γὰρ πομπόν τε καὐτὸν ἄγγελον
ἥκω, σὺ σῶσον, σύ μ' ἐλέησον, εἰσορῶν
ὡς πάντα δεινὰ κἀπικινδύνως βροτοῖς
κεῖται παθεῖν μὲν εὖ, παθεῖν δὲ θἄτερα.
χρὴ δ' ἐκτὸς ὄντα πημάτων τὰ δείν' ὁρᾶν.
χὥταν τις εὖ ζῇ, τηνικαῦτα τὸν βίον
σκοπεῖν μάλιστα, μὴ διαφθαρεὶς λάθῃ. [ἀντ.
ΧΟ. οἰκτειρ', ἄναξ· πολλῶν ἔλεξεν δυσοίστων πόνων
ἅθλ', οἷα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων.
εἰ δὲ πικρούς, ἄναξ, ἔχθεις Ἀτρείδας,
ἐγὼ μὲν, τὸ κείνων κακὸν τῷδε κέρδος
μετατιθέμενος, ἔνθαπερ ἐπιμένομεν,
ἐπ' εὐστόλου ταχείας νεὸς
πορεύσαιμ' ἂν ἐς δόμους, τὰν θεῶν
νέμεσιν ἐκφυγών.
ΝΕ. ὅρα σὺ μὴ νῦν μέν τις εὐχερὴς παρῇς,
ὅταν δὲ πλησθῇς τῆς νόσου ξυνουσίᾳ,
τότ' οὐκ ἔθ' αὑτὸς τοῖς λόγοις τούτοις φανῇς.
ΧΟ. ἥκιστα· τοῦτ' οὐκ ἔσθ' ὅπως ποτ' εἰς ἐμὲ
τοὔνειδος ἕξεις ἐνδίκως ὀνειδίσαι.
ΝΕ. ἀλλ' αἰσχρὰ μέντοι σοῦ γέ μ' ἐνδεέστερον
ξένῳ φανῆναι πρὸς τὸ καίριον πονεῖν.
ἀλλ' εἰ δοκεῖ, πλέωμεν, ὁρμάσθω ταχύς·
χὴ ναῦς γὰρ ἄξει κοὐκ ἀπαρνηθήσεται.

νόσου μεταστήσειαν, ὡς αὐτὸς θέλεις.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν· ὡς ὀπηνίκ' ἂν θεὸς
πλοῦν ἡμὶν εἵκῃ, τηνικαῦθ' ὁρμώμεθα.
ΦΙ. ἤδη, τέκνον, στέλλεσθε;
ΝΕ. καιρὸς γὰρ καλεῖ
πλοῦν μὴ 'ξ ἀπόπτου μᾶλλον ἢ 'γγύθεν σκοπεῖν.
ΦΙ. πρὸς νῦν σε πατρὸς, πρός τε μητρὸς, ὦ τέκνον,
πρός τ' εἴ τί σοι κατ' οἶκόν ἐστι προσφιλὲς,
ἱκέτης ἱκνοῦμαι, μὴ λίπῃς μ' οὕτω μόνον,
ἔρημον ἐν κακοῖσι τοῖσδ' οἷοις ὁρᾷς
ὅσοισί τ' ἐξήκουσας ἐνναίοντά με·
ἀλλ' ἐν παρέργῳ θοῦ με. δυσχέρεια μὲν,
ἔξοιδα, πολλὴ τοὐδε τοῦ φορήματος·
ὅμως δὲ τλῆθι. τοῖσι γενναίοισί τοι
τό τ' αἰσχρὸν ἐχθρὸν καὶ τὸ χρηστὸν εὐκλεές.
σοὶ δ' ἐκλιπόντι τοῦτ' ὄνειδος οὐ καλὸν,
δράσαντι δ', ὦ παῖ, πλεῖστον εὐκλείας γέρας,
ἐὰν μόλω 'γὼ ζῶν πρὸς Οἰταίαν χθόνα.
ἴθ'· ἡμέρας τοι μόχθος οὐχ ὅλης μιᾶς.
τόλμησον, ἐμβαλοῦ μ' ὅπῃ θέλεις ἄγων,
εἰς ἀντλίαν, ἐς πρῷραν, ἐς πρύμνην, ὅποι
ἥκιστα μέλλω τοὺς ξυνόντας ἀλγυνεῖν.
νεῦσον, πρὸς αὐτοῦ Ζηνὸς ἱκεσίου, τέκνον,
πείσθητι. προσπίτνω σε γόνασι, καίπερ ὢν
ἀκράτωρ ὁ τλήμων, χωλός. ἀλλὰ μή μ' ἀφῇς
ἔρημον οὕτω χωρὶς ἀνθρώπων στίβου.
ἀλλ' ἢ πρὸς οἶκον τὸν σὸν ἔκσωσόν μ' ἄγων,
ἢ πρὸς τὰ Χαλκώδοντος Εὐβοίας σταθμά·
κἀκεῖθεν οὔ μοι μακρὸς εἰς Οἴτην στόλος
Τραχινίαν τε δεράδα καὶ τὸν εὔροον
Σπερχειὸν ἔσται, πατρί μ' ὡς δείξῃς φίλῳ,

φράσον δ' ἅπερ γ' ἔλεξας, ὡς μάθω τί μοι
νεώτερον βούλευμ' ἀπ' Ἀργείων ἔχεις.
ΕΜ. φροῦδοι διώκοντές σε ναυτικῷ στόλῳ
Φοῖνιξ ὁ πρέσβυς οἵ τε Θησέως κόροι.
ΝΕ. ὡς ἑκ βίας μ' ἄξοντες, ἢ λόγοις πάλιν;
ΕΜ. οὐκ οἶδ'· ἀκούσας δ' ἄγγελος πάρειμί σοι.
ΝΕ. ἦ ταῦτα δὴ Φοῖνιξ τε χοἱ ξυνναυβάται
οὕτω καθ' ὁρμὴν δρῶσιν Ἀτρειδῶν χάριν;
ΕΜ. ὡς ταῦτ' ἐπίστω δρώμεν', οὐ μέλλουτ' ἔτι.
ΝΕ. πῶς οὖν Ὀδυσσεὺς πρὸς τάδ' οὐκ αὐτάγγελος
πλεῖν ἦν ἕτοιμος; ἢ φόβος τις εἰργέ νιν;
ΕΜ. κεῖνός γ' ἐπ' ἄλλον ἄνδρ' ὁ Τυδέως τε παῖς
ἔστελλον, ἡνίκ' ἐξανηγόμην ἐγώ.
ΝΕ. πρὸς ποῖον αὖ τόνδ' αὐτὸς οὐδυσσεὺς ἔπλει;
ΕΜ. ἦν δή τις. ἀλλὰ τόνδε μοι πρῶτον φράσον
τίς ἐστίν· ἂν λέγῃς δὲ μὴ φώνει μέγα.
ΝΕ. ὅδ' ἔσθ' ὁ κλεινός σοι Φιλοκτήτης, ξένε.
ΕΜ. μή νύν μ' ἔρῃ τὰ πλείον', ἀλλ' ὅσον τάχος
ἔκπλει σεαυτὸν ξυλλαβὼν ἐκ τῆσδε γῆς.
ΦΙ. τί φησιν, ὦ παῖ; τί με κατὰ σκότον ποτὲ
διεμπολᾷ λόγοισι πρός σ' ὁ ναυβάτης;
ΝΕ. οὐκ οἶδά πω τί φησι· δεῖ δ' αὐτὸν λέγειν
ἐς φῶς ὃ λέξει, πρὸς σὲ κἀμὲ τούσδε τε.
ΕΜ. ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, μή με διαβάλῃς στρατῷ
λέγουθ' ἃ μὴ δεῖ· πόλλ' ἐγὼ κείνων ὕπο
δρῶν ἀντιπάσχω χρηστά γ', οἵ' ἀνὴρ πένης.
ΝΕ. ἐγώ εἰμ' Ἀτρείδαις δυσμενής· οὗτος δέ μοι
φίλος μέγιστος, οὕνεκ' Ἀτρείδας στυγεῖ.
δεῖ δή σ' ἔμοιγ' ἐλθόντα προσφιλῆ λόγων
κρύψαι πρὸς ἡμᾶς μηδέν' ὧν ἀκήκοας.
ΕΜ. ὅρα τί ποιεῖς, παῖ. ΝΕ. σκοπῶ κἀγὼ πάλαι.

ΕΜ. σὲ θήσομαι τῶνδ' αὖτον. ΝΕ. ποιῶ λέγων.
ΕΜ. λέγω. 'πὶ τοῦτον ἄνδρε τώδ' ὅπερ κλύεις,
ὁ Τυδέως παῖς ἥ τ' Ὀδυσσέως βία,
δύσποτοι πλέουσιν ἢ μὰν ἢ λόγῳ
πείσαντες ἄξειν, ἢ πρὸς ἰσχύος κράτος.
καὶ ταῦτ' Ἀχαιοὶ πάντες ἤκουον σαφῶς
Ὀδυσσέως λέγοντος· οὗτος γὰρ πλέον
τὸ θάρσος εἶχε θατέρου, δράσειν τάδε.
ΝΕ. τίνος δ' Ἀτρεῖδαι τοῦδ' ἄγαν οὕτω χρόνῳ
τοσῷδ' ἐπεστρέφοντο πράγματος χάριν,
ὃν γ' εἶχον ἤδη χρόνιον ἐκβεβληκότες;
τίς ἡ πόθος αὐτοὺς ἵκετ', ἢ θεῶν βία
καὶ νέμεσις, οἵπερ ἔργ' ἀμύνουσιν κακά;
ΕΜ. ἐγώ σε τοῦτ', ἴσως γὰρ οὐκ ἀκήκοας,
πᾶν ἐκδιδάξω. μάντις ἦν τις εὐγενὴς,
Πριάμου μὲν υἱὸς, ὄνομα δ' ὠνομάζετο
Ἕλενος, ὃν οὗτος νυκτὸς ἐξελθὼν μόνος,
ὁ πάντ' ἀκούων αἰσχρὰ καὶ λωβήτ' ἔκη
δόλιος Ὀδυσσεὺς εἶλε, δέσμιόν τ' ἄγων
ἔδειξ' Ἀχαιοῖς ἐς μέσον, θήραν καλήν·
ὃς δὴ τά τ' ἄλλ' αὐτοῖσι πάντ' ἐθέσπισεν
καὶ τἀπὶ Τροίᾳ πέργαμ' ὡς οὐ μή ποτε
πέρσουσιν, εἰ μὴ τόνδε πείσαντες λόγῳ
ἄγοιντο νήσου τῆσδ' ἐφ' ἧς ναίει τανῦν.
καὶ ταῦθ' ὅπως ἤκουσ' ὁ Λαέρτου τόκος
τὸν μάντιν εἰπόντ', εὐθέως ὑπέσχετο
τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς τόνδε δηλώσειν ἄγων·
οἴοιτο μὲν μάλισθ' ἑκούσιον λαβὼν,
εἰ μὴ θέλοι δ', ἄκοντα· καὶ τούτων κάρα
τέμνειν ἐφεῖτο τῷ θέλοντι μὴ τυχών.
ἤκουσας, ὦ παῖ, πάντα· τὸ σπεύδειν δέ σοι

καὐτῷ παραινῶ κεῖ τινος κήδει πέρι.
ΦΙ. οἴμοι τάλας. ἦ κεῖνος, ἡ πᾶσα βλάβη,
ἔμ' εἰς Ἀχαιοὺς ὤμοσεν πείσας στελεῖν;
πεισθήσομαι γὰρ ὧδε κἀξ Ἅιδου θανὼν
πρὸς φῶς ἀνελθεῖν, ὥσπερ οὐκείνου πατήρ.
ΕΜ. οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτ'. ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἶμ' ἐπὶ
ναῦν, σφῷν δ' ὅπως ἄριστα συμφέροι θεός.
ΦΙ. οὔκουν τάδ', ὦ παῖ, δεινά, τὸν Λαερτίου
ἔμ' ἐλπίσαι ποτ' ἂν λόγοισι μαλθακοῖς
δεῖξαι νεὼς ἄγοντ' ἐν Ἀργείοις μέσοις;
οὔ. θᾶσσον ἂν τῆς πλεῖστον ἐχθίστης ἐμοὶ
κλύοιμ' ἐχίδνης, ἥ μ' ἔθηκεν ὧδ' ἄπουν.
ἀλλ' ἔστ' ἐκείνῳ πάντα λεκτὰ, πάντα δὲ
τολμητά. καὶ νῦν οἶδ' ὀθούνεχ' ἕξεται.
ἀλλ', ὦ τέκνον, χωρῶμεν, ὡς ἡμᾶς πολὺ
πέλαγος ὁρίζῃ τῆς Ὀδυσσέως νεώς.
ἴωμεν. ἦ τοι καίριος σπουδὴ πόνου
λήξαντος ὕπνον κἀνάπαυλαν ἤγαγεν.
ΝΕ. οὐκοῦν ἐπειδὰν πνεῦμα τοὐκ πρῴρας ἀνῇ,
τότε στελοῦμεν· νῦν γὰρ ἀντιοστατεῖ.
ΦΙ. ἀεὶ καλὸς πλοῦς ἔσθ', ὅταν φεύγῃς κακά.
ΝΕ. οἶδ', ἀλλὰ κἀκείνοισι ταῦτ' ἐναντία.
ΦΙ. οὐκ ἔστι λῃσταῖς πνεῦμ' ἐναντιούμενον,
ὅταν παρῇ κλέψαι τε χἀρπάσαι βίᾳ.
ΝΕ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, χωρῶμεν, ἔνδοθεν λαβὼν
ὅτου σε χρεία καὶ πόθος μάλιστ' ἔχει.
ΦΙ. ἀλλ' ἔστιν ὧν δεῖ, καίπερ οὐ πολλῶν ἄπο.
ΝΕ. τί τοῦθ' ὃ μὴ νεώς γε τῆς ἐμῆς ἔνι;
ΦΙ. φύλλον τί μοι πάρεστιν, ᾧ μάλιστ' ἀεὶ
κοιμῶ τόδ' ἕλκος, ὥστε πραῦνειν πάνυ.
ΝΕ. ἀλλ' ἔκφερ' αὐτό. τί γὰρ ἔτ' ἄλλ' ἐρᾷς λαβεῖν;

ΦΙ. εἴ μοί τι τόξων τῶνδ' ἀπῃτημένον
παρερρύηκεν, ὡς λίτου μ' ἡ τῆ λαβεῖν.
ΝΕ. ἦ ταῦτα γὰρ τὰ κλεινὰ τόξ' ἃ νῶν ἔχεις;
ΦΙ. ταῦτ', οὐ γὰρ ἄλλα γ' ἔσθ', ἃ βαστάζω χεροῖν.
ΝΕ. ἆρ' ἔστιν ὥστε πλησίον θέαν λαβεῖν, 656
καὶ βαστάσαι με προσπόσαι θ' ὅσσερ θεόν;
ΦΙ. σοί γ', ὦ τέκνον, καὶ τοῦτο πᾶλλο τῶν ἐμῶν
ὀπαδοῦσ' ἂν σοι ξυμφέρῃ γενήσεται.
ΝΕ. καὶ μὴν ἐρῶ γε· τὸν δ' ἔρωθ' οὕτως ἔχω· 660
εἴ μοι θέμις, θέλοιμ' ἄν· εἰ δὲ μή, πάρες.
ΦΙ. ὅσιά τε φανεῖς ἔστι τ', ὦ τέκνον, θέμις,
ὅς γ' ἡλίου τόδ' εἰσορᾶν ἐμοὶ φάος
μόνος δέδωκας, ὃς χθόν' Οἰταίαν ἰδεῖν,
ὃς πατέρα πρέσβυν, ὃς φίλους, ὃς τῶν ἐμῶν 665
ἐχθρῶν μ' ἔνερθεν ὄντ' ἀνέστησας πέρα.
θάρσει. παρέσται ταῦτά σοι καὶ θυγάτερ
καὶ δόντι δοῦναι κἀξεπεύξασθαι βροτῶν
ἀρετῆς ἕκατι τῶνδ' ἐπιψαῦσαι μόνον.
εὐεργετῶν γὰρ καὐτὸς αὖτ' ἐκτησάμην. 670
[οὐκ ἄχθομαί σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον·
ὅστις γὰρ εὖ δρᾶν εὖ παθὼν ἐπίσταται,
παντὸς γένοιτ' ἂν κτήματος κρείσσων φίλος.]
ΝΕ. χωροῖς ἂν εἴσω.
ΦΙ. καὶ σέ γ' εἰσάξω. τὸ γὰρ
νοσοῦν ποθεῖ σε ξυμπαραστάτην λαβεῖν. 675
ΧΟ. λόγῳ μὲν ἐξήκουσ', ὄπωπα δ' οὐ μάλα, στρ. α'.
τὸν πελάταν λέκτρων ποτὲ τῶν Διὸς
Ἰξίονα· ἀν' ἄμπυκα δὴ δρομάδ' ὡς ἔβαλ' ὁ παγ-
κρατὴς Κρόνου παῖς· 680
ἄλλον δ' οὔτιν' ἔγωγ' οἶδα κλύων οὐδ' ἐσιδὼν μοίρᾳ
τοῦδ' ἐχθίονι συντυχόντα θνατῶν,

ὃς οὔτ' ἔρξας τιν' οὔτε νοσφίσας,
ἀλλ' ἴσος ὢν ἴσοις ἀνὴρ,
ὠλέχεθ' ὧδ' ἀτίμως. τόδε τοι θαῦμά μ' ἔχει,
πῶς ποτε πῶς ποτ' ἀμφιπλάκτων ῥοθίων μόνος
κλύων,
πῶς ἄρα πανδάκρυτον οὕτω βιοτὰν κατέσχεν· 690
ἵν' αὐτὸς ἦν πρόσουρος, οὐκ ἔχων βάσιν, ἀντ. α'.
οὐδέ τιν' ἐγχώρων κακογείτονα,
παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον βαρυβρῶτ' ἀποκλαύσειεν
αἱματηρόν· 695
ὃς τὰν θερμοτάταν αἱμάδα κηκιομέναν ἑλκέων
ἐνθήρου ποδὸς ἠπίοισι φύλλοις
κατευνάσειεν, εἴ τι ἐμπέσοι,
φορβάδος ἐκ γαίας ἕλειν·
εἶρπε γὰρ ἄλλοτ' ἄλλᾳ, τότ' ἂν εἰλυόμενος,
παῖς ἅτερ ὡς φίλας τιθήνας, ὅθεν εὐμάρει' ὑπάρ-
χοι πόρου, ἀνίκ' ἐξανείη δακέθυμος ἄτα· 705
οὐ φορβὰν ἱερᾶς γᾶς σπόρον, οὐκ ἄλλων στρ. β'.
αἴρων τῶν νεμόμεσθ' ἀνέρες ἁλφησταί,
πλὴν ἐξ ὠκυβόλων εἴ ποτε τόξων 710
πτανοῖς ἰοῖς ἀνύσειε γαστρὶ φορβάν.
ὦ μελέα ψυχὰ,
ὃς μηδ' οἰνοχύτου πώματος ἥσθη δεκέτει χρόνῳ,
λεύσσων δ' εἴ που γνοίη στατὸν εἰς ὕδωρ,
ἀεὶ προσενώμα.
νῦν δ' ἀνδρῶν ἀγαθῶν παιδὸς ὑπαντήσας ἀντ. β'.
εὐδαίμων ἀνύσει καὶ μέγας ἐκ κείνων· 720
ὅς νιν ποντοπόρῳ δούρατι, πλήθει
πολλῶν μηνῶν, πατρῴαν ἄγει πρὸς αὐλὰν
Μηλιάδων νυμφᾶν, 725

Σπερχειοῦ τε παρ' ὄχθας, ἵν' ὁ χάλκασπις ἀνὴρ
πλάθει πᾶσιν, θείῳ πυρὶ παμφαὴς, [θεοῖς
Οἴτας ὑπὲρ ὄχθων.
ΝΕ. ἕρπ', εἰ θέλεις. τί δή ποθ' ὧδ' ἐξ οὐδενὸς
λόγου σιωπᾷς κἀπόπληκτος ὧδ' ἔχει;
ΦΙ. ἆ ἆ ἆ ἆ.
ΝΕ. τί ἔστιν; ΦΙ. οὐδὲν δεινόν. ἀλλ' ἴθ', ὦ τέκνον.
ΝΕ. μῶν ἄλγος ἴσχεις τῆς παρεστώσης νόσου;
ΦΙ. οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἀλλ' ἄρτι κουφίζειν δοκῶ.
ὦ θεοί.
ΝΕ. τί τοὺς θεοὺς ἀναστένων καλεῖς;
ΦΙ. σωτῆρας αὐτοὺς ἠπίους θ' ἡμῖν μολεῖν.
ἆ ἆ ἆ ἆ.
ΝΕ. τί ποτε πέπονθας; οὐκ ἐρεῖς, ἀλλ' ὧδ' ἔσει
σιγηλός; ἐν κακῷ δέ τῳ φαίνει κυρῶν.
ΦΙ. ἀπόλωλα, τέκνον, κοὐ δυνήσομαι κακὸν
κρύψαι παρ' ὑμῖν, ἀτταταῖ· διέρχεται
διέρχεται. δύστηνος, ὦ τάλας ἐγώ.
ἀπόλωλα, τέκνον· βρύκομαι, τέκνον· παπαῖ,
ἀπαππαπαῖ, παπαππαπαππαπαππαπαῖ.
πρὸς θεῶν, πρόχειρον εἴ τί σοι, τέκνον, πάρα
ξίφος χεροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα·
ἀπάμησον ὡς τάχιστα· μὴ φείσῃ βίου.
ἴθ', ὦ παῖ.
ΝΕ. τί δ' ἔστιν οὕτω νεοχμὸν ἐξαίφνης, ὅτου
τοσήνδ' ἰυγὴν καὶ στόνον σαυτοῦ ποιεῖς;
ΦΙ. οἶσθ', ὦ τέκνον. ΝΕ. τί ἔστιν;
ΦΙ. οἶσθ', ὦ παῖ;
ΝΕ. τί σοί;
οὐκ οἶδα. ΦΙ. πῶς οὐκ οἶσθα; παππαπαππαπαῖ.
ΝΕ. δεινόν γε τοὐπίσαγμα τοῦ νοσήματος.

ΦΙ. δεινὸν γὰρ οὐδὲ ῥητόν· ἀλλ' οἴκτειρέ με.
ΝΕ. τί δῆτα δράσω;
ΦΙ. μή με ταρβήσας προδῷς.
ἥκει γὰρ αὖτη διὰ χρόνου πλάνοις ἴσως
ὡς ἐξεπλήσθη.
ΝΕ. ἰὼ ἰὼ δύστηνε σὺ,
δύστηνε δῆτα διὰ πόνων πάντων φανείς.
βούλει λάβωμαι δῆτα καὶ θίγω τί σου;
ΦΙ. μὴ δῆτα τοῦτό γ'· ἀλλά μοι τὰ τόξ' ἑλὼν
τάδ', ὥσπερ ἦπου μ' ἀρτίως, ἕως ἀνῇ
τὸ πῆμα τοῦτο τῆς νόσου τὸ νῦν παρὸν,
σῶζ' αὐτὰ καὶ φύλασσε. λαμβάνει γὰρ οὖν
ὕπνος μ', ὅταν περ τὸ κακὸν ἐξίῃ τόδε·
κοὐκ ἔστι λῆξαι πρότερον· ἀλλ' ἐᾶν χρεὼν
ἕκηλον εὕδειν. ἢν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ
μόλωσ' ἐκεῖνοι, πρὸς θεῶν, ἐφίεμαι
ἑκόντα μήτ' ἄκοντα, μηδέ τῳ τέχνῃ
κείνοις μεθεῖναι ταῦτα, μὴ σαυτόν θ' ἅμα
κἄμ', ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον, κτείνας γένῃ.
ΝΕ. θάρσει προνοίας οὕνεκ'. οὐ δοθήσεται
πλὴν σοί τε κἀμοί· ξὺν τύχῃ δὲ πρόσφερε.
ΦΙ. ἰδοὺ δέχου, παῖ· τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον,
μή σοι γενέσθαι πολύπον' αὐτὰ, μηδ' ὅπως
ἐμοί τε καὶ τῷ πρόσθ' ἐμοῦ κεκτημένῳ.
ΝΕ. ὦ θεοί, γένοιτο ταῦτα νῷν· γένοιτο δὲ
πλοῦς οὔριός τε κεὐσταλὴς ὅποι ποτὲ
θεὸς δικαιοῖ χὠ στόλος πορσύνεται.
ΦΙ. ἀλλὰ δέδοικ', ὦ παῖ, μή μ' ἀτελὴς εὐχή·
στάζει γὰρ αἱ μοι φοίνιον τόδ' ἐκ βυθοῦ
κηκῖον αἷμα, καί τι προσδοκῶ νέον.
παπαῖ, φεῦ.

παπαῖ μάλ', ὦ πούς, οἷά μ' ἐργάσει κακά.
προσέρπει,
προσέρχεται τόδ' ἐγγύς. οἴμοι μοι τάλας.
ἔχετε τὸ πρᾶγμα· μὴ φύγητε μηδαμῆ.
ἀτταταῖ.
ὦ ξένε Κεφαλλὴν, εἴθε σου διαμπερὲς
στέρνων ἔχοιτ' ἄλγησις ἥδε. φεῦ, παπαῖ.
παπαῖ μάλ' αὖθις. ὦ διπλοῖ στρατηλάται,
Ἀγάμεμνον, ὦ Μενέλαε, πῶς ἂν ἀντ' ἐμοῦ
τὸν ἴσον χρόνον τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον;
ὤμοι μοι.
ὦ θάνατε θάνατε, πῶς ἀεὶ καλούμενος
οὕτω κατ' ἦμαρ οὐ δύνᾳ μολεῖν ποτε;
ὦ τέκνον, ὦ γενναῖον, ἀλλὰ συλλαβὼν
τῷ Λημνίῳ τῷδ' ἀγκαλουμένῳ πυρὶ
ἔμπρησον, ὦ γενναῖε· κἀγώ τοι ποτὲ
τὸν τοῦ Διὸς παῖδ' ἀντὶ τῶνδε τῶν ὅπλων,
ἃ νῦν σὺ σώζεις, τοῦτ' ἐπηξίωσα δρᾶν.
τί φῄς, παῖ;
τί φῄς; τί σιγᾷς; ποῦ ποτ' ὤν, τέκνον, κυρεῖς;
ΝΕ. ἀλγῶ πάλαι δὴ τἀπὶ σοὶ στένων κακά.
ΦΙ. ἀλλ', ὦ τέκνον, καὶ θάρσος ἴσχ'· ὡς ἥδε μοι
ὀξεῖα φοιτᾷ καὶ ταχεῖ' ἀπέρχεται.
ἀλλ' ἀντιάζω, μή με καταλίπῃς μόνον.
ΝΕ. θάρσει, μενοῦμεν.
ΦΙ. ἦ μενεῖς; ΝΕ. σαφῶς φρόνει.
ΦΙ. οὐ μήν σ' ἔνορκόν γ' ἀξιῶ θέσθαι, τέκνον.
ΝΕ. ὡς οὐ θέμις γ' ἐμοῦστι σοῦ μολεῖν ἄτερ.
ΦΙ. ἔμβαλλε χειρὸς πίστιν. ΝΕ. ἐμβάλλω μενεῖν.
ΦΙ. ἐκεῖσε νῦν μ', ἐκεῖσε
ΝΕ. ποῖ λέγεις; ΦΙ. ἄνω

ΝΕ. τί παραφρονεῖς αὖ; τί τὸν ἄνω λεύσσεις κύκλον;
ΦΙ. μέθες μέθες με. ΝΕ. ποῖ μεθῶ; ΦΙ. μέθες ποτέ.
ΝΕ. οὗ φημ' ἐάσειν. ΦΙ. ἀπό μ' ὀλεῖς, ἢν προσθίγῃς.
ΝΕ. καὶ δὴ μεθίημ', εἴ τι δὴ πλέον φρονεῖς.
ΦΙ. ὦ γαῖα, δέξαι θανάσιμόν μ' ὅπως ἔχω.
τὸ γὰρ κακὸν τόδ' οὐκ ἔτ' ὀρθοῦσθαί μ' ἐᾷ. 820
ΝΕ. τὸν ἄνδρ' ἔοικεν ὕπνος οὐ μακροῦ χρόνου
ἕξειν. κάρα γὰρ ὑπτιάζεται τόδε.
ἱδρώς γέ τοί νιν πᾶν καταστάζει δέμας,
μέλαινά τ' ἄκρου τις παρέρρωγεν ποδὸς
αἱμορραγὴς φλέψ. ἀλλ' ἐάσωμεν, φίλοι, 825
ἕκηλον αὐτὸν, ὡς ἂν εἰς ὕπνον πέσῃ.
ΧΟ. Ὑπν' ὀδύνας ἀδαὴς, Ὑπνε δ' ἀλγέων, στρ.
εὐαδὲς ἡμῖν ἔλθοις,
εὐαίων εὐαίων, ὄναξ·
ὄμμασι δ' ἀντίσχοις 830
τάνδ' αἴγλαν, ἃ τέταται τανῦν.
ἴθ' ἴθι μοι παιήων.
ὦ τέκνον, ὅρα ποῦ στάσει,
ποῖ δὲ βάσει, πῶς δέ μοι τἀπιτεῦθεν
φροντίδος. ὁρᾷς ἤδη. 835
πρὸς τί μένομεν πράσσειν;
καιρός τοι πάντων γνώμαν ἴσχων
πολὺ παρὰ πόδα κράτος * * * ἄρνυται.
ΝΕ. ἀλλ' ὅδε μὲν κλύει οὐδὲν, ἐγὼ δ' ὁρῶ οὔνεκα
θήραν 839
τήνδ' ἁλίως ἔχομεν τόξων, δίχα τοῦδε πλέοντες.
τοῦδε γὰρ ὁ στέφανος, τοῦτον θεὸς εἶπε κομίζειν.
κομπεῖν δ' ἔστ' ἀτελῆ σὺν ψεύδεσιν αἰσχρὸν.
ὄνειδος.
ΧΟ. ἀλλὰ, τέκνον, τάδε μὲν θεὸς ὄψεται· ἀντ.

ὃν δ' ἂν ἀμείβῃ μ' αὖθις,
βαιάν μοι, βαιάν, ὦ τέκνον,
πέμπε λόγων φάμαν·
ὡς πάντων ἐν νόσῳ εὐδρακὴς
ὕπνος ἄϋπνος λεύσσειν.
ἀλλ' ὅτι δύνᾳ μάκιστον,
κεῖνό μοι, κεῖνο λάθρα
ἐξιδοῦ, ὅ τι πράξεις.
οἶσθα γὰρ ὃν αὐδῶμαι,
εἰ ταύταν τούτῳ γνώμαν ἴσχεις,
μᾶλα τοι ἄπορα πυκινοῖς ἐνιδεῖν πάθη.
οὗρός τοι, τέκνον, οὗρος· ἐπῳδ.
ἀνὴρ δ' ἀνόμματος, οὐδ' ἔχων ἀρωγάν,
ἐκτέταται νύχιος,
ἀλεὴς ὕπνος ἐσθλὸς,
οὐ χερὸς, οὐ ποδὸς, οὗ τινος ἄρχων,
ἀλλ' ὥς τίς τ' Ἀΐδᾳ παρακείμενος
ὁρᾷ. βλέπ' εἰ καίρια φθέγγει·
τὸ δ' ἀλώσιμον ἀμᾷ
φροντίδι, παῖ, πόνος
ὁ μὴ φοβῶν κράτιστος.
ΝΕ. σιγᾶν κελεύω, μηδ' ἀφεστάναι φρενῶν.
κινεῖ γὰρ ἀνὴρ ὅμμα κἀνάγει κάρα.
ΦΙ. ὦ φέγγος ὕπνου διάδοχον, τό τ' ἐλπίδων
ἄπιστον οἰκούρημα τῶνδε τῶν ξένων.
οὐ γάρ ποτ', ὦ παῖ, τοῦτ' ἂν ἐξηύχησ' ἐγὼ
τλῆναί σ' ἑλεινῶς ὧδε τἀμὰ πήματα
μεῖναι παρόντα καὶ ξυνωφελοῦντά μοι.
οὔκουν Ἀτρεΐδαι τοῦτ' ἔτλησαν εὐφόρως
οὕτως ἐνεγκεῖν, ἀγαθοὶ στρατηλάται.
ἀλλ' εὐγενὴς γὰρ ἡ φύσις κἀξ εὐγενῶν,
ὦ τέκνον, ἡ σὴ, πάντα ταῦτ' ἐν εὐχερεῖ

ἔθου, βοῆς τε καὶ δυσοσμίας γέμων.
καὶ νῦν ἐπειδὴ τοῦδε τοῦ κακοῦ δοκεῖ
λήθη τις εἶναι κἀνάπαυλα δὴ, τέκνον,
σύ μ' αὐτὸς ἆρον, σύ με κατάστησον, τέκνον,
ἵν', ἡνίκ' ἂν κόπος μ' ἀπαλλάξῃ ποτὲ,
ὁρμώμεθ' ἐς ναῦν μηδ' ἐπίσχωμεν τὸ πλεῖν.
ΝΕ. ἀλλ' ἥδομαι μέν σ' εἰσιδὼν παρ' ἐλπίδα
ἀνώδυνον βλέποντα κἀμπνέοντ' ἔτι·
ὡς οὐκ ἔτ' ὄντος γὰρ τὰ συμβόλαιά σοι
πρὸς τὰς παρούσας ξυμφορὰς ἐφαίνετο.
νῦν δ' αἶρε σαυτόν· εἰ δέ σοι μᾶλλον φίλον,
οἴσουσί σ' οἵδε· τοῦ πόνου γὰρ οὐκ ὄκνος,
ἐπείπερ οὕτω σοί τ' ἔδοξ' ἐμοί τε δρᾶν.
ΦΙ. αἰνῶ τάδ', ὦ παῖ, καί μ' ἔπαιρ', ὥσπερ νοεῖς·
τούτους δ' ἔασον, μὴ βαρυνθῶσιν κακῇ
ὀσμῇ πρὸ τοῦ δέοντος· οὐπὶ νηὶ γὰρ
ἅλις πόνος τούτοισι συννάίειν ἐμοί.
ΝΕ. ἔσται τάδ'· ἀλλ' ἴστω τε καὐτὸς ἀντέχου.
ΦΙ. θάρσει. τό τοι σύνηθες ὀρθώσει μ' ἔθος.
ΝΕ. παπαῖ· τί δῆτ' ἂν δρῷμ' ἐγὼ τοὐνθένδε γε;
ΦΙ. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ; ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ;
ΝΕ. οὐκ οἶδ' ὅποι χρὴ τἄπορον τρέπειν ἔπος.
ΦΙ. ἀπορεῖς δὲ τοῦ σύ; μὴ λέγ', ὦ τέκνον, τάδε.
ΝΕ. ἀλλ' ἐνθάδ' ἥδη τοῦδε τοῦ πάθους κυρῶ.
ΦΙ. οὐ δή σε δυσχέρεια τοῦ νοσήματος
ἔπεισεν ὥστε μή μ' ἄγειν ναύτην ἔτι;
ΝΕ. ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὑτοῦ φύσιν
ὅταν λιπών τις δρᾷ τὰ μὴ προσεικότα.
ΦΙ. ἀλλ' οὐδὲν ἔξω τοῦ φυτεύσαντος σύ γε
δρᾷς οὐδὲ φωνεῖς, ἐσθλὸν ἄνδρ' ἐπωφελῶν.
ΝΕ. αἰσχρὸς φανοῦμαι· τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.

ΦΙ. οὔκουν ἐν οἷς γε δρᾷς· ἐν οἷς δ' αὐδᾷς ὀκνῶ.
ΝΕ. ὦ Ζεῦ, τί δράσω; δεύτερον ληφθῶ κακὸς,
κρύπτων θ' ἃ μὴ δεῖ καὶ λέγων αἴσχιστ' ἐπῶν;
ΦΙ. ἀνὴρ ὅδ', εἰ μὴ 'γὼ κακὸς γνώμην ἔφυν, 910
προδούς μ' ἔοικε κἀκλιπὼν τὸν πλοῦν στελεῖν.
ΝΕ. λιπὼν μὲν οὐκ ἔγωγε, λυπηρῶς δὲ μὴ
πέμπω σε μᾶλλον, τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.
ΦΙ. τί ποτε λέγεις, ὦ τέκνον; ὡς οὐ μανθάνω.
ΝΕ. οὐδέν σε κρύψω. δεῖ γὰρ ἐς Τροίαν σε πλεῖν 915
πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τὸν Ἀτρειδῶν στόλον.
ΦΙ. οἴμοι, τί εἶπας; ΝΕ. μὴ στένοντε, πρὶν μάθῃς.
ΦΙ. ποῖον μάθημα; τί με νοεῖς δρᾶσαί ποτε;
ΝΕ. σῶσαι κακοῦ μὲν πρῶτα τοῦδ', ἔπειτα δὲ
ξὺν σοὶ τὰ Τροίας πεδία πορθῆσαι μολών. 920
ΦΙ. καὶ ταῦτ' ἀληθῆ δρᾶν νοεῖς;
ΝΕ. πολλὴ κρατεῖ
τούτων ἀνάγκη· καὶ σὺ μὴ θυμοῦ κλύων.
ΦΙ. ἀπόλωλα τλήμων, προδέδομαι. τί μ', ὦ ξένε,
δέδρακας; ἀπόδος ὡς τάχος τὰ τόξα μοι.
ΝΕ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε· τῶν γὰρ ἐν τέλει κλύειν 925
τό τ' ἔνδικόν με καὶ τὸ συμφέρον ποιεῖ.
ΦΙ. ὦ πῦρ σὺ καὶ πᾶν δεῖμα καὶ πανουργίας
δεινῆς τέχνημ' ἔχθιστον, οἷά μ' εἰργάσω,
οἳ' ἠπάτηκας· οὐδ' ἐπαισχύνει μ' ὁρῶν
τὸν προστρόπαιον, τὸν ἱκέτην, ὦ σχέτλιε; 930
ἀπεστέρηκας τὸν βίον τὰ τόξ' ἐλών.
ἀπόδος, ἱκνοῦμαί σ', ἀπόδος, ἱκετεύω, τέκνον.
πρὸς θεῶν πατρῴων, τὸν βίον με μὴ φέλῃς.
ὤμοι τάλας. ἀλλ' οὐδὲ προσφωνεῖ μ' ἔτι,
ἀλλ' ὡς μεθήσων μήποθ', ὧδ' ὁρᾷ πάλιν. 935
ὦ λιμένες, ὦ προβλῆτες, ὦ ξυνουσίαι

θηρῶν ὀρείων, ὦ καταρρῶγες πέτραι,
ὑμῖν τάδ', οὐ γὰρ ἄλλον οἶδ' ὅτῳ λέγω,
ἀνακλαίομαι παροῦσι τοῖς εἰωθόσιν,
οἵ' ἔργ' ὁ παῖς μ' ἔδρασεν οὐξ Ἀχιλλέως
ὀμόσας ἀπάξειν οἴκαδ', ἐς Τροίαν μ' ἄγει·
προσθεὶς τε χεῖρα δεξιὰν, τὰ τόξα μου
ἱερὰ λαβὼν τοῦ Ζηνὸς Ἡρακλέους ἔχει,
καὶ τοῖσιν Ἀργείοισι φήνασθαι θέλει.
ὡς ἄνδρ' ἐλὼν ἰσχυρὸν ἐκ βίας μ' ἄγει,
κοὐκ οἶδ' ἐναίρων νεκρὸν, ἢ καπνοῦ σκιὰν,
εἴδωλον ἄλλως. οὐ γὰρ ἂν σθένοντά γε
εἷλέν μ'· ἐπεὶ οὐδ' ἂν ὧδ' ἔχοντ', εἰ μὴ δόλῳ.
νῦν δ' ἠπάτημαι δύσμορος. τί χρή με δρᾶν;
ἀλλ' ἀπόδος. ἀλλὰ νῦν ἔτ' ἐν σαυτῷ γενοῦ.
τί φῄς; σιωπᾷς. οὐδέν εἰμ' ὁ δύσμορος.
ὦ σχῆμα πέτρας δίπτυλον, αὖθις αὖ πάλιν
εἴσειμι πρὸς σὲ ψιλὸς, οὐκ ἔχων τροφήν·
ἀλλ' αὐανοῦμαι τῷδ' ἐν αὐλίῳ μόνος,
οὐ πτηνὸν ὄρνιν, οὐδὲ θῆρ' ὀρειβάτην
τόξοις ἐναίρων τοισίδ', ἀλλ' αὐτὸς τάλας
θανὼν παρέξω δαῖθ' ὑφ' ὧν ἐφερβόμην,
καί μ' οὓς ἐθήρων πρόσθε θηράσουσι νῦν·
φόνον φόνου δὲ ῥύσιον τίσω τάλας
πρὸς τοῦ δοκοῦντος οὐδὲν εἰδέναι κακόν.
ὄλοιο μή πω, πρὶν μάθοιμ' εἰ καὶ πάλιν
γνώμην μετοίσεις· εἰ δὲ μὴ, θάνοις κακῶς.

ΧΟ. τί δρῶμεν; ἐν σοὶ καὶ τὸ πλεῖν ἡμᾶς, ἄναξ,
ἤδη 'στὶ καὶ τοῖς τοῦδε προσχωρεῖν λόγοις.

ΝΕ. ἐμοὶ μὲν οἶκτος δεινὸς ἐμπέπτωκέ τις
τοῦδ' ἀνδρὸς οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ καὶ πάλαι.

ΦΙ. ἔλέησον, ὦ παῖ, πρὸς θεῶν, καὶ μὴ παρῇς

σαυτοῦ βροτοῖς ὄνειδος, ἐκκλέψας ἐμέ.
ΝΕ. οἴμοι, τί δράσω; μή ποτ' ὤφελον λιπεῖν
τὴν Σκῦρον· οὕτω τοῖς παροῦσιν ἄχθομαι.
ΦΙ. οὐκ εἶ κακὸς σύ· πρὸς κακῶν δ' ἀνδρῶν μαθὼν
ἔοικας ἥκειν αἰσχρά. νῦν δ' ἄλλοισι δοὺς
οἷ' εἰκὸς, ἔκπλει, τἀμά μοι μεθεὶς ὅπλα.
ΝΕ. τί δρῶμεν, ἄνδρες;
ΟΔ. ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν, τί δρᾷς;
οὐκ εἶ μεθεὶς τὰ τόξα ταῦτ' ἐμοὶ πάλιν;
ΦΙ. οἴμοι, τίς ἀνήρ; ἆρ' Ὀδυσσέως κλύω;
ΟΔ. Ὀδυσσέως, σάφ' ἴσθ', ἐμοῦ γ', ὃν εἰσορᾷς.
ΦΙ. οἴμοι· πέπραμαι κἀπόλωλ'. ὅδ' ἦν ἄρα
ὁ ξυλλαβών με κἀπονοσφίσας ὅπλων.
ΟΔ. ἐγὼ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος· ὁμολογῶ τάδε.
ΦΙ. ἀπόδος, ἄφες μοι, παῖ, τὰ τόξα.
ΟΔ. τοῦτο μὲν,
οὐδ' ἢν θέλῃ, δράσει ποτ'· ἀλλὰ καὶ σὲ δεῖ
στείχειν ἅμ' αὐτοῖς, ἢ βίᾳ στελοῦσί σε.
ΦΙ. ἔμ', ὦ κακῶν κάκιστε καὶ τολμήστατε,
οἵδ' ἐκ βίας ἄξουσιν;
ΟΔ. ἢν μὴ πῃς ἑκών.
ΦΙ. ὦ Λημνία χθὼν καὶ τὸ παγκρατὲς σέλας
Ἡφαιστότευκτον, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετὰ,
εἴ μ' οὗτος ἐκ τῶν σῶν ἀπάξεται βίᾳ;
ΟΔ. Ζεὺς ἔσθ', ἵν' εἰδῇς, Ζεὺς, ὁ τῆσδε γῆς κρατῶν,
Ζεὺς, ᾧ δέδοκται ταῦθ'· ὑπηρετῶ δ' ἐγώ.
ΦΙ. ὦ μῖσος, οἷα κἀξανευρίσκεις λέγειν·
θεοὺς προτείνων τοὺς θεοὺς ψευδεῖς τίθης.
ΟΔ. οὐκ, ἀλλ' ἀληθεῖς. ἡ δ' ὁδὸς πορευτέα.
ΦΙ. οὔ φημ' ἔγωγε. ΟΔ. φημί. πειστέον τάδε.
ΦΙ. οἴμοι τάλας. ἡμᾶς μὲν ὡς δούλους σαφῶς

πατὴρ ἄρ' ἐξέφυσεν οὐδ' ἐλευθέρους.
ΟΔ. οὐκ, ἀλλ' ὁμοίους τοῖς ἀρίστοισιν, μεθ' ὧν
Τροίαν σ' ἑλεῖν δεῖ καὶ κατασκάψαι βίᾳ.
ΦΙ. οὐδέποτέ γ'· οὐδ' ἦν χρῇ με πᾶν παθεῖν κακὸν,
ἕως ἂν ᾖ μοι γῆς τόδ' αἰπεινὸν βάθρον.
ΟΔ. τί δ' ἐργασείεις;
ΦΙ. κρᾶτ' ἐμὸν τόδ' αὐτίκα
πέτρᾳ πέτρας ἄνωθεν αἱμάξω πεσών.
ΟΔ. ξυλλάβετέ γ' αὐτόν· μὴ 'πὶ τῷδ' ἔστω τάδε.
ΦΙ. ὦ χεῖρες, οἷα πάσχετ' ἐν χρείᾳ φίλης
νευρᾶς, ὑπ' ἀνδρὸς τοῦδε συνθηρώμεναι.
ὦ μηδὲν ὑγιὲς μηδ' ἐλεύθερον φρονῶν,
οἵως μ' ὑπῆλθες, ὥς μ' ἐθηράσω, λαβὼν
πρόβλημα σαυτοῦ παῖδα τόνδ' ἀγνῶτ' ἐμοὶ,
ἀνάξιον μὲν σοῦ, κατάξιον δ' ἐμοῦ,
ὃς οὐδὲν ᾔδη πλὴν τὸ προσταχθὲν ποιεῖν,
δῆλος δὲ καὶ νῦν ἐστιν ἀλγεινῶς φέρων
οἷς τ' αὐτὸς ἐξήμαρτεν οἷς τ' ἐγὼ 'παθον.
ἀλλ' ἡ κακὴ σὴ διὰ μυχῶν βλέπουσ' ἀεὶ
ψυχή νιν ἀφυῆ τ' ὄντα κοὐ θέλονθ' ὅμως
εὖ προὐδίδαξεν ἐν κακοῖς εἶναι σοφόν.
καὶ νῦν ἔμ', ὦ δύστηνε, συνδήσας νοεῖς
ἄγειν ἀπ' ἀκτῆς τῆσδ', ἐν ᾗ με προὐβάλοι
ἄφιλον ἔρημον ἄπολιν ἐν ζῶσιν νεκρόν.
φεῦ.
ὄλοιο· καί σοι πολλάκις τόδ' ηὐξάμην.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲν θεοὶ νέμουσιν ἡδύ μοι,
σὺ μὲν γέγηθας ζῶν, ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι
τοῦτ' αὖθ', ὅτι ζῶ σὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας,
γελώμενος πρὸς σοῦ τε καὶ τῶν Ἀτρέως
διπλῶν στρατηγῶν, οἷς σὺ ταῦθ' ὑπηρετεῖς.

καίτοι σὺ μὲν κλοπῇ τε κἀνάγκῃ ζυγεὶς
ἔπλεις ἅμ' αὐτοῖς, ἐμὲ δὲ τὸν πανάθλιον
ἑκόντα πλεύσανθ' ἑπτὰ ναυσὶ ναυβάτην
ἄτιμον ἔβαλον, ὡς σὺ φῂς, κεῖνοι δὲ σέ.
καὶ νῦν τί μ' ἄγετε; τί μ' ἀπάγεσθε; τοῦ χάριν;
ὃς οὐδέν εἰμι καὶ τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι.
πῶς, ὦ θεοῖς ἔχθιστε, νῦν οὐκ εἰμί σοι
χωλὸς, δυσώδης; πῶς θεοῖς ἔξεσθ', ὁμοῦ
πλεύσαντος, αἴθειν ἱρά; πῶς σπένδειν ἔτι;
αὖτη γὰρ ἦν σοι πρόφασις ἐκβαλεῖν ἐμέ.
κακῶς ὄλοισθ'. ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες
τὸν ἄνδρα τόνδε, θεοῖσιν εἰ δίκης μέλει.
ἔξοιδα δ' ὡς μέλει γ'· ἐπεὶ οὔποτ' ἂν στόλον
ἐπλεύσατ' ἂν τόνδ' οὕνεκ' ἀνδρὸς ἀθλίου,
εἰ μή τι κέντρον θεῖον ἦγ' ὑμᾶς ἐμοῦ.
ἀλλ', ὦ πατρῷα γῆ θεοί τ' ἐπόψιοι,
τίσασθε τίσασθ' ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ
ξύμπαντας αὐτοὺς, εἴ τι κἄμ' οἰκτείρετε.
ὡς ζῶ μὲν οἰκτρῶς, εἰ δ' ἴδοιμ' ὀλωλότας
τούτους, δοκοίμ' ἂν τῆς νόσου πεφευγέναι.

ΧΟ. βαρύς τε καὶ βαρεῖαν ὁ ξένος φάτιν
τήνδ' εἶπ', Ὀδυσσεῦ, κοὐχ ὑπείκουσαν κακοῖς.

ΟΔ. πόλλ' ἂν λέγειν ἔχοιμι πρὸς τὰ τοῦδ' ἔπη,
εἴ μοι παρείκοι· νῦν δ' ἑνὸς κρατῶ λόγου.
οὔ γὰρ τοιούτων δεῖ, τοιοῦτός εἰμ' ἐγώ·
χὤπου δικαίων κἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίσις,
οὐκ ἂν λάβοις μου μᾶλλον οὐδέν' εὐσεβῆ.
νικᾶν γε μέντοι πανταχοῦ χρῄζων ἔφυν,
πλὴν ἐς σέ· νῦν δὲ σοί γ' ἑκὼν ἐκστήσομαι.
ἄφετε γὰρ αὐτὸν, μηδὲ προσψαύσητ' ἔτι.
ἐᾶτε μίμνειν. οὐδέ σου προσχρῄζομεν,

τά γ' ὅπλ' ἔχοντες ταῦτ'· ἐπεὶ πάρεστι μὲν
Τεῦκρος παρ' ἡμῖν, τήνδ' ἐπιστήμην ἔχων,
ἐγώ θ', ὃς οἶμαι σοῦ κάκιον οὐδὲν ἂν
τούτων κρατύνειν, μηδ' ἐπιθύνειν χερί.
τί δῆτα σοῦ δεῖ; χαῖρε τὴν Λῆμνον πατῶν.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν. καὶ τάχ' ἂν τὸ σὸν γέρας
τιμὴν ἐμοὶ νείμειεν, ἢν σ' ἐχρῆν ἔχειν.
ΦΙ. οἴμοι· τί δράσω δύσμορος, σὺ τοῖς ἐμοῖς
ὅπλοισι κοσμηθεὶς ἐν Ἀργείοις φανεῖ;
ΟΔ. μή μ' ἀντιφώνει μηδέν, ὡς στείχοντα δή.
ΦΙ. ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, οὐδὲ σοῦ φωνῆς ἔτι
γενήσομαι προσφθεγκτὸς, ἀλλ' οὕτως ἄπει;
ΟΔ. χώρει σύ· μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὤν,
ἡμῶν ὅπως μὴ τὴν τύχην διαφθερεῖς.
ΦΙ. ἦ καὶ πρὸς ὑμῶν ὧδ' ἔρημος, ὦ ξένοι,
λειφθήσομ' ἤδη κοὐκ ἐποικτερεῖτέ με;
ΧΟ. ὅδ' ἐστὶν ἡμῶν ναυκράτωρ ὁ παῖς· ὅσ' ὂν
οὗτος λέγῃ σοι, ταῦτά σοι χἠμεῖς φαμέν.
ΝΕ. ἀκούσομαι μὲν ὡς ἔφυν οἴκτου πλέως
πρὸς τοῦδ'· ὅμως δὲ μείνατ', εἰ τούτῳ δοκεῖ,
χρόνον τοσοῦτον, εἰς ὅσον τά τ' ἐκ νεὼς
στείλωσι ναῦται καὶ θεοῖς εὐξώμεθα.
χοὗτος τάχ' ἂν φρόνησιν ἐν τούτῳ λάβοι
λῴω τιν' ἡμῖν. νὼ μὲν οὖν ὁρμώμεθον,
ὑμεῖς δ', ὅταν καλῶμεν, ὁρμᾶσθαι ταχεῖς.
ΦΙ. ὦ κοίλας πέτρας γύαλον στρ. α'.
θερμὸν καὶ παγετῶδες, ὥς σ'
οὐκ ἔμελλον ἆρ', ὦ τάλας,
λείψειν οὐδέποτ', ἀλλά μοι
καὶ θνήσκοντι συνοίσει.
ὤμοι μοί μοι.

ὦ πληρέστατον αὔλιον
λύπας τᾶς ἀπ᾽ ἐμοῦ τάλαν,
τίπτ᾽ αὖ μοι τὸ κατ᾽ ἆμαρ
ἔσται; τοῦ ποτε τεύξομαι 1090
σιτηνόμου μέλεος πόθεν ἐλπίδος;
εἴθ᾽ αἰθέρος ἄνω
πτωκάδες ὀξυτόνου διὰ πνεύματος
ἔλωσί μ᾽. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἴσχω.

ΧΟ. σύ τοι σύ τοι κατηξίωσας, ὦ βαρύποτμ᾽, στρ. β΄. 1095
οὐκ
ἄλλοθεν ἃ τύχα ἆδ᾽ ἀπὸ μείζονος,
εὖτέ γε παρὸν φρονῆσαι
τοῦ πλέονος δαίμονος εἶλου τὸ κάκιον ἀντί. 1100

ΦΙ. ὦ τλάμων τλάμων ἆρ᾽ ἐγὼ ἀντ. α΄. 1102
καὶ μόχθῳ λωβατὸς, ὃς ἤ-
δη μετ᾽ οὐδενὸς ὕστερον
ἀνδρῶν εἰσοπίσω τάλας 1105
ναίων ἐνθάδ᾽ ὀλοῦμαι,
αἰαῖ αἰαῖ,
οὐ φορβὰν ἔτι προσφέρων,
οὐ πτανῶν ἀπ᾽ ἐμῶν ὅπλων
κραταιαῖς μετὰ χερσὶν 1110
ἴσχων· ἀλλά μοι ἄσκοπα
κρυπτά τ᾽ ἔπη δολερᾶς ὑπέδυ φρενός·
ἰδοίμαν δέ νιν,
τὸν τάδε μησάμενον, τὸν ἴσον χρόνον
ἐμὰς λαχόντ᾽ ἀνίας. 1115

ΧΟ. πότμος πότμος σε δαιμόνων τάδ᾽, οὐδὲ σέ γε δόλος
ἔσχ᾽ ὑπὸ χειρὸς ἐμᾶς. στυγερὰν ἔχε
δύσποτμον ἀρὰν ἐπ᾽ ἄλλοις. 1120

καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέλει, μὴ φιλότητ' ἀπώσῃ.

ΦΙ. οἴμοι μοι, καί που πολιᾶς στρ. γ'. 1123
πόντου θινὸς ἐφήμενος,
γελᾷ μου, χερὶ πάλλων 1125
τὰν ἐμὰν μελέου τροφὰν,
τὰν οὐδείς ποτ' ἐβάστασεν.
ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων
χειρῶν ἐκβεβιασμένον,
ἤ που ἐλεινὸν ὁρᾷς, φρένας εἴ τινας 1130
ἔχεις, τὸν Ἡράκλειον
ξύννομον ὧδέ σοι
οὐκ ἔτι χρησόμενον τὸ μεθύστερον
ἔτ', ἀλλ' ἐν μεταλλαγᾷ
πολυμηχάνου ἀνδρὸς ἐρέσσει,
ὁρῶν μὲν αἰσχρὰς ἀπάτας, στυγνὸν δὲ φῶτ' ἐχθοδοπὸν,
μυρί' ἀπ' αἰσχρῶν ἀνατέλλονθ' ὃς ἐφ' ἡμῖν κάκ' ἐμήσατ', ὦ Ζεῦ.

ΧΟ. ἀνδρός τοι τὸ μὲν ἐν δίκαιον εἰπεῖν, στρ. δ'. 1140
εἰπόντος δὲ μὴ φθονερὰν
ἐξῶσαι γλώσσας ὀδύναν.
κεῖνος δ' εἷς ἀπὸ πολλῶν
ταχθεὶς τοῦδ' ἐφημοσύνᾳ
κοινὰν ἤνυσεν ἐς φίλους ἀρωγάν. 1145

ΦΙ. ὦ πταναὶ θῆραι χαροπῶν τ' ἀντ. γ'.
ἔθνη θηρῶν, οὓς ὄδ' ἔχει
χῶρος οὐρεσιβώτας,
φυγᾷ μ' οὐκ ἔτ' ἀπ' αὐλίων
πελᾶτ'· οὐ γὰρ ἔχω χεροῖν 1150
τὰν πρόσθεν βελέων ἀλκάν,
ὦ δύστανος ἐγὼ τανῦν,

ἀλλ' ἀνέδην ὅδε χῶρος ἐρύκεται,
οὐκ ἔτι φοβητὸς ὑμῖν.
ἕρπετε, νῦν καλὸν
ἀντίφονον κορέσαι στόμα πρὸς χάριν
ἐμᾶς σαρκὸς αἰόλας.
ἀπὸ γὰρ βίον αὐτίκα λείψω.
πόθεν γὰρ ἔσται βιοτά; τίς ὦδ' ἐν αὔραις τρέφεται,
μηκέτι μηδενὸς κρατύνων ὅσα πέμπει βιόδωρος αἶα;
ΧΟ. πρὸς θεῶν, εἴ τι σέβει ξένον, πέλασσον, ἀντ. δ'.
εὐνοίᾳ πάσᾳ πελάταν·
ἀλλὰ γνῶθ', εὖ γνῶθ' ὅτι σὸν
κῆρα τάνδ' ἀποφεύγειν.
οἰκτρὰ γὰρ βόσκειν, ἀδαὴς δ'
ἔχειν μυρίον ἄχθος, ᾧ ξυνοικεῖ.
ΦΙ. πάλιν πάλιν παλαιὸν ἄλγημ' ὑπέμνασας, ὦ
λῷστε τῶν πρὶν ἐντόπων.
τί μ' ὤλεσας; τί μ' εἴργασαι;
ΧΟ. τί τοῦτ' ἔλεξας;
ΦΙ. εἰ σὺ τὰν ἐμοὶ στυγερὰν
Τροφάδα γᾶν μ' ἤλπισας ἄξειν.
ΧΟ. τόδε γὰρ νοῶ κράτιστον.
ΦΙ. ἀπό νύν με λείπετ' ἤδη.
ΧΟ. φίλα μοι, φίλα ταῦτα παρήγγειλας ἑκόντι τε πράσσειν.
ἴωμεν ἴωμεν
ναὸς ἵν' ἡμῖν τέτακται.
[illegible] ναὸς ἀραίου Διὸς, ἔλθῃς, ἱκετεύω.

μετρίαζε.

μείνατε, πρὸς θεῶν. ΧΟ. τί θροεῖς; 1185
ΦΙ. αἰαῖ αἰαῖ, δαίμων δαίμων.
ἀπόλωλ' ὁ τάλας·
ὦ ποὺς ποὺς, τί σ' ἔτ' ἐν βίῳ
τεύξω τῷ μετόπιν τάλας;
ὦ ξένοι, ἔλθετ' ἐπήλυδες αὖθις. 1190
ΧΟ. τί ῥέξοντες ἀλλοκότῳ
γνώμᾳ τῶν πάρος ὧν προὔφαινες;
ΦΙ. οὗτοι νεμεσητὸν,
ἀλύοντα χειμερίῳ
λύπᾳ καὶ παρὰ νοῦν θροεῖν. 1195
ΧΟ. βαθί νυν, ὦ τάλαν, ὥς σε κελευομεν.
ΦΙ. οὐδέποτ' οὐδέποτ', ἴσθι τόδ' ἔμπεδον,
οὐδ' εἰ πυρφόρος ἀστεροπητὴς
βροντᾶς αὐγαῖς μ' εἴσι φλογίζων.
ἐρρέτω Ἴλιον, οἵ θ' ὑπ' ἐκείνῳ 1200
πάντες ὅσοι τόδ' ἔτλασαν ἐμοῦ ποδὸς ἄρθρον ἀπῶσαι.
ἀλλ', ὦ ξένοι, ἕν γε μοι εὖχος ὀρέξατε.
ΧΟ. ποῖον ἐρεῖς τόδ' ἔπος;
ΦΙ. ξίφος, εἴ ποθεν,
ἢ γένυν, ἢ βελέων τι, προπέμψατε. 1205
ΧΟ. ὡς τίνα δὴ ῥέξῃς παλάμαν ποτέ;
ΦΙ. κρᾶτ' ἀπὸ πάντα καὶ ἄρθρα τέμω χερί·
φονᾷ φονᾷ νόος ἥδη.
ΧΟ. τί ποτε; ΦΙ. πατέρα ματεύων. 1210
ΧΟ. ποῖ γᾶς;
ΦΙ. ἐς Ἄιδου
οὐ γάρ ἐστ' ἐν φάει γ' ἔτι.
ὦ πόλις ὦ πόλις πατρία,
πῶς ἂν εἰσίδοιμ' ἄθλιός σ' ἀνὴρ,

ΑΙΑΣ. ἀνὴρ ὅδε χῶρ
οὐκ ἔστι φρενήρης ἐμοὶ
ἔφασκε, νῦν κλύω
ἀντίφθογγα κερτόμ
ἐμῶν σαρκῶν πέλλω
ἀπὸ γὰρ βόας πόνου
πέδον γὰρ ἔστα
φέρω,
μηκέτι μηδενὸς
σὺ;

ΧΟ. πρὸς θεῶν, εἴ τι
οὕνεκ' ἐκεῖνα τάδε πε
ἀλλὰ χωροῦ'
εἶμι τάχ' ἀ
οὐκοῦν γὰρ
ἔχειν μ

ΑΙ. πάλιν π
λέξατε πῶ
τί μ' ἐξ

ΧΟ. τί ποῦ' ἔλ
ἀε

καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέλει, μὴ φιλότητ' ἀπώσῃ.
ΦΙ. οἴμοι μοι, καί που πολιᾶς στρ. γ'. 1123
πόντου θινὸς ἐφήμενος,
γελᾷ μου, χερὶ πάλλων 1125
τὰν ἐμὰν μελέου τροφὰν,
τὰν οὐδείς ποτ' ἐβάστασεν.
ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων
χειρῶν ἐκβεβιασμένον,
ἦ που ἐλεινὸν ὁρᾷς, φρένας εἴ τινας 1130
ἔχεις, τὸν Ἡράκλειον
ξύννομον ὧδέ σοι
οὐκ ἔτι χρησόμενον τὸ μεθύστερον
ἔτ', ἀλλ' ἐν μεταλλαγᾷ
πολυμηχάνου ἀνδρὸς ἐρέσσει,
ὁρῶν μὲν αἰσχρὰς ἀπάτας, στυγνὸν δὲ φῶτ' ἐχθοδοπὸν,
μυρί' ἀπ' αἰσχρῶν ἀνατέλλονθ' ὅς ἐφ' ἡμῖν κάκ' ἐμήσατ', ὦ Ζεῦ.
ΧΟ. ἀνδρός τοι τὸ μὲν ἐν δίκαιον εἰπεῖν, στρ. δ'. 1140
εἰπόντος δὲ μὴ φθονερὰν
ἐξῶσαι γλώσσας ὀδύναν.
κεῖνος δ' εἷς ἀπὸ πολλῶν
ταχθεὶς τοῦδ' ἐφημοσύνᾳ
κοινὰν ἦνυσεν ἐς φίλους ἀρωγάν. 1145
ΦΙ. ὦ πταναὶ θῆραι χαροπῶν τ' ἀντ. γ'.
ἔθνη θηρῶν, οὓς ὅδ' ἔχει
χῶρος οὐρεσιβώτας,
φυγᾷ μ' οὐκ ἔτ' ἀπ' αὐλίων
πελᾶτ'· οὐ γὰρ ἔχω χεροῖν 1150
τὰν πρόσθεν βελέων ἀλκὰν,
ὦ δύστανος ἐγὼ ταυῦν,

πότερα δέδοκταί σοι μένοντι καρτερεῖν,
ἢ πλεῖν μεθ' ἡμῶν.
ΦΙ. παῦε, μὴ λέξῃς πέρα.
μάτην γὰρ ἂν εἴπῃς γε πάντ' εἰρήσεται.
ΝΕ. οὕτω δέδοκται; ΦΙ. καὶ πέρα γ' ἴσθ' ἢ λέγω.
ΝΕ. ἀλλ' ἤθελον μὲν ἄν σε πεισθῆναι λόγοις
ἐμοῖσιν· εἰ δὲ μή τι πρὸς καιρὸν λέγων
κυρῶ, πέπαυμαι.
ΦΙ. πάντα γὰρ φράσεις μάτην,
οὐ γάρ ποτ' εὔνουν τὴν ἐμὴν κτήσει φρένα,
ὅστις γ' ἐμοῦ δόλοισι τὸν βίον λαβὼν
ἀπεστέρηκας, κἄτα νουθετεῖς ἐμὲ
ἐλθών, ἀρίστου πατρὸς αἴσχιστος γεγώς.
ὄλοισθ', Ἀτρεῖδαι μὲν μάλιστ', ἔπειτα δὲ
ὁ Λαρτίου παῖς, καὶ σύ.
ΝΕ. μὴ 'πεύξῃ πέρα'
δέχου δὲ χειρὸς ἐξ ἐμῆς βέλη τάδε.
ΦΙ. πῶς εἶπας; ἆρα δεύτερον δολούμεθα;
ΝΕ. ἀπώμοσ' ἀγνὸν Ζηνὸς ὑψίστου σέβας.
ΦΙ. ὦ φίλτατ' εἰπών, εἰ λέγεις ἐτήτυμα.
ΝΕ. τοὔργον παρέσται φανερόν. ἀλλὰ δεξιὰν
πρότεινε χεῖρα, καὶ κράτει τῶν σῶν ὅπλων.
ΟΔ. ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ γ', ὡς θεοὶ ξυνίστορες,
ὑπέρ τ' Ἀτρειδῶν τοῦ τε σύμπαντος στρατοῦ.
ΦΙ. τέκνον, τίνος φώνημα, μῶν Ὀδυσσέως,
ἐπῃσθόμην;
ΟΔ. σάφ' ἴσθι· καὶ πέλας γ' ὁρᾷς,
ὅς σ' ἐς τὰ Τροίας πεδί' ἀποστελῶ βίᾳ,
ἐάν τ' Ἀχιλλέως παῖς ἐάν τε μὴ θέλῃ.
ΦΙ. ἀλλ' οὔ τι χαίρων, ἦν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος.
ΝΕ. ἆ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν, μεθῇς βέλος.

ΦΙ. μέθες με, πρὸς θεῶν, χεῖρα, φίλτατον τέκνον.
ΝΕ. οὐκ ἂν μεθείην.
ΦΙ. φεῦ· τί μ' ἄνδρα πολέμιον
ἐχθρόν τ' ἀφείλου μὴ κτανεῖν τόξοις ἐμοῖς;
ΝΕ. ἀλλ' οὔτ' ἐμοὶ τοῦτ' ἐστὶν οὔτε σοὶ καλόν.
ΦΙ. ἀλλ' οὖν τοσοῦτόν γ' ἴσθι, τοὺς πρώτους στρατοῦ,
τοὺς τῶν Ἀχαιῶν ψευδοκήρυκας, κακοὺς
ὄντας πρὸς αἰχμὴν, ἐν δὲ τοῖς λόγοις θρασεῖς.
ΝΕ. εἶεν. τὰ μὲν δὴ τόξ' ἔχεις, κοὐκ ἔσθ' ὅτου
ὀργὴν ἔχοις ἂν οὐδὲ μέμψιν εἰς ἐμέ.
ΦΙ. ξύμφημι. τὴν φύσιν δ' ἔδειξας, ὦ τέκνον,
ἐξ ἧς ἔβλαστες, οὐχὶ Σισύφου πατρὸς,
ἀλλ' ἐξ Ἀχιλλέως, ὃς μετὰ ζώντων θ' ὅτ' ἦν
ἤκου' ἄριστα, νῦν δὲ τῶν τεθνηκότων.
ΝΕ. ἤσθην πατέρα τὸν ἀμὸν εὐλογοῦντά σε
αὐτόν τέ μ'· ὧν δέ σου τυχεῖν ἐφίεμαι
ἄκουσον. ἀνθρώποισι τὰς μὲν ἐκ θεῶν
τύχας δοθείσας ἔστ' ἀναγκαῖον φέρειν·
ὅσοι δ' ἑκουσίοισιν ἔγκεινται βλάβαις,
ὥσπερ σὺ, τούτοις οὔτε συγγνώμην ἔχειν
δίκαιόν ἐστιν οὔτ' ἐποικτείρειν τινά.
σὺ δ' ἠγρίωσαι, κοὔτε σύμβουλον δέχει,
ἐάν τε νουθετῇ τις εὐνοίᾳ λέγων,
στυγεῖς, πολέμιον δυσμενῆ θ' ἡγούμενος.
ὅμως δὲ λέξω· Ζῆνα δ' ὅρκιον καλῶ·
καὶ ταῦτ' ἐπίστω, καὶ γράφου φρενῶν ἔσω.
σὺ γὰρ νοσεῖς τόδ' ἄλγος ἐκ θειας τύχης,
Χρύσης πελασθεὶς φύλακος, ὃς τὸν ἀκαλυφῆ
σηκὸν φυλάσσει κρύφιος οἰκουρῶν ὄφις·
καὶ παῦλαν ἴσθι τῆσδε μή ποτ' ἐντυχεῖν
νόσου βαρείας, ὡς ἂν αὐτὸς ἥλιος

ταύτῃ μὲν αἴρῃ, τῇδε δ' αὖ δύνῃ πάλιν,
πρὶν ἂν τὰ Τροίας πεδί' ἑκὼν αὐτὸς μόλῃς,
καὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐντυχὼν Ἀσκληπιδῶν
νόσου μαλαχθῇς τῇσδε, καὶ τὰ πέργαμα
ξὺν τοῖσδε τόξοις ξύν τ' ἐμοὶ πέρσας φανῇς. 1335
ὡς δ' οἶδα ταῦτα τῇδ' ἔχοντ' ἐγὼ φράσω.
ἀνὴρ γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἐκ Τροίας ἁλούς,
Ἕλενος ἀριστόμαντις, ὃς λέγει σαφῶς
ὡς δεῖ γενέσθαι ταῦτα· καὶ πρὸς τοῖσδ' ἔτι,
ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους 1340
Τροίαν ἁλῶναι πᾶσαν· ἢ δίδωσ' ἑκὼν
κτείνειν ἑαυτὸν, ἢν τάδε ψευσθῇ λέγων.
ταῦτ' οὖν ἐπεὶ κάτοισθα, συγχώρει θέλων.
καλὴ γὰρ ἡ 'πίκτησις, Ἑλλήνων ἕνα
κριθέντ' ἄριστον, τοῦτο μὲν παιωνίας 1345
ἐς χεῖρας ἐλθεῖν, εἶτα τὴν πολύστονον
Τροίαν ἑλόντα κλέος ὑπέρτατον λαβεῖν.

ΦΙ. ὦ στυγνὸς αἰὼν, τί με, τί δῆτ' ἔχεις ἄνω
βλέποντα κοὐκ ἀφῆκας εἰς Ἅιδου μολεῖν;
οἴμοι, τί δράσω; πῶς ἀπιστήσω λόγοις 1350
τοῖς τοῦδ', ὃς εὔνους ὢν ἐμοὶ παρῄνεσεν;
ἀλλ' εἰκάθω δῆτ'; εἶτα πῶς ὁ δύσμορος
ἐς φῶς τάδ' ἕρξας εἶμι; τῷ προσήγορος;
πῶς, ὦ τὰ πάντ' ἰδόντες ἀμφ' ἐμοῦ κύκλοι,
ταῦτ' ἐξανασχήσεσθε τοῖσιν Ἀτρέως 1355
ἐμὲ ξυνόντα παισὶν, οἵ μ' ἀπώλεσαν;
πῶς τῷ πανώλει παιδὶ τῷ Λαερτίου;
οὐ γάρ με τἄλγος τῶν παρελθόντων δάκνει,
ἀλλ' οἷα χρὴ παθεῖν με πρὸς τούτων ἔτι
δοκῶ προλεύσσειν. οἷς γὰρ ἡ γνώμη κακὴ 1360
μήτηρ γένηται, τἄλλα παιδεύει κακούς.

καὶ σοῦ δ' ἔγωγε θαυμάσας ἔχω τόδε.
χρῆν γάρ σε μήτ' αὐτόν ποτ' ἐς Τροίαν μολεῖν,
ἡμᾶς τ' ἀπείργειν, οἵ γέ σου καθύβρισαν,
πατρὸς γέρας συλῶντες. [οἳ τὸν ἄθλιον
Αἴανθ' ὅπλων σοῦ πατρὸς ὕστερον δίκῃ
Ὀδυσσέως ἔκριναν.] εἶτα τοῖσδε σὺ
εἶ ξυμμαχήσων, κἄμ' ἀναγκάζεις τάδε;
μὴ δῆτα, τέκνον· ἀλλ' ἅ μοι ξυνώμοσας,
πέμψον πρὸς οἴκους· καὐτὸς ἐν Σκύρῳ μένων
ἔα κακῶς αὐτοὺς ἀπόλλυσθαι κακούς.
χοὕτω διπλῆν μὲν ἐξ ἐμοῦ κτήσει χάριν,
διπλῆν δὲ πατρός· κοὐ κακοὺς ἐπωφελῶν
δόξεις ὅμοιος τοῖς κακοῖς πεφυκέναι.
ΝΕ. λέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι
θεοῖς τε πιστεύσαντα τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις
φίλου μετ' ἀνδρὸς τοῦδε τῆσδ' ἐκπλεῖν χθονός.
ΦΙ. ἦ πρὸς τὰ Τροίας πεδία καὶ τὸν Ἀτρέως
ἔχθιστον υἱὸν τῷδε δυστήνῳ ποδί;
ΝΕ. πρὸς τοὺς μὲν οὖν σε τήνδε τ' ἔμπυον βάσιν
παύσοντας ἄλγους κἀποσώζοντας νόσου.
ΦΙ. ὦ δεινὸν αἶνον αἰνέσας, τί φῄς ποτε;
ΝΕ. ἃ σοί τε κἀμοὶ λῷστ' ὁρῶ τελούμενα.
ΦΙ. καὶ ταῦτα λέξας οὐ καταισχύνει θεούς;
ΝΕ. πῶς γάρ τις αἰσχύνοιτ' ἂν ὠφελούμενος;
ΦΙ. λέγεις δ' Ἀτρείδαις ὄφελος, ἢ 'π' ἐμοὶ τόδε;
ΝΕ. σοί που φίλος γ' ὤν, χὠ λόγος τοιόσδε μου.
ΦΙ. πῶς, ὅς γε τοῖς ἐχθροῖσί μ' ἐκδοῦναι θέλεις;
ΝΕ. ὦ τᾶν, διδάσκου μὴ θρασύνεσθαι κακοῖς.
ΦΙ. ὀλεῖς με, γιγνώσκω σε, τοῖσδε τοῖς λόγοις.
ΝΕ. οὔκουν ἔγωγε· φημὶ δ' οὔ σε μανθάνειν.
ΦΙ. ἔγωγ' Ἀτρείδας ἐκβαλόντας οἶδά με.

ΝΕ. ἀλλ' ἐκβαλόντες εἰ πάλιν σώσουσ' ὅρα.
ΦΙ. οὐδέποθ' ἑκόντα γ' ὥστε τὴν Τροίαν ἰδεῖν.
ΝΕ. τί δῆτ' ἂν ἡμεῖς δρῷμεν, εἰ σέ γ' ἐν λόγοις
πείσειν δυνησόμεσθα μηδὲν ὢν λέγω;
ὡς ῥᾷστ' ἐμοὶ μὲν τῶν λόγων λῆξαι, σὲ δὲ
ζῆν ὥσπερ ἤδη ζῆς ἄνευ σωτηρίας.
ΦΙ. ἔα με πάσχειν ταῦθ' ἅπερ παθεῖν με δεῖ·
ἃ δ' ἤνεσάς μοι δεξιᾶς ἐμῆς ὀγκὼν,
πέμπειν πρὸς οἴκους, ταῦτά μοι πρᾶξον, τέκνον,
καὶ μὴ βράδυνε μηδ' ἐπιμνησθῇς ἔτι
Τροίας. ἅλις γάρ μοι τεθρήνηται γόοις.
ΝΕ. εἰ δοκεῖ, στείχωμεν. ΦΙ. ὦ γενναῖον εἰρηκὼς ἔπος.
ΝΕ. ἀντέρειδε νῦν βάσιν σήν. ΦΙ. εἰς ὅσον γ' ἐγὼ σθένω.
ΝΕ. αἰτίαν δὲ πῶς Ἀχαιῶν φεύξομαι; ΦΙ. μὴ φροντίσῃς.
ΝΕ. τί γὰρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν;
ΦΙ. ἐγὼ παρὼν
ΝΕ. τίνα προσωφέλησιν ἕρξεις;
ΦΙ. βέλεσι τοῖς Ἡρακλέους
ΝΕ. πῶς λέγεις; ΦΙ. εἶρξω πελάζειν.
ΝΕ. στεῖχε προσκύσας χθόνα.
ΗΡ. μήπω γε, πρὶν ἂν τῶν ἡμετέρων
αἴῃς μύθων, παῖ Ποίαντος·
φάσκειν δ' αὐδὴν τὴν Ἡρακλέους
ἀκοῇ τε κλύειν λεύσσειν τ' ὄψιν.
τὴν σὴν δ' ἥκω χάριν οὐρανίας
ἕδρας προλιπών,
τὰ Διός τε φράσων βουλεύματά σοι,
κατερητύσων θ' ὁδὸν ἣ στέλλει·
σὺ δ' ἐμῶν μύθων ἐπάκουσον.
καὶ πρῶτα μέν σοι τὰς ἐμὰς λέξω τύχας,
ὅσους πονήσας καὶ διεξελθὼν πόνους

ἀθάνατον ἀρετὴν ἔσχον, ὡς πάρεσθ' ὁρᾶν.
καὶ σοὶ, σάφ' ἴσθι, τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν,
ἐκ τῶν πόνων τῶνδ' εὐκλεᾶ θέσθαι βίον.
ἐλθὼν δὲ σὺν τῷδ' ἀνδρὶ πρὸς τὸ Τρωικὸν
πόλισμα πρῶτον μὲν νόσου παύσει λυγρᾶς,
ἀρετῇ τε πρῶτος ἐκκριθεὶς στρατεύματος,
Πάριν μὲν, ὃς τῶνδ' αἴτιος κακῶν ἔφυ,
τόξοισι τοῖς ἐμοῖσι νοσφιεῖς βίου,
πέρσεις τε Τροίαν, σκῦλά τ' ἐς μέλαθρα σὰ
πέμψεις, ἀριστεῖ' ἐκλαβὼν στρατεύματος,
Ποίαντι πατρὶ πρὸς πάτρας Οἴτης πλάκα.
ἃ δ' ἂν λάβῃς σὺ σκῦλα τοῦδε τοῦ στρατοῦ,
τόξων ἐμῶν μνημεῖα πρὸς πυρὰν ἐμὴν
κόμιζε. καὶ σοὶ ταῦτ', Ἀχιλλέως τέκνον,
παρήνεσ'· οὔτε γὰρ σὺ τοῦδ' ἄτερ σθένεις
ἑλεῖν τὸ Τροίας πεδίον οὔθ' οὗτος σέθεν·
ἀλλ' ὡς λέοντε συννόμω φυλάσσετον
οὗτος σὲ καὶ σὺ τόνδ'. ἐγὼ δ' Ἀσκληπιὸν
παυστῆρα πέμψω σῆς νόσου πρὸς Ἴλιον.
τὸ δεύτερον γὰρ τοῖς ἐμοῖς αὐτὴν χρεὼν
τόξοις ἁλῶναι. τοῦτο δ' ἐννοεῖσθ', ὅταν
πορθῆτε γαῖαν, εὐσεβεῖν τὰ πρὸς θεούς·
ὡς τἄλλα πάντα δεύτερ' ἡγεῖται πατὴρ
Ζεύς. ἡ γὰρ εὐσέβεια συνθνήσκει βροτοῖς.
[κἂν ζῶσι κἂν θάνωσιν, οὐκ ἀπόλλυται.]

ΦΙ. ὦ φθέγμα ποθεινὸν ἐμοὶ πέμψας,
χρόνιός τε φανεὶς,
οὐκ ἀπιθήσω τοῖς σοῖς μύθοις.

ΝΕ. κἀγὼ γνώμῃ ταύτῃ τίθεμαι.

ΗΡ. μή νυν χρόνιοι μέλλετε πράσσειν.
καιρὸς καὶ πλοῦς

οὐδ' ἐπείγει γὰρ κατὰ πρύμνην.
ΦΙ. φέρε νυν στείχων χώραν καλέσω.
χαῖρ', ὦ μέλαθρον ξύμφρουρον ἐμοὶ,
Νύμφαι τ' ἔνυδροι λειμωνιάδες,
καὶ κτύπος ἄρσην πόντου προβολῆς,
οὗ πολλάκι δὴ τοὐμὸν ἐτέγχθην
κρᾶτ' ἐνδόμυχον πληγαῖσι νότου,
πολλὰ δὲ φωνῆς τῆς ἡμετέρας
Ἑρμαῖον ὄρος παρέπεμψεν ἐμοὶ
στόνον ἀντίτυπον χειμαζομένῳ.
νῦν δ', ὦ χρῆναι Λύκιόν τε ποτὸν,
λείπομεν ὑμᾶς, λείπομεν, οὐδὴ
δόξης ποτε τῆσδ' ἐπιβάντες.
χαῖρ', ὦ Λήμνου πέδον ἀμφίαλον,
καί μ' εὐπλοίᾳ πέμψον ἀμέμπτως,
ἔνθ' ἡ μεγάλη Μοῖρα κομίζει,
γνώμη τε φίλων, χὠ πανδαμάτωρ
δαίμων, ὃς ταῦτ' ἐπέκρανεν.
ΧΟ. χωρῶμεν δὴ πάντες ἀολλεῖς,
Νύμφαις ἁλίαισιν ἐπευξάμενοι
νόστου σωτῆρας ἱκέσθαι.

PHILOCTETES.

NOTES.

3. *πατρὸς*. There is no need of a prep. The source from which anything is derived or takes place is properly in the genitive. Wordsw. 130, obs.

4. *Νεοπτόλεμε*. To be pronounced as a quadrisyllable, as *νεολαία* is often to be pronounced as *νολαία*. See again inf. 241; not so in Eur. Orest. 1655, *Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν, οὐ γαμεῖ ποτε*.
Μηλιᾶ, acc. fr. *Μηλιεύς*, gen. *Μηλιῶς*, dat. *Μηλιεῖ*, acc. *Μηλιᾶ*, pl. *εἶς—ὧν—εὖσι—ᾶς*. See J. G. G. 97, obs. 8. Malis (*Μηλὶς γῆ*) is a small district south of Thessaly, opposite the north-west point of Eubœa: its inhabitants were Dorians.

5. *Ποίαντος υἱὸν*. Philoctetes is called *Pœantiades* by Ovid, Met. xiii. 313.
ἐξέθηκ'. Cf. Hom. Il. B. 721:

> *ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων*
> *Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν*
> *ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὄδρου.*

7. διαβόρῳ, accent on penult. act. διάβορον, pass., accent on antepenult, occurs Trach. 676.

9. ἐκήλοις. The same idiom is found in Latin. Comp. Sall. Jug., "Uti militibus exæquatus cum imperatore labos volentibus esset."

10. κατεῖχε, *filled, occupied.* Cf. Hom. Il. xvi. 79, οἱ δ' ἀλαλητῷ πᾶν πεδίον κατέχουσι. Eur. Alc. 344.

16. ἐνταῦθα, *hereabout.* δίστομος πέτρα. Compare inf. 159, οἶκον ἀμφίθυρον πετρίνης κοίτης, and 952, σκῆμα πέτρας δίπτυλον.

17, 18. ἡλίου διπλῆ ἐνθάκησις, i. e. the cave opened east and west, and so received both the morning and afternoon sun. Hence called θερμὸν καὶ παγετῶδες, inf. 1082.

22. ἔχει, *dwells, continues.* The subject is Philoctetes. Linw. Herm. and Wund. punctuate differently, and take ἃ as the nom. to ἔχει.

26. τοὔργον οὐ μακρὰν. Cf. Æsch. Ag. 1650, τοὔργον οὐχ ἑκὰς τόδε.

29. τόδε, *here;* he points, as he speaks, to the place.

30. ὅρα μὴ—κυρῇ, *see lest he be,* or, *see that he be not,*—enjoining caution. Cf. El. 581. ὅρα μὴ κυρεῖ, *see whether or no he is,*—simply implying inquiry. Compare Antig. 1254.

31. κενὴν — ἀνθρώπων δίχα. Compare Antig. 445, and Ajax, 464.

32. οἰκοποιὸς τροφή, *household furniture.*

35. αὐτόξυλον, *all of wood.*

36. πυρεῖα, *igniaria;* pieces of wood for lighting fire by rubbing one against another.

38. καὶ ταῦτα γ' ἄλλα θάλπεται ῥάκη, *and these rags besides drying.*

43. ἐπὶ φορβῆς νόστον, *in quest of food.* νόστος, *via.*

44. ἢ φύλλον. The construction is, ἢ (ἐπὶ φύλλον) εἰ κάτοιδέ τι φύλλόν που.

48. ἔρχεται, *he is gone.* Compare 1181, μὴ ἔλθῃς.

49. δευτέρῳ λόγῳ, *next.*

53. ὡς ὑπηρέτης πάρει. *Since thou art here to help me.*

55. σε δεῖ ὅπως—ἐκκλέψεις. Compare Aj. 556, δεῖ σ' ὅπως —δείξεις κ.τ.λ. The constructions of δεῖ are as follow: (1), δεῖ ποιεῖν. (2), δεῖ σε ποιεῖν. (3), δεῖ σοι ποιεῖν, very rarely; (4), δεῖ σοί τινος, more rarely δεῖ σέ τινος. (5), δεῖ σε ὅπως ποιήσεις. The last is sometimes explained by supposing an ellipse of σκοπεῖν, (J. G. G. 812, 2,) or some such equivalent word, as is supplied in 877, and in Æsch. Prom. V. 86, σε δεῖ Προμηθέως ὅτῳ τρόπῳ—ἐκκυλισθήσει.

61. μόνην ἔχοντες τήνδ' ἅλωσιν Ἰλίου, *having this only means of taking Ilium.* τήνδε, i.e. τὸ σὲ ἐλθεῖν εἰς Ἴλιον. Schol. ἅλωσιν, *means* of taking,—one of the proper meanings of this form of noun. So Elect. 142, ἀνάλυσις, *means* of doing away. Antig. 361, φεῦξιν. Eur. Med. 279, ἔκβασις.

62-3. οὐκ ἠξίωσαν κ.τ.λ. There is a confusion here of two constructions: (1), οὐκ ἠξίωσάν σε τῶν Ἀχ. ὅπλ. and (2), οὐκ ἠξ. δοῦναι [τὰ Ἀχ. ὅπλ. σοι] ἐλθόντι.

73. *οὔτε τοῦ πρώτου στόλου*, i.e. *οὔτε ὢν τοῦ πρώτου στόλου*, or *τοῦ πρώτ. στόλ.* may be no more than a *genitivus temporis*. Wordsw. 131, 1.

75. *τόξων ἐγκρατὴς, having his bow within his reach.*

77. *δεῖ—ὅπως.* See above, note *55*.

81. *κτῆμα.* There is a difficulty in this line arising from the omission of the article. Wunder would explain it by taking *κτῆμα λαβεῖν* together, (see examples cited by him,) as = *κτᾶσθαι*, and making *ἡδὺ* alone the predicate. Herm. makes *ἡδὺ κτῆμα* together the predicate, and supplies the subject *τὸ κτῆμα* from it,—in this order: [*τὸ κτῆμα*] *τῆς νίκης* [*ἔστι*] *ἡδὺ κτῆμα λαβεῖν*. Herm.'s way is best.

87. *Λαερτίου.* Two forms are found, *Λαέρτιος*, and *Λαέρτης*, inf. 366.

88. *ἔφυν—πράσσειν.* Cf. v. 80, *πεφυκότα—φωνεῖν.* See J. G. G. 668.

92. *τοσοῦσδε, many as we are;* opposed to *ἐξ ἑνὸς ποδός, singly.*

99. *τὴν γλῶσσαν—πάνθ' ἡγουμένην. διαβάλλει τοὺς καθ' ἑαυτὸν ῥήτορας ὁ ποιητὴς ὡς διὰ γλώσσης πάντα κατορθοῦντας.* Schol.

100. *τί οὖν.* This is one of the very few cases of *hiatus*, admissible in tragedy, and even this is questioned by Pors., Phœn. 892. It is defended by Herm. See J. G. G. 16, 3.

102. *ἐν δόλῳ.* Cf. sup. 60, *ἐν λιταῖς.*

104. *οὕτως ἔχει τι κ.τ.λ.*, lit., *has he so strong a confidence*

of strength? i. e. has he such strength that he is so confident? *ἰσχύος θράσος* must be taken closely together, and the former, in the sense, is the principal word.

106. *οὐκ ἄρ' ἐκείνῳ γ', κ.τ.λ.; Dare not one then even come near him?*

110. *πῶς οὖν βλέπων.* Take *βλέπων* closely with *πῶς. With what face, &c.*

111. *ὀκνεῖν, to be scrupulous.*

127. *κατασχολάζειν τοῦ χρόνου τι, to tarry somewhat too long. τοῦ χρον.* depends upon *κατασχολάζειν.*

138. *τέχνα γὰρ—καὶ γνώμα παρ' ὅτῳ.* The construction is: *τέχνα καὶ γνώμα [ἐκείνου] παρ' ὅτῳ,* &c. *προὔχει τέχνας ἑτέρας.*

142. *τὸ, wherefore.*

147. *τῶνδ' ἐκ μελάθρων.* Herm. takes these words with *ὀδίτης,* and not with *μόλῃ, qui ex hoc antro abiit.*

151. *φρουρεῖν ὄμμα, to be watchful.*

166. *σμυγερὸν,* poet. for *μογερὸν, with labour.*

167. *οὐδέ τιν' αὐτῷ κ.τ.λ., and cannot find for himself any healer of his woes.* If *αὐτῷ* be read, we must render, *and no one brings to him, &c.*

170. *μή του κηδομένου.* Genitive absolute. *Without any mortal to care for him.*
σύντροφον, familiar, friendly, usual. Inf. 202.

181. *οὐδενὸς,* sc. *ἀνδρός.*

188. The order is: *ἃ δ' ἀθ. ἀχὼ ὑπὸ πικρᾶς ὀλωγᾶς ὀχεῖται τηλεφανὴς. ὀχ. τηλεφ., is borne to a distance.*

196. Χρύσης. The story is that Philoctetes was bitten by a snake while shewing to the Greeks the altar of Athena Chrysa, in the island called by her name, on which they had landed, on their way to Troy, for the purpose of sacrificing, in compliance with the direction of an oracle. See below, 1327.

197. δίχα κηδεμόνων, *away from any to care for him.*

206. στίβου κατ' ἀνάγκαν, *with forced and toiling step.*

215. ὑπ' ἀνάγκας, to be taken with βοᾷ: *præ dolore vociferatur.* τηλωπὸν, like τηλεφανῆς, sup. 189.

217. ἢ ναὸς κ.τ.λ., *or beholding a strange vessel at anchor.* ἄξενον, see v. 302; lit. *inhospitable*, meaning that vessels seldom put in thither.

228. τύχοιμ' ἂν εἰπών, *of what country—shall I be right in saying that you are?* τυγχάνειν, lit., *to hit the mark;* hence, *to be right;* and so joined with the participle of another verb, especially in interrogations, it may be rendered by an adverb, *well, rightly*, as here. Wunder remarks (Ajax, 164,) that ἁμαρτάνω in the opposite signification is constructed very similarly.

234. φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν. φεῦ, an exclamation of wonder and delight: *Oh! that I should have heard, &c.*

236. τις, to be taken with χρεία, not with ἀνήρ.

239. γένος, accusative.

240. Σκύρου. Neoptolemus was born in Scyros, in which island his father Achilles had concealed himself, lest he should be compelled to take part in the Trojan war.

The mother of Neoptolemus was Deidamia, daughter of Lycomedes.

244. *τίνι στόλῳ, on what mission.* *προσέσχες.* This word is variously constructed:—with acc. and dat., *προσέχειν τι*, or *τινά τινί:* with acc. and prep., *ἐς τὴν Σάμον*, Hdt.; with acc. of place, as in the present instance; and with dat. of place, *προσ. τῇ γῇ*, Hdt.

247. *τοῦ—στόλου.* See above, 73.

248. *μετέσχες—πόνου.* See Wordsw. 132, obs. 1.

250. *πῶς γὰρ κάτοιδ'.* Cf. Electr. 923, *πῶς δ' οὐκ ἐγὼ κάτοιδ' ἃ γ' εἶδον ἐμφανῶς;*

252. *διωλλύμην.* Preserve the meaning of the imperf.: *Began to be undone; which were the beginning of my ruin.*

255. *οὗ ὧδ' ἔχοντος, of whose state.*

256. *Ἑλλάδος γῆς μηδαμοῖ.* The genitives depend upon the adverb. Wordsw. 172.

258. *σῖγ' ἔχοντες.* Wordsw. 171.

264. *Κεφαλλήνων ἄναξ.* Ulysses, who is addressed as *ὦ ξένε Κεφαλλήν*, inf. 791. Cf. Hom. Il. ii. 631, *αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους*, where among the Cephallenians are included the inhabitants of the neighbouring islands, Zacynthus, Leucas, &c., and even of the coasts of Acarnania. From the piratical character of these islanders, Buttm. supposes that something of bitterness is meant to be conveyed in the appellation, *Κεφ. ἄναξ*, and *ὦ ξένε Κεφ.*

268. *σὺν ᾗ*, sc. *νόσῳ*. For *σὺν*, compare v. 1022, *σὺν κακοῖς πολλοῖς*.

270. *κατέσχον δεῦρο*. See above, 221, *ἐς γῆν τήνδε — κατέσχετε*.

271. *ἐκ πολλοῦ σάλου* may be understood either of *the tossing of a long voyage*, (Lidd. and Scott,) or of *the violence of pain caused by the wound*. (Wund., who refers to Œd. Tyr. 24, and Antig. 163.)

275. *οἳ' αὐτοῖς τύχοι*, lit., *things such as I pray may befall them*. Compare vss. 315-6. Herm. calls this frigid, and translates by *quale forte iis supposteret*; but rarely this is much more frigid.

281-2. *νόσου κάμνοντι συλλάβοιτο*. *νόσου* depends upon *συλλάβοιτο*. Eur. Med. 946. Wordsw. 132, obs. 1. *κάμνοντι*, dat. of pers. after *συλλάβοιτο*.

283. *πλὴν ἀνιᾶσθαι, except pain and grief*. See Hor. ii. Sat. v. 69, "Invenietque nil sibi legatum præter plorare suisque."

284. *τούτου*, sc. *τοῦ ἀνιᾶσθαι*.

289—292. *πρὸς δὲ τοῦθ' κ.τ.λ., And to this, whatsoever my arrow drawn back with the string hit, to this I say, I, dragging my maimed foot, would* [i. e. used to] *wriggle myself forward*.
βάλοι after a relative, and without *ἄν*. See Wordsw. § 157. *ἄν—εἱλυόμην ἄν*, with imperf. indic. See Wordsw. § 167, obs. 3.
αὐτὸς, I myself;—he had no attendant or dog to fetch it for him.

295. *εἶτα πῦρ ἄν οὐ παρῆν*. Compare Eur. Phœn. 401, *τοτὲ μὲν ἐκ' ἦμαρ εἶχον, εἶτ' οὐκ εἶχον ἄν*.

300. *φέρε—μάθῃς.* See J. G. G. 416, 1.

305. *ἔσχε, appulit = προσέσχες*, v. 244. *τάδε*, sc. *ἀκούσια*, understood from *ἄκων*.

309. *προσέδοσαν. πρὸς*, i. e. besides their compassionate words.

312. *ἔτος τόδ'*. Wordsw. § 141, *a*.

313. *ἀδηφάγον, devouring* [*ἀδὴν—φαγεῖν*].

320. *συντυχὼν ἀνδρῶν. συντυχὼν = τυχὼν*. It is found again with a gen. Œd. Col. 1482.

344. *τροφεὺς τοὐμοῦ πατρὸς*. Phœnix.

349. *οὐ πολὺν—μ' ἐπέσχον, they did not detain me long*, i. e. *they incited me*. "Figura usitatissima Græcis est, ut negent id, cujus intelligi contrarium volunt." Herm.

352-3. *λόγος καλὸς—εἰ αἱρήσοιμ', the prospect of the reputation of taking;*—this taking was as yet only supposed, hence the opt. mood. See J. G. G. 802, obs. 1.

359. *ἔκειτο, was lying dead;* "paratus ad sepulturam."

355-6. *κἀγὼ—καὶ*. Compare Antig. 1186-7.

369. *σχέτλιε—τολμήσατε*, sing. with pl. verb. See J. G. G. 390, 2, *b*.

376. *ὅπλ'—ἀφαιρήσοιτό μ'*, double acc. Wordsw. § 139.

377. *ἐνθάδε, to this point*, or *strait*.

378. *δηχθεὶς, stung*.

392. *Πακτωλὸν*. Cybele, who is addressed in this chorus,

was worshipped in Lydia, and had a temple at Sardis. Hdt. v.

399. *παρεδίδοσαν.* See above, 64, *ἀλλ' αὖτ' Ὀδυσσεῖ παρέδοσαν.*

400-1. *ταυροκτόνον λεόντων ἔφεδρε. ἔφεδρε, riding on,* or *sitting on thy car drawn by—.* Compare Virg. Æn. iii. 113, "Et juncti currum dominæ (sc. Cybeles) subiere leones."

402. *σέβας ὑπέρτατον,* not vocative, but acc. in apposition to *τεύχεα.*

409. *ἐς τέλος, at last.*

411. *Αἴας ὁ μείζων,* the son of Telamon. *εἰ* depends upon *θαῦμα.*

416. *ὁ Τυδέως γόνος.* Diomede is frequently associated with Ulysses in the Iliad, as his comrade in adventure; hence the dislike of Philoctetes to him. The Schol. says that he had aided Ulysses in deserting Philoctetes.

417. *οὐδ' οὐμπολητὸς Σισύφου Λαερτίῳ.* Transl., *Nor that son of Sisyphus, bargained away to Laertes.* The more common reading is *Σισύφου-Λαερτίου,* taken as if one word. The objection to this is, that such compounds are not found in tragedy. The meaning is, that Laertes married Anticlea when she was pregnant by Sisyphus.

418. *οὐ μὴ θάνωσι, they will not be dead,* or, *there is no chance of their being dead.*

423. *τὰ κείνων κακά, the ills arising from them.*

426. *δύ' αὖτως δεῖν' ἔλεξας, two pieces of news thou hast told me, alike* (*αὖτως*) *sad, of men of whose death I should*

least have wished to hear. The two are Antilochus and Ajax.

428—30. Transl. *What then is one to look to, when men like these are dead, but Ulysses even here again (as ever) remains, when in place of them he ought to be spoken of as dead.*

434. *ἐνταῦθα, at this time.*

443. Transl. *Who, on all occasions, speaking against everybody's will, (ὅπου μηδεὶς ἐρῇ,) would never choose to say once for all (εἰσάπαξ) what he had to say.*

452. *ἐπαινῶν, wishing to approve.*

456. *ὅπου,* the antecedent is *τούτους,* inf. 458. *ὅπου,* same as *παρ' οἷς.*

466. Transl. lit. *For convenience summons us to wait for opportunity of sailing, not so much from a distance as from some place near at hand;* i. e. we will go down to the seaside, that we may be ready to take advantage of the first favourable wind. *πλοῦν, navigandi opportunitatem. πλοῦν σκοπεῖν.* See Eur. Hec. 901, *πλοῦν ὁρῶντας ἡσυχον.*

468. *πρός σε πατρὸς.* Preposition separated from its case by interposition of the person adjured, not uncommon both in Greek and Latin. Compare Eur. Alc., *μὴ πρός σε θεῶν τλῇς με προδοῦναι.*

469. *πρός τ' εἴ τί σοι, and by everything that is dear to thee. πρός εἰ.* Compare Virg. Æn. x. 903, "Unum hoc, *per, si qua est* victis venia hostibus, oro."

473. *ἐν παρέργῳ θοῦ με, make me of secondary concern.*

492. *πατρί μ' ὡς δείξῃς φίλῳ.* This depends upon ἔκσωσόν μ' ἄγων, and ἢ πρὸς—ἔσται is parenthetical.

494. *τοῖς ἱγμένοις, by means of those who have come hither.*

496. *αὐτόστολον, in person.* Compare *αὐτάγγελος*, inf. 568.

497. *τὰ τῶν διακόνων,* for *οἱ διάκονοι,* with which *ποιούμενοι,* in v. 499, agrees. Sophocles perhaps meant to have concluded the sentence with *ἐμποδὼν ἐγένετο,* or the like, instead of which he substituted *τὸν οἴκαδ' ἥκειγον στόλον.*

503. *θἄτερα,* an euphemism for *κακά.*

504. *χρὴ δ' ἑκτὸς.* Compare Horace, Carm. II. x. 13:

"Sperat infestis, metuit secundis
Alteram sortem bene præparatum
Pectus."

511. *τὸ κείνων κακὸν — μετατιθέμενος, changing their evil doings into gain for Philoctetes.*

520. *τῆς νόσου* depends upon *πλησθῇς. ξυνουσίᾳ, by its presence.*

521. *αὐτὸς τοῖς λόγοις τούτοις.* Compare Œd. Tyr. 557, *καὶ νῦν ἔθ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι.*

542. The Ἔμπορος, or trader, who now enters, is the *τοῦτον τὸν ἄνδρα* mentioned by Ulysses in line 128. He comes forward in the garb of a sailor, conducted by another of the crew of Neoptolemus.

552. *προστυχόντι τῶν ἴσων, having met with such requital as my service deserves.*

556. *δρώμεν', in process of execution.*

562. *οἵ τε Θησέως κόροι.* Eur. Hec. 125, *τὼ Θησείδα.* Their names were Acamas and Demophon.

568. *αὐτάγγελος.* See above, v. 496.

571. *ἔστελλον, were preparing to set out;* imperf.

573. *ἦν δή τις—.* Philoctetes was the person he was going to name. See 591-4.

578. *κατὰ σκότον,* adverbially. See above, 566, *καθ' ὁρμὴν.*

581. *ἐς φῶς,* answering to *κατὰ σκότον,* above.

590. *ποιοῦ,* understand *με αἴτιον. λέγων, speaking,* i. e. *provided you speak; modo dicas.*

598. The construction is: *τίνος δὲ πράγματος χάριν χρόνῳ τοσῷδε Ἀτρεΐδαι ἄγαν οὕτως ἐπεστρέφοντο τοῦδε. τοῦδε.* Philoctetes.

607. *ὁ πάντ' ἀκούων κ.τ.λ., who is spoken of with every base and insulting term.*

612. *οὐ μὴ—πέρσοιεν. οὐ μὴ,* only found if with the opt., in the *oratio obliqua,* and that rarely. See J. G. G. 748, obs. 2.

613. *νήσου,* after *ἄγοιντο,* gen. of object from which motion takes place. J. G. G. 530.

615-17-19. *ὑπέσχετο—οἴοιτο—ἐφεῖτο.* Notice these moods. *ὑπέσχετο,* indic. in *oratio recta,* as the simple narration of the *ἔμπορος. οἴοιτο* and *θέλοι,* opt. *in oratio obliqua,* because the narrator speaks as from the person of Ulysses. In *ἐφεῖτο,* indic., the narrative is resumed by the *ἔμπορος* in his own words.

619. *τούτων —μὴ τυχών, if he did not succeed in this.*

624. *πεισθήσομαι γὰρ ὧδε, why thus* (i. e. if he can persuade me to return with him,) *I shall be persuaded to return to life after I am dead*; or, *I shall as soon be persuaded to return, &c.*

625. *ὥσπερ δύκείνου πατήρ.* Sisyphus, who obtained leave from Pluto to return to earth for the purpose of avenging himself on his wife Merope, who, at his own desire, had left his funeral rites unperformed. Having regained the earth, he took care not to keep his promise of returning to Hades immediately; for which breach of faith he was afterwards doomed to punishment.

630. *νεὼς*, i. e. *ἐπὶ νεὼς.*

638. *ἤγαγεν, brings; is wont to bring.*

639. *πνεῦμα τοὐκ πρῴρας, the head-wind which is now against us.*

642. *ταῦτα*, sc. *τὰ ἐκ πρῴρας πνεύματα.*

647. *καίπερ οὐ πολλῶν ἄπο.* The meaning is, *though I have not many to choose from.*

648. *ὃ μὴ νέωι γε τῆις ἐμῆις ἔνι;* Herm. explains this by supplying λαβεῖν from λαβών, sup. 645: *What is this which you cannot get* (ὃ μὴ ἔνι λαβεῖν) *from my ship?* Others more simply make the gen. directly depend upon ἔνι,—*What is this which is not on board my ship?*

650. *πραΰνειν* may be either transitive, *to soothe*; or neut., *to become quiet.*

680. *ἀν' ἄμπυκα δρομάδα, on a whirling wheel.* ἄμπυξ,

[deriv. ἀμπέχω] properly, *a fillet for binding the hair;* hence, *anything round,—a wheel.*

684. ὃς οὔτ' ἔρξας τίν' οὔτε νοσφίσας, *who, having neither done any one any harm, nor defrauded any one.* ἔρξας is used in a bad sense. The full construction is: ἔρξας τινά τι. νοσφίζειν, [νόσφι] properly, *to deprive,* is also constructed with a double acc., τινά τι: or acc. and gen. Eur. Alc. 44, καὶ νοσφιεῖς με τοῦδε δευτέρου νεκροῦ: cf. inf. 1427, (see Wordsw. 132, *g*); or with acc. alone: Æsch. Eum. 211, τί γὰρ γυναικὸς ἥτις ἄνδρα νοσφίσῃ.

690. κατέσχεν, *sustained, supported.*

691. ἵν' αὐτὸς ἦν πρόσουρος. If the reading be correct, it must be rendered, *where he was his own only neighbour.* But Dind. now adopts πρόσουρον, acc. agreeing with βάσιν, with the meaning of which, compare v. 171, μηδὲ σύντροφον ὄμμ' ἔχων.

692. κακογείτονα, *a neighbour to his misery.*

695. παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον βαρυβρῶτ' ἀποκλαύσειεν αἱματηρόν. There is probably some word (Herm. suggests κάματον) lost. Supplying this, the construction would be παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον (cogn. acc.) ἀποκλαύσειεν κάματον βαρυβρῶτα αἱματηρόν. ἀποκλαύσειεν, opt. on account of the imperf. ἦν, in v. 691.

696. αἱμάδα, *flow* or *gush of blood.* αἱμὰς, from αἷμα, with fem. amplificative termination. Wordsw. 102, *b.*

697. ἐνθήρου, *loathsome,* or *poisoned.* The Schol. interprets it by θηροδήκτου.

698. κατευνάσειεν, from κατευνάω, not from κατευνάζω.

699. *εἴ τι ἐμπέσοι—ἑλεῖν, should any fall in his way that he might pluck it from the nourishing earth.* τι sc. φύλλον. Wunder has τινα, sc. φύλλα. Herm. reads τις, sc. αἱμὰς. Linw. makes the passage very simple, in the following order: οὐδ' ὃς κατευνάσειεν αἱμάδα—εἴ τις ἐμπέσοι—ἠπίοισι φύλλοις—ἑλὼν (αὐτὰ) ἐκ φορβάδος γαίας.

701. εἶρπε γὰρ κ.τ.λ. Take ἂν with εἶρπε. Transl. *For at such times as* (τότε ἁνίκα) *his soul-piercing torture subsided, he would creep sometimes to one place, sometimes to another, whence he might find it easy to move about, crawling along, like a child without its nurse.* εὐμάρεια πόρου, i. e. where the ground was plain and easy.

706. ἄλλων, depends upon αἴρων. Wordsw. 132, obs. 2.

718. προσενώμα, *approached it* (L. and S.); others render, *applied it to his lips.*

720. ἀνύσει, *he will end his life.* ἐκ κείνων, sc. τῶν κακῶν.

727. ὁ χάλκασπις ἀνὴρ. Hercules. πλάθει, present for a past tense. πᾶσιν. It was the greater honour that Hercules was admitted to the company of *all* the gods.

730, &c. "Philoctetes, feeling the symptoms of his distemper approaching, endeavours as much as possible to conceal his anguish, being apprehensive that his cries and groans might induce Neoptolemus, in spite of his promise, to leave him behind; he makes light of it, therefore, till quite overpowered by continual torture, he acknowledges himself at last unable to stir. This circumstance is thrown in with great art by the poet, to stop the effect of Ulysses' stratagem, which was just on the point of execution, and which, if it had succeeded, must of course have put an end to the drama. This accident

intervening gives a new turn to the whole; serves to introduce the remorse and repentance of Neoptolemus, gives Ulysses an opportunity of appearing, and brings about the catastrophe." Francklin.

735. κουφίζειν, intransitive.

752. ἰυγήν, *shrieking*, [fr. ἰύζω, Th. ἰού, ἰώ].

755. τοὐπίσαγμα, *burden*, [σάττω.]

758. αὕτη, sc. ἡ νόσος, understood from νοσήματος. There is great difficulty in this verse; on the whole, perhaps, the following interpretation is the most simple: *For it comes back upon me at intervals, irregularly and uncertainly, just as it is satiated and leaves me;* i. e. its coming is as uncertain as its going. The sense is the same as in vs. 808. ἥκει retains its proper meaning,—*adesse solet.* Usually πλάνοις is made to depend upon ἐξεπλήσθη.

760. διὰ πόνων πάντων, for πόνοις πᾶσι. Ellendt. Linw. renders, *cujus labores omnium aliorum labores superant.*

771. ἑκοντα μήτ' ἄκοντα, i. e. μήτε ἑκοντα μήτ' ἀκ. The first neg. is sometimes omitted. See Herod. iv. 28, ἡμίονοι δὲ οὐδὲ ὄνοι ἀνέχονται τὴν ἀρχήν, for οὐδὲ ἡμίονοι, &c.

776. πρόσκυσον, *propitiate.*

782. μ', for μοι; but the elision of the diphthong is very questionable. It is more likely that the line is defective.

789. ἔχετε τὸ πρᾶγμα, *ye see how the matter is.*

800. Λημνίῳ πυρὶ. Lemnos was a volcanic island. ἀνακαλ., *oft-invoked.*

818. *εἴ τι δὴ πλέον φρονεῖς, If thou art now any more thyself at all.*

827. *δδύνας ἀδαῆς.* See Wordsw. 132, *f*, obs.; inf. 847.

828. *εὐαδὲς*, voc. (ᾰ), [deriv. *εὖ—ἀνδάνω*] *εὐαῆς* (ᾱ), is the common reading, which is from *εὖ* and *ἄημι*: *with gentle breath.*

830. *ἀντίσχοις, prætentam teneas.*

831. *αἴγλαν, light.* See Lidd. and Scott. Dind., Wund., and others explain it to be, "*Caliginem offusam oculis Philoctetæ dormientis.*"

834. The construction is, *πῶς δέ μοι φροντίδος τὰ ἐντεῦθεν.* Supply *ἔσται σοι. πῶς* governs *φροντίδος.* The meaning is, *How shall I provide for what is to follow?*

835. *ὁρᾷς· ἤδη,*—pointing to Philoctetes, who is sleeping.

838. *πολὺ παρὰ πόδα κράτος ἄρνυται, wins at once great victory. παρὰ πόδα, statim.*

842. *κομπεῖν κ.τ.λ., And to boast of an enterprize accomplished but imperfectly, and with the help of falsehood, is a foul disgrace.*

847. *ὡς πάντων κ.τ.λ. πάντων*, neut., governed by *εὐδρακὴς.* See Wordsw. 132, *f*, obs.; and sup. 827. The constr. is, *ὡς ἐν νόσῳ ὕπνος ἄϋπνος εὐδρακὴς* [*ἐστὶ*] *πάντων* [*ὥστε*] *λεύσσειν* [*αὐτὰ*].

849. *δύνᾳ*, a contracted form for *δύνασαι—ααι—ᾳ.* See Wordsw. 73, obs. 1.

852. *οἶσθα γὰρ ὃν αὐδῶμαι εἰ ταύταν τούτῳ κ.τ.λ.* Transl., *Thou knowest whom I mean, if thou art of the same mind*

with him, (i. e. Philoctetes, to take him away with thee,) *there are in sooth very perplexing troubles in prospect, which the shrewd may see in it*, i. e. in your conduct.
οἶσθ' ὃν αὐδῶμαι. The Chorus does not mention his name, lest he should catch the sound, and awake.
γὰρ. The strict order is, εἰ γὰρ ταύταν τούτῳ (οἶσθα ὃν αὐδῶμαι) γνώμαν ἴσχεις.

862. βλέπ' εἰ καίρια φθέγγει, *consider whether you speak expediently*, i. e. when you say that you mean to wait for Philoctetes.

863-5. The meaning is,—*As far as I can apprehend, that toil which affrights not is best.* If expressed fully, the sentence would be τὸ δὲ ἀλάστιμον ἐμοῖ φροντίδι τόδε ἐστί. πόνος ὁ μὴ φοβῶν ἐστὶ κράτιστος. Herm.

867. τὸ τ' ἐλπίδων ἄπιστον οἰκούρημα τῶνδε τῶν ξένων, lit., *and guardianship of these strangers, in whom my hopes trusted not.* οἰκούρημα ξένων is for ξένοι οἰκουροῦντες.

875. ἐν εὐχερεῖ ἔθου, *thou hast made light of*; or, *thou hast taken easily.*

884-5. συμβόλαια, *symptoms.* πρὸς τὰς παρούσας συμφορὰς, *compared with the state in which thou wast.*

899. ἀλλ' ἐνθάδ' ἤδη κ.τ.λ. Neoptolemus refers to Philoctetes' words,—μὴ λέγε,—and says, *Nay, I am in such perplexity that I cannot speak.* The constr. is ἀλλ' ἤδη κυρῶ [ὢν] ἐνθάδε τοῦδε τοῦ πάθους.

935. ὁρᾷ πάλιν, *looks away.*

943. Ἡρακλέους, governed by ἱερὰ, to which supply ὄντα.

947. *εἴδωλον ἄλλως, a shade, and nought beside.* ἄλλως, same as *μάτην*.

948. *ἐπεὶ οὐδ' ἂν ὧδ' ἔχοντ', εἰ μὴ δόλῳ, for he would not have,* (sc. εἶλεν *με*) *even as I am, except by fraud.*

950. *ἐν σαυτῷ.* See Wordsw. 186, obs. 1.

961. *ὄλοιο μὴ πω, πρὶν μάθ., Curses on thee! Yet no—until I have learnt, &c.* Cf. Eur. Med. 82.

975. The order is, *οὐκ εἶ πάλιν μεθεὶς ἐμοὶ τὰ τόξα ταῦτα.*

995. *πειστέον τάδε.* See Wordsw. 166, *a*.

1001. *ἐργασείεις, intend to do.* *-είω*, a desiderative termination. See Wordsw. 111, *c*.

1003. *ἐπὶ τῷδε, in his power.*

1007. *ὑπῆλθές.* Œd. Tyr. 386, *λάθρα μ' ὑπελθὼν.*

1013. *διὰ μυχῶν βλέπουσ' ἀεὶ, ever seeing in secret;* i. e. full of scheming and deceit. Lidd. and Scott.

1021-2. *ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐτὸ.* Construction same as sup. 906, *τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.*

1025. *κλοπῇ τε κἀνάγκῃ ζυγείς*: alluding to the device by which Ulysses was compelled to take part in the Trojan war. He had feigned madness, by ploughing the seashore, and sowing it with salt. Palamedes placed the infant Telemachus before the plough, upon which Ulysses immediately turned it from the furrow.

1039. *κέντρον—ἐμοῦ, goading desire for me.*

1041. *ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ*: elliptic use of ἀλλὰ. Cf. Antig. 552; Eur. Hec. 891.

1048. *εἴ μοι παρείκοι, did occasion permit.*

1052. *χρῄζων ἔφυν, it is my nature to desire.*

1058. The construction is, *ὃς οἶμαι κρατύνειν ἂν τούτων οὐδὲν κάκιον σοῦ, μηδ' ἐπιθύνειν* [*ἂν κάκιον οὐδὲν σοῦ*] *χερί.*

1066. *φωνῆς*, gen. after *προσφθεγκτὸς*. See above, v. 3. *σοῦ φωνῆς*, double gen.: compare Antig. 1184, *Παλλάδος θεᾶς εὐγμάτων προσήγορος.*

1076. *τὰ τ' ἐκ νεὼς στείλωσι, have got ready* (for putting on board again) *the things which have been taken out of the ship.*

1080. *ὁρμᾶσθαι*, infin. for imperative. Wordsw. 160.

1082. *θερμὸν καὶ παγετῶδες.* See above, note on v. 17.

1085. *συνοίσει, Thou wilt be my companion. συμφέρεσθαι, to meet with—to agree together;* hence, *to live with, be with.*

1091. *σιτονόμου ἐλπίδος, the hope of getting food.*

1092-4. This passage is hopeless; the usual translation is: *Oh! that the crouching birds* (i.e. the birds which feared me before) *with shrill whizzings would take me aloft in air.*

1095. *κατηξίωσας, hast pronounced thine own fate.* See Æsch. Agam. 572, *καὶ πολλὰ χαίρειν συμφοραῖς καταξιῶ.*

1099. *παρὸν*, acc. absol. Wordsw. 163, obs.

1108. *προσφέρων*, act. for middle *προσφερόμενος.*

1109. *οὐ πτανῶν κ.τ.λ., Nor having it* (sc. *φορβὰν*) *from my winged arrows in my strong hands.*

1123. *πολιᾶς πόντου θινὸς*, a poetical expression for *πολιοῦ πόντου θινὸς.*

1125. *γελᾷ μου. γελᾷ* for *καταγελᾷ*. The genitive with the simple verb is rare.

1126. *τὰν ἐμὰν μελέου τροφὰν.* In the possessive *ἐμὰν* is implied the gen. of the personal pronoun *ἐμοῦ*, with which the adj. *μελέου* agrees. See Wordsw. 145, obs. Compare Œd. Col. 344, *τἀμὰ δυστήνου κακὰ*. The same is found in Latin; e. g. "respublica *meâ unius operâ* salva erat."

1132. *ξύννομον, companion.* This word is supplied conjecturally by Dindorf.

1134. *ἐν μεταλλαγᾷ*, lit. *in changed possession of*; i. e. *having changed owners, and being in possession of, &c. ἀνδρὸς* depends upon *μεταλλαγᾷ*. *ἐρέσσει*, strictly of *the handling of an oar.*

1140. *ἀνδρός τοι τὸ μὲν ἓν.* Transl., *A man may say that one course is just; but having said it, he should not give forth from his tongue words of envy and bitterness of spirit. ἀνδρός.* Under a general sentiment Philoctetes is alluded to, who, the Chorus thinks, has been too unsparing in his abuse of Ulysses. *ἓν* is now adopted into the text by Dind. in place of *εὖ.*

1143-4. *κεῖνος*, Neoptolemus. *τοῦδε*, Ulysses.

1146. *θῆραι. θήρα, venatio*; then *the beast hunted; the prey.* See above, 609.

τροπῶν. χαροπὸς, fierce-eyed. The word strictly means

bright-eyed, with only a collateral notion of fierceness. [χαρά—ὤψ.]

1149. φυγᾷ μ' οὐκ ἔτ' ἀπ' αὐλίων πελᾶτε, *No more will ye draw me after you* [πελᾶτε με, ὑμῖν, understood] *from my cave, by your flight.* This is Herm.'s rendering, Linw. translates: *No more will ye timidly approach me* (φυγᾷ πελᾶτέ με) *from your haunts.* Either way is good.

1153. ἀνέδην δὲ χῶρος ἐρύκεται. Lit., *this place is carelessly kept*, i. e. *it is open to all.* ἐπ' ἐξουσίας ὁ τόπος ὑμῖν οὗτος ἀνεῖται. Schol. See Lidd. and Scott. [ἀνέδην fr. ἀνίημι.]

1156. *Now is the time for you to glut your avenging mouths to your pleasure with my livid flesh.* ἐμᾶς σαρκὸς depends upon κορέσαι. Wordsw. 132. αἰόλας, *discoloured by disease.*

1163. Transl., *If aught thou regardest a stranger, who has come to thee with all good-will, come thou to him.* ξένον, Neoptolemus. πέλασσον, *accede ad eum*, not *sine accedere.*

1180. ναὸς ἵν' ἡμῖν τέτακται, *to our posts on board*; lit., *where in the ship it is appointed to us.* ναὸς depends upon ἵνα. Wordsw. 172.

1191. Transl., *To do what, with purpose different from the things before, which you indicated?* γνώμᾳ. The γνώμα of Philoctetes, not of the Chorus, is meant.

1207. τέμω depends upon ὡς, in the line before.

1218. νεὼς ὁμοῦ. ὁμοῦ, as containing the notion of vici-

nity, is here used with a genitive, like πέλας, or ἐγγὺς.

1222. οὐκ ἂν φράσειας, opt. with ἄν,—less positively imperative than φράσον. Wordsw. 159, *b*.

1233. οὔ τί που—νοεῖς, *you surely don't mean.*

1235. κερτομῶν, *in mockery.*

1238. ἀναπολεῖν, properly, *to turn over again,* as the ground with a plough; hence *to repent.*

1239. ἀρχὴν, *omnino.* Wordsw. 143.

1251. τὸν σὸν φόβον, *thy terrors,* i. e. *thy threats.*

1264-5. τοῦ κεχρημένοι; *needing what?* χρῆμα, in the next line, refers to κεχρημένοι. The play on the word might be kept in English. *What is the matter? Ah me! evil is the matter.*

1274. μένοντι καρτερεῖν, *to persist in remaining.*

1289. ἀπώμοσ', ἀγνὸν κ.τ.λ., *No, by the holy worship of Zeus most high.*

1301. μέθες με—χεῖρα. σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, i. e the acc. of the patient, afterwards more accurately defined by the acc. of the part. J. G. G. 584, 1.

1304. μὴ κτανεῖν. μὴ redundant. Wordsw. 168, obs. 2.

1314. ἥσθην...εὐλογοῦντά σε, *I am* (aorist) *pleased with your speaking well of.* The acc. after ἥσθην is to be explained as an acc. of equivalent notion. This acc. is not cognate to the verb, but expresses that in which "the action, or state, or effect of the verb for the time con-

sists." See J. G. G. 548, *c*, and cases quoted 549, *c*. Expressed as a cognate acc., we should have *ἥσθην ἡδονήν εὐλογοῦντος σου*, &c.

1318. *ἑκουσίοισιν*. The troubles of Philoctetes were of that kind which Aristotle calls voluntary-like, *μικταὶ πράξεις, ἐοίκασι δὲ μᾶλλον ἑκουσίοις· αἱρεταὶ γὰρ εἰσι τότε ὅτε πράττονται*. Nic. Eth., B. iii. i. 6.

1325. *γράφου φρενῶν ἔσω*. Compare Æsch. Prom. V. 789, *ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν*.

1327. *Χρύσης*. See above, note 196. *πελασθείς, approaching*. See Trach. 17.

1352. *εἰκάθω; Am I to yield?* Conjunctive expressing deliberation. See Wordsw. 158.

1354. *κύκλοι, his own eyes. πατ' ἀμφ' ἐμοῦ, all that concerns me*, or *that befalls me*.

1357. *τῷ Λαερτίου*. See Pors. note, Eur. Phœn. 145: "Articulum raro propriis nominibus præfigunt Tragici, nisi propter emphasin quandam, aut initio sententiæ, ubi particula inseritur, ut. Phœn. 512, *ταῖς γὰρ ἂν Θηβαῖς τόδε γένοιτ' ὄνειδος*.

1362. *θαυμάσας ἔχω*. See above, 600, *εἶχον ἐκβεβληκότες*.

1364. *οἵ γε, since they*. The full sentence would have been, *ἡμᾶς τ' ἀπείργειν μὴ συμμαχεῖν ἐκείνοις οἵ*, κ.τ.λ.

1367. *ἃ μοι συνώμοσας, as you swore to me*.

1378. *πρὸς τοὺς μὲν οὖν, nay, but to those*, &c.

1383 4. *ὠφελούμενος—ὄφελος*. Neopt.—*How should one*

feel shame of doing a service? Philoct.—*Mean you to the Atridæ, or to me, that this service is?*

1411. φάσκειν, inf. for imper. Compare Electr. 9.

1413. τὴν σὴν χάριν. Compare Trach. 485.

1427. νοσφιεῖς βίου. See above, note 684.

1451. κατὰ πρύμνην. Compare Virg. Æn. iii. 130, "Prosequitur surgens *a puppi* ventus euntes."
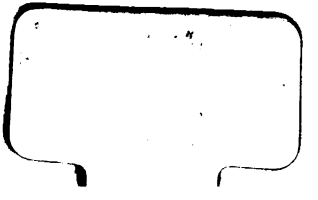
1456. οὗ. The antecedent is μέλαθρον.